

Kauniaisten hyvinvointikertomus 2017–2020

Kaupunginvaltuuston kokous
13.11.2017

Kauniaisten kaupunki
Grankulla stad

Sisällys

1	Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi	3
1.	Väestö ja elinolot.....	3
1.1	Väestön kehitys	3
1.2	Väestön tulot ja koulutus.....	8
1.3	Elinolot, ympäristö ja palvelut	10
1.4	Osallisuus ja demokratia	15
2.	Lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet	17
2.1.	Perherakenne ja toimeentulo	17
2.2.	Lastensuojelun palvelut.....	18
2.3.	Lapsiperheiden ennaltaehkäisevät palvelut.....	19
2.4.	Perheneuvola	20
2.5.	Äitiys- ja lastenneuvola	20
2.6.	Varhaiskasvatus	21
2.7.	Perusopetus.....	23
2.8.	Harrastukset ja vapaa-aika	31
3.	Nuoret ja nuoret aikuiset.....	34
3.1.	Nuorisotakuu	34
3.2.	Lukiolaisten hyvinvointi.....	36
4.	Työikäiset (25-64 -vuotiaat)	40
4.1.	Terveys ja toimeentulo.....	40
4.2	Kotouttamispalvelut.....	46
4.3	Kulttuuripalvelut	47
4.4	Kirjasto ja kansalaisopisto	47
4.5	Liikuntapalvelut.....	48
5.	Ikäihmiset	49
2	Kaupungin henkilöstö ja talous.....	53
3	Painopisteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden arviointi	55
1.	Yhteenveto.....	55
2.	Terveydenedistämistäktiivisuus toimialoilla	55
3.	Terveys 2015 -hyvinvointi-indikaattorit.....	57
4	Johtopäätökset ja toimenpide-ehdotukset.....	58

OSA I VÄESTÖN HYVINVOINNIN KEHITYS VALTUUSTOKAUDELLA 2013-2016

Johdanto

Hyvinvointikertomus on eri hallinnonalojen laajasta tietopohjasta yhdessä laatima kuvaus kauniaislaisten hyvinvoinnin tilasta ja siitä, miten strategioiden toteuttamisessa on onnistuttu. Hyvinvointikertomus on taustaineisto ja työväline luottamushenkilöille, kaupungin johdolle ja toimialoille strategioiden, talouden ja toiminnan suunnitteluun, päätöksentekoon sekä hyvinvoinnin seurantaan. Säännöllisesti, valtuustokausittain valmistettuna hyvinvointikertomus rakentaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen seurantarjestelmää kunnassa. Hyvinvointikertomus täsmentää väestön hyvinvointitarpeita ja arvioi toteutunutta toimintaa ja voimavaroja suhteessa tarpeisiin.

Terveydenhuoltolaki (12 §) velvoittaa kunnan seuraamaan asukkaattensa terveyttä ja hyvinvointia väestöryhmittäin. Tässä hyvinvointikertomuksessa tarkastelut on tehty elinkaariajattelun mukaisesti erikseen lapsille ja nuorille, työikäisille ja ikäihmisille. Hyvinvointi-indikaattoreina on käytetty laajaa joukkoa tilastotietokantoja sekä erilaisia selvityksiä. Terveyden- ja hyvinvoinnin laitoksen tietokannat ovat toimineet keskeisenä lähteenä minkä lisäksi lähteenä on käytetty mm. TEM:n ja Kelan tietovarantoja. Myös kaupungin omia selvityksiä ja tilastoja on hyödynnetty työskentelyssä. Indikaattorit kuvaavat erilaisia kuntalaisen hyvinvointiin vaikuttavia tekijöitä. THL:n sotkanetistä saadut indikaattoritiedot esitetään vertailuna Kauniaisten lähikuntiin: Espoo, Helsinki, Vantaa, Kirkkonummi, Sipoo ja muutosta tarkastellaan pidemällä aikavälillä. Tarkastelun perusteella esitetään johtopäätökset, jotka vaikuttavat kaupungin kehittämisstrategiaan.

Hyvinvointikertomus valmistetaan toimialojen yhteistyönä Tejo-työryhmän koordinoimana ja kaupungin johtoryhmän ohjauksessa.

1 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi

1. Väestö ja elinolot

1.1 Väestön kehitys

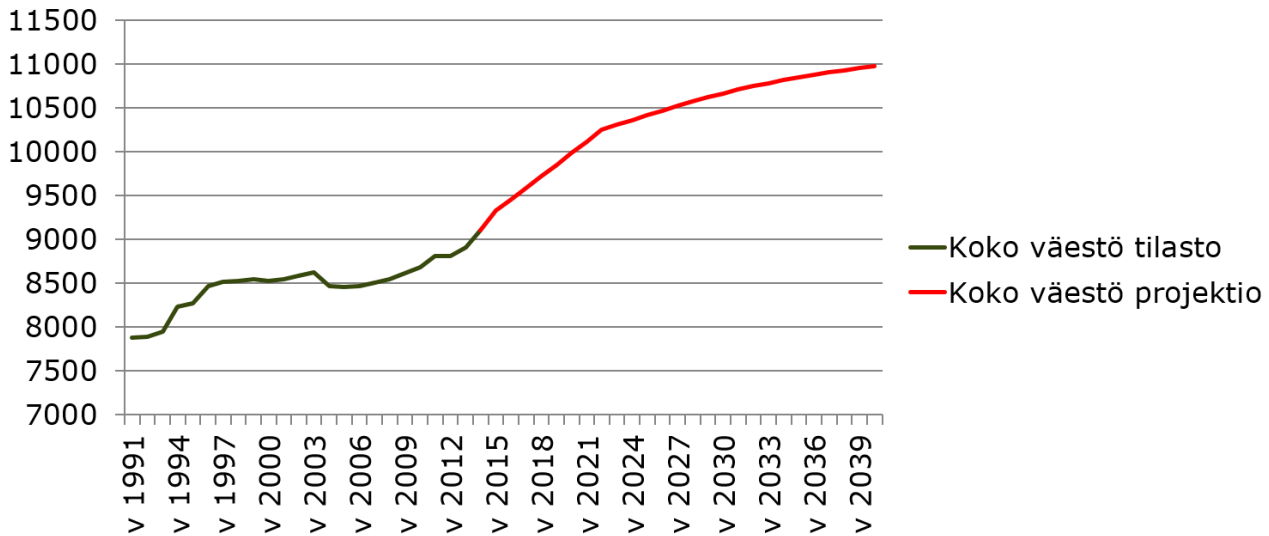
Kauniaisten väestömäärä 31.12.2016 oli 9 399 asukasta. Asukasmäärä pieneni 87 henkilöllä edellisestä vuodesta (0,9%). Vuonna 2016 Kauniaisissa syntyi 55 lasta ja kuoli 89 henkilöä. Muuttotappio vuoden aikana oli 53 henkilöä. Asukasmäärän negatiivinen kehitys edellisvuosiin nähden ja myös tulevien vuosien ennusteisiin poikkeuksellisella tavalla selittyy lisäksi vuoden 2016 vähäisellä valmistuneiden asuntojen määrällä hankkeiden ollessa vielä rakenteilla tai kaavoitusvaiheessa. Myös Diakonia ammattikorkeakoulun Kauniaisten toimipisteen lakkauttamisella on saattanut olla vaikutusta erityisesti ikäryhmän 20-24-vuotiaat pienenemiseen.

Kauniaisten väestö ikäryhmittäin 2012-2016

Ikäryhmät	2012	2013	2014	2015	2016
0 - 6	665	643	637	638	596
7 - 14	1 004	1 025	1 062	1 095	1 112
15 - 64	5 414	5 545	5 690	5 769	5 712
65 -	1 827	1 888	1 968	1 984	1 977
Yhteensä	8 910	9 101	9 357	9 486	9 397

Lähde: Tilastokeskus, 2017.

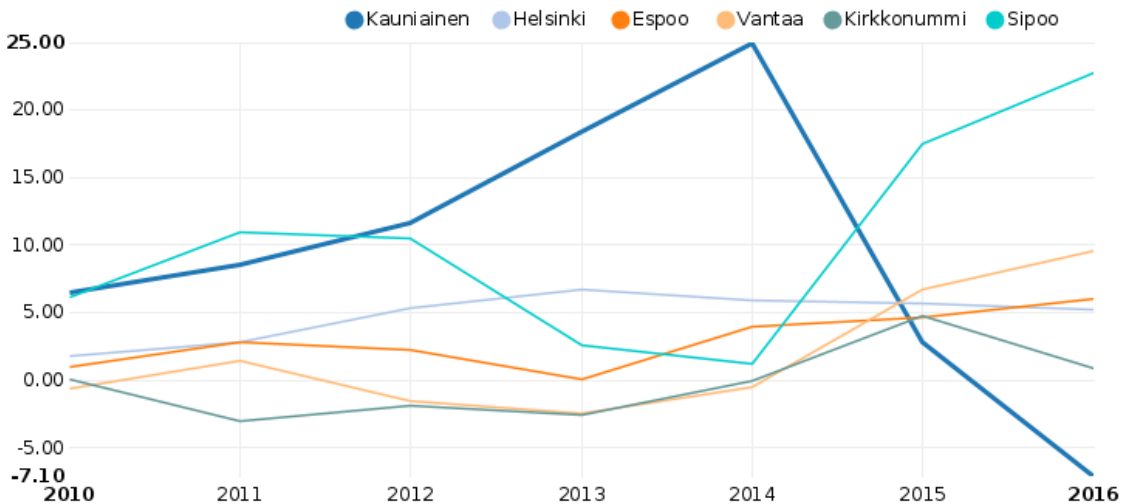
Väestö 1990-2014 ja projektio 2014-2040

Lähde: Kaupunkitutkimus TA Oy, 2015.

Kaupunkitutkimus TA Oy:n 2015 laatiman väestöprojektion mukaan Kauniaisten väkiluku kasvaa ja vuonna 2021 ohittaa 10 000 asukkaan rajan.

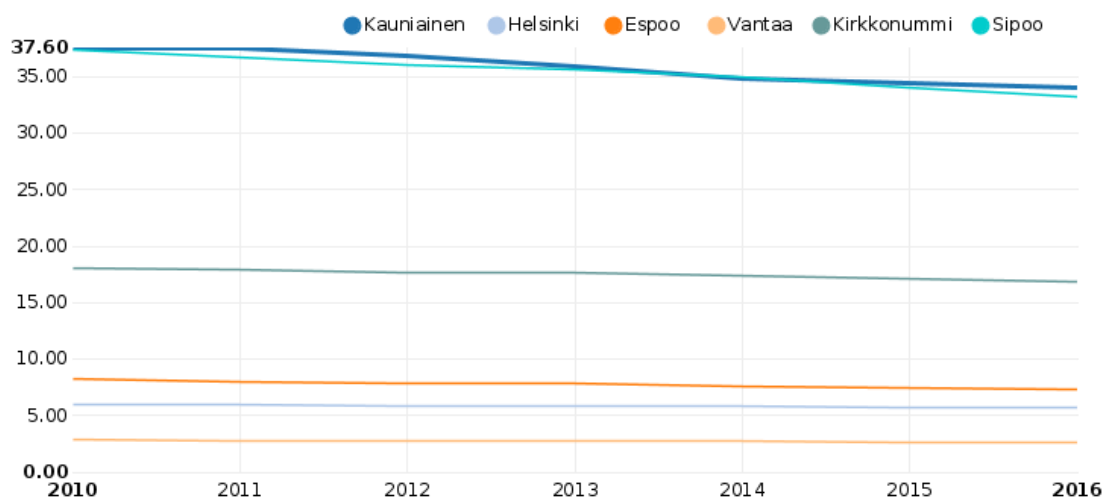
Kuntien välinen nettomuutto / 1 000 asukasta

Lähde: Sotkanet, THL, 2017.

Indikaattori ilmaisee kuntien välisen nettomuuton tuhatta asukasta kohti. Väestötietona käytetään keskiväkilukua. Nettomuutto saadaan vähentämällä alueelle muuttaneista (tulomuuttajat) alueelta pois muuttaneet (lähtömuuttajat). Kauniaisten nettomuutto on ollut positiivinen ja nouseva vuosina 2010-2014. Vuonna 2016 nettomuutto oli negatiivinen eli Kauniaisista muutti enemmän pois ihmisiä kuin Kauniaisiin muutti ihmisiä.

Ruotsinkielinen väestö, % väestöstä 31.12.

Lähde: Sotkanet, THL, 2017.

Kauniaisten ominaispiirteisiin kuuluu naapurikuntiin verrattuna laaja ruotsinkielinen väestö. Vuosina 2012-2016 ruotsinkielisen väestön osuus on kuitenkin kääntynyt laskuun. Vuonna 2016 väestöstä 59,5 % puhui äidinkielenään suomea ja 34,1 % ruotsia. Muita kieliä äidinkielenään puhuvien prosentiosuus on sen sijaan kasvanut. Vuonna 2012 muita kieliä äidinkielenään puhuvien osuus oli 4,5 % väestöstä kun vuonna 2016 se oli 6,4.

Kauniaislaiset ulkomaan kansalaiset kansalaisuuden mukaan 2010-2016

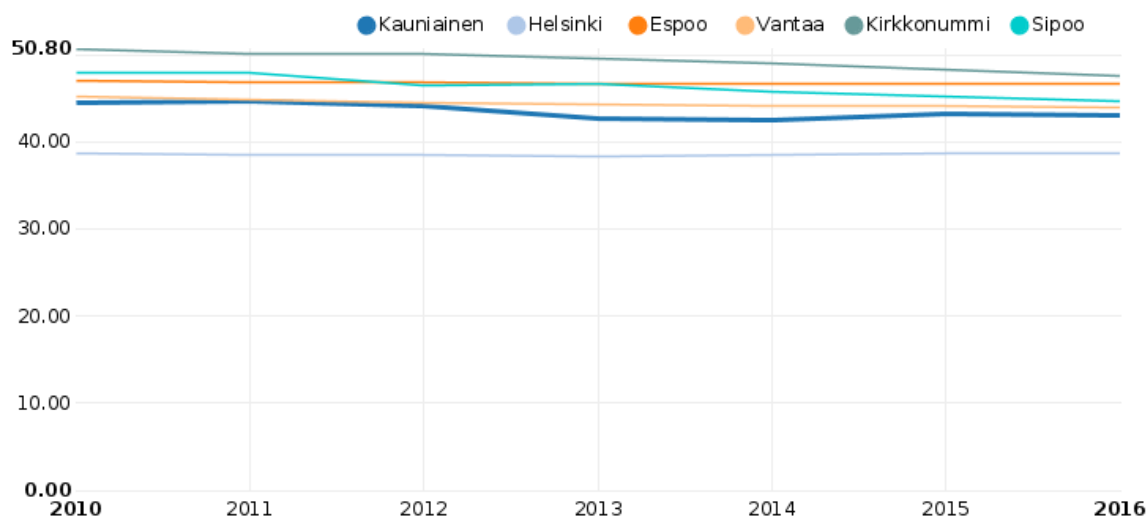
Kansalaisuus	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Viro	56	69	81	99	110	90	92
Kongon demokraattinen tasavalta	16	27
Venäjä	15	18	15	17	20	26	26
Ruotsi	33	31	32	25	21	24	25
Britannia	17	15	15	19	18	19	21
Kiina	11	14	10	14	15	17	17
Iran	10	17	15	19	16
Afganistan	15
Saksa	10	12	14
Tanska	12	11	12	12	12	11	12
Alankomaat	12	12	11	11	12
Irak	11
Yhdysvallat (USA)	11	11
Intia	..	13
Muut kansalaisuudet	140	136	139	150	176	180	154

Lähde: Tilastokeskus, 2017.

Vuoden 2016 lopussa Kauniaisissa asui 442 ulkomaan kansalaista, mikä on 4,7 % väestöstä. Ulkomaalaisten osuus väestössä on kasvanut sillä vuonna 2012 prosentiosuus oli 3,8 %. Vuonna 2016 asukkaat edustivat yhteensä 73 eri kansalaisuutta ja puhuivat äidinkielenään 59 eri kieltä.

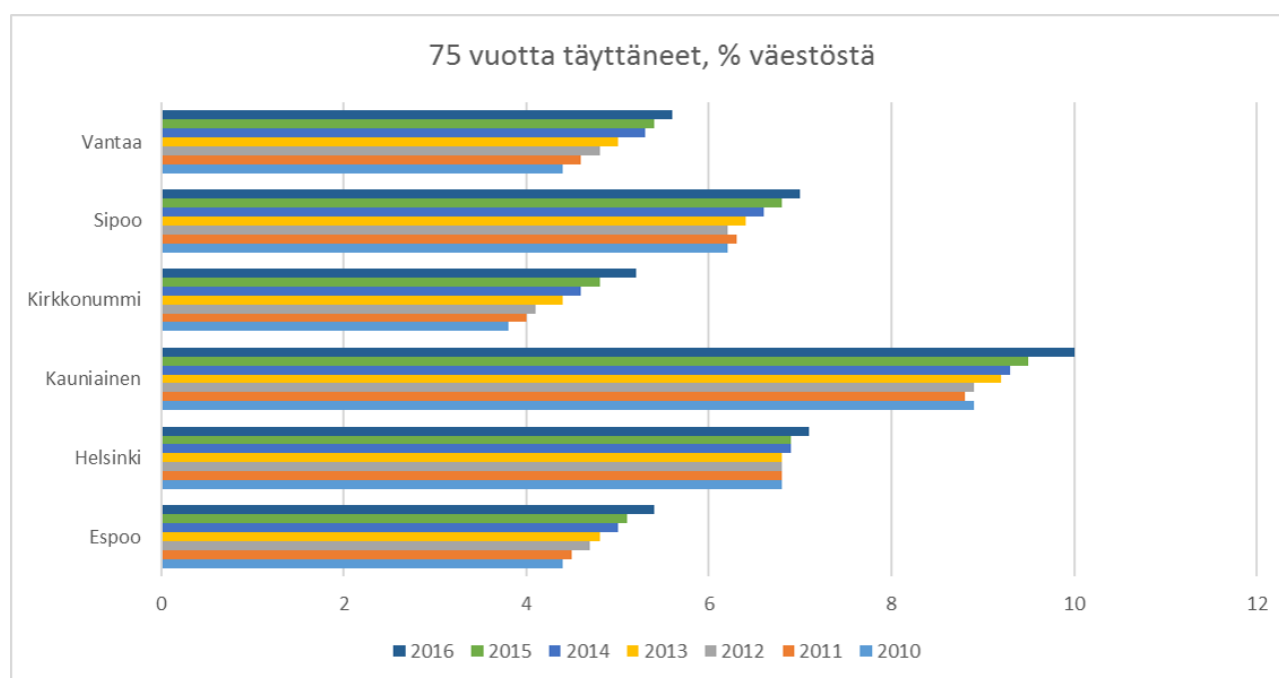
Kansainvälisyys on ollut esillä myös Kauniaisten musiikkijuhlien tarjonnassa: kansainvälisiä huippuartisteja on tullut mm. Ranskasta, Saksasta, Ruotsista, Sveitsistä, Italiasta, Englannista, Itävallasta, Alankomaista, Virossa, Japanista, Unkarista, Romaniasta ja Venäjältä. Esitelmöijinä on ollut mm. professori Keibo Oiwa Japanin Meiji-yliopistosta. Vuonna 2017 Musiikkijuhlat on yhdessä Suomen Benelux-instituutin ja Amsterdam Konsertgebouwn kanssa tilannut uuden teoksen Sebastian Fagerlundilta.

Lapsiperheet, % perheistä

Lähde: Sotkanet, THL, 2017.

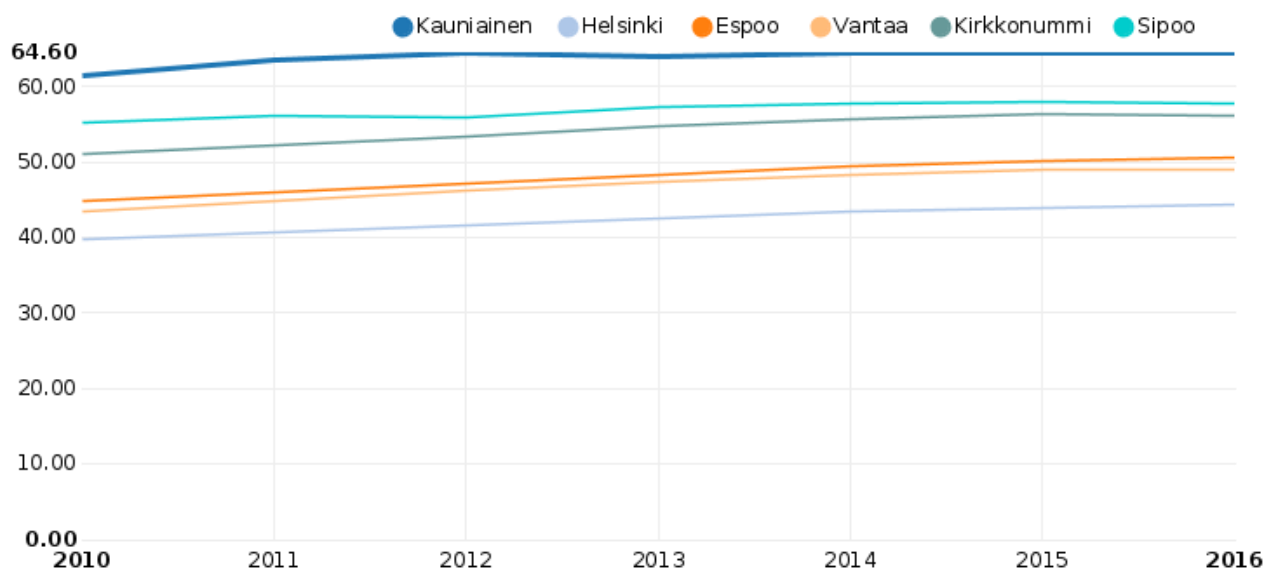
Kauniaisissa lapsiperheiden osuus kaikista perheistä on naapurikuntiin verrattuna alhaisempi. Kaikista perheistä lapsiperheitä on 43 %.

Lähde: Sotkanet, THL, 2017.

Tarkasteluajanjakson aikana yli 75 vuotta täyttäneiden osuus väestössä on kasvanut. Kauniaisissa on myös suhteellisesti suurempi ikääntyvä väestönosa kuin vertailukunnissa

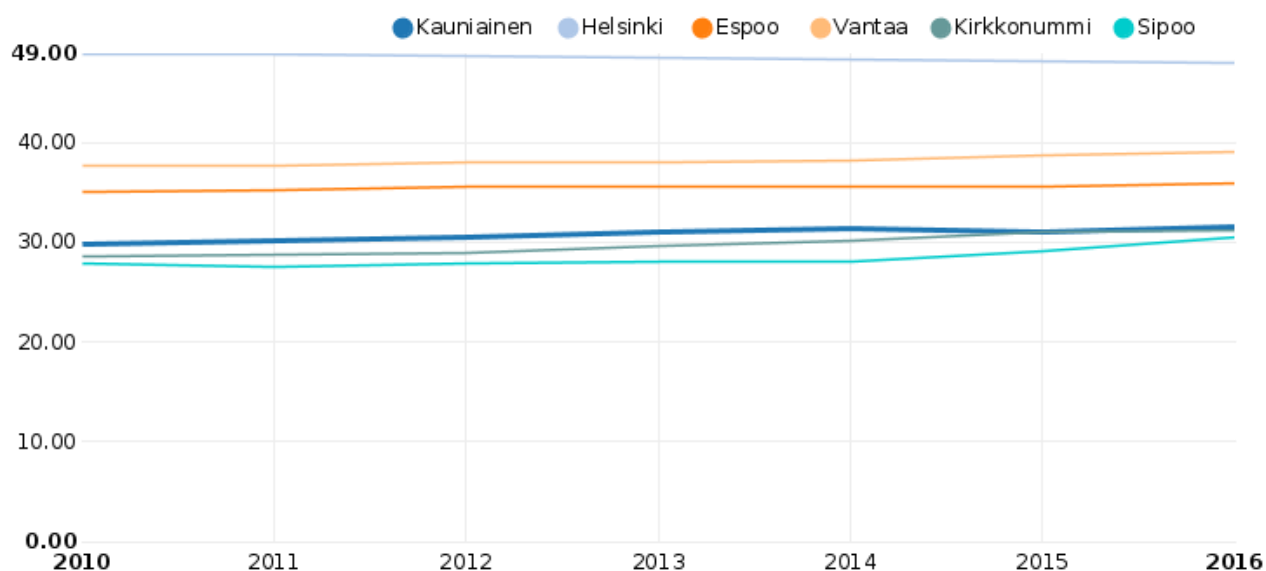
Huoltosuhte, demografinen

Lähde: Sotkanet, THL 2017.

Demografinen huoltosuhte ilmaisee, kuinka monta alle 15-vuotiasta ja 65-vuotta täyttänyttä on sataa 15-64-vuotiasta (työikäistä) kohti. Mitä enemmän on lapsia ja/tai eläkeikäisiä, sitä korkeampi huoltosuhteen arvo on. Kauniaisten huoltosuhte on pääkaupunkiseudun korkein, yli 60 %. Tämä johtuu enimmäkseen suuresta yli 65-vuotiaiden ikäryhmästä, joka tulee edelleen kasvamaan lähivuosina.

Yhden hengen asutokunnat, % asutokunnista

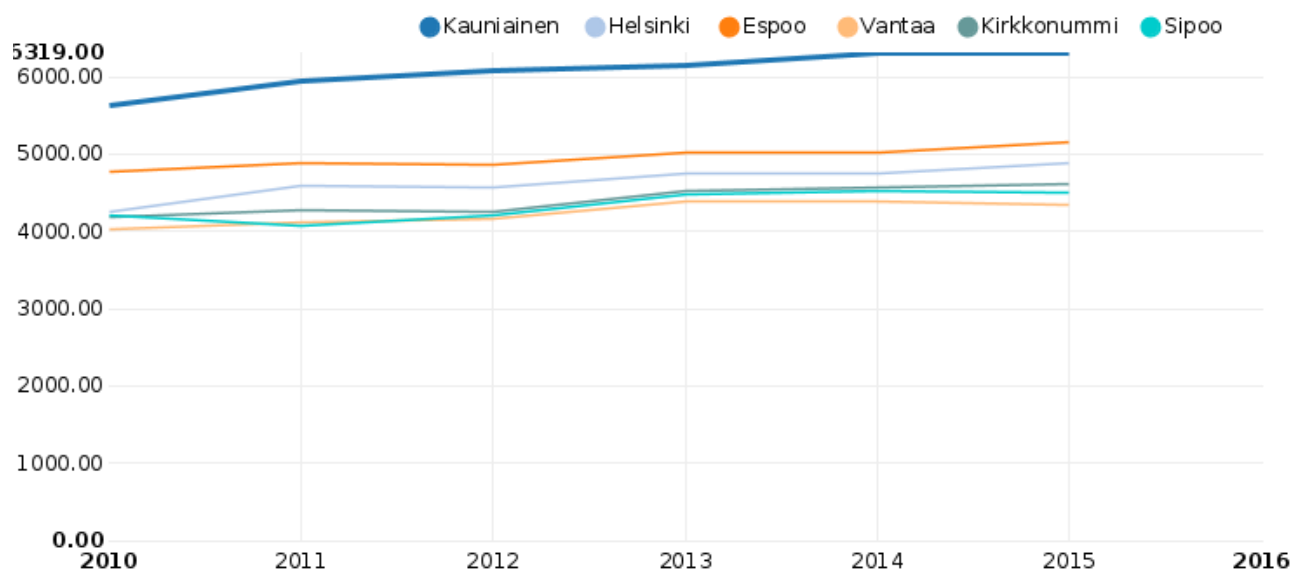

Lähde: Sotkanet, THL 2017.

Pääkaupunkiseuden muihin kuntiin nähden Kauniaisissa on vähän yhden hengen asutokuntia. Kauniaisten tilanne vastaa enemmän Sipoon ja Kirkkonummen tilannetta. Kaikista asutokunnista noin 30 % on yhden hengen asutokuntia ja tilanne on pysynyt samankaltaisena koko tarkasteluajanjakson ajan.

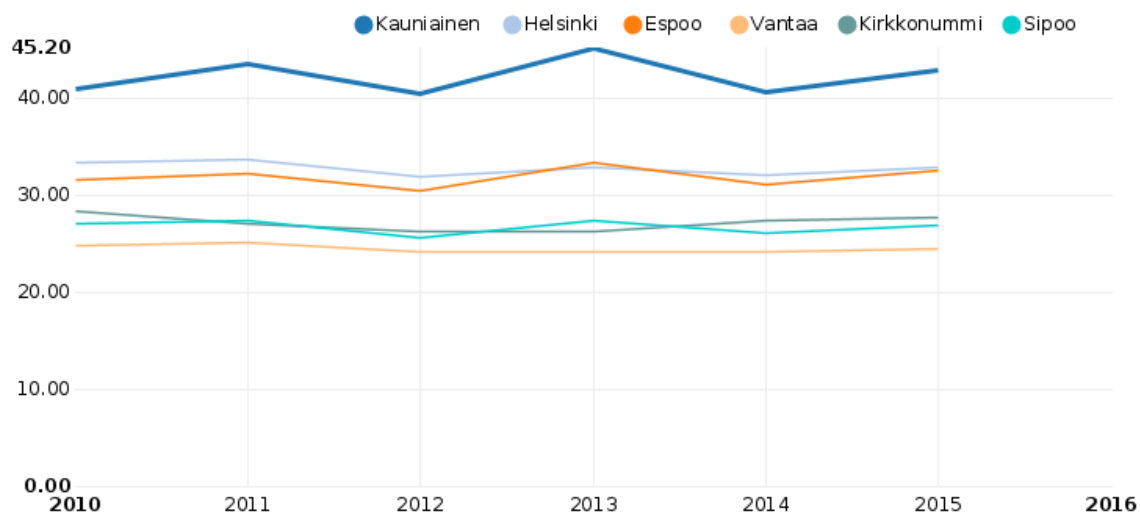
1.2 Väestön tulot ja koulutus

Verotulot, euroa / asukas

Lähde: Sotkanet, THL 2017.

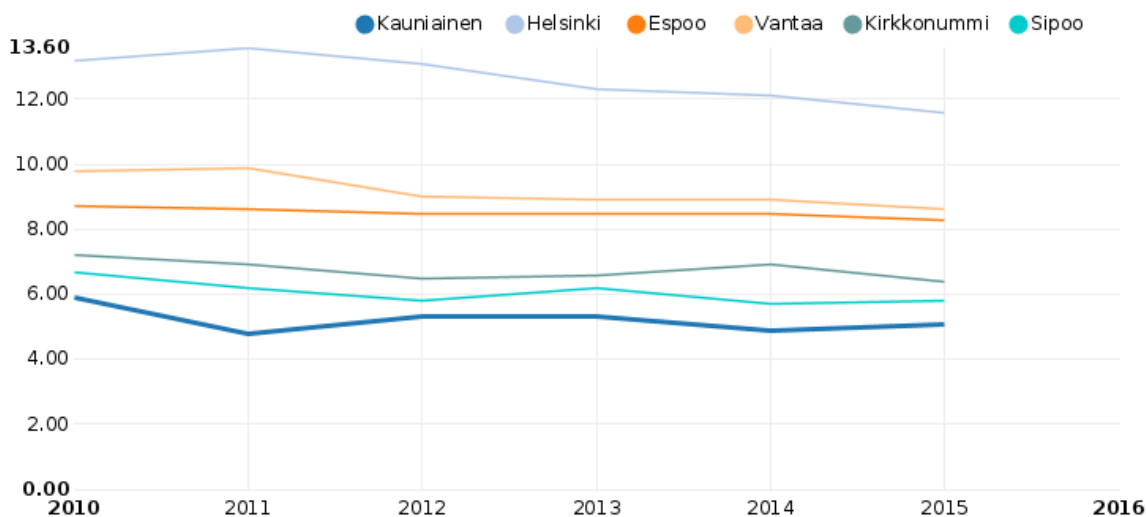
Gini-kerroin, käytettävissä olevat tulot

Lähde: Sotkanet, THL, 2017.

Gini-kerroin ilmaisee tarkasteltavan alueen asuntokuntien käytettävissä olevien rahatulojen jakautumista. Indikaattori on yksi yleisimmin käytetyistä tuloerojen mittareista. Gini-kertoimessa tuloerojen taso on kiteytetty yhteen lukuarvoon, mikä voi vaihdella nollan ja yhden välillä. Kuvaajassa Gini-kertoimen arvot esitetään sadalla kerrottuna, jolloin kertoimen maksimiarvo on 100. Mitä suuremman arvon Gini-kerroin saa, sitä epätasaisempi tulonjako on. Työllisyys ja työttömyys ovat keskeisimmät tuloeroihin vaikuttavat tekijät. Hyvin suurten tuloerojen katsotaan heikentävän sosiaalista koheesiota, luottamusta ja liikkuvuutta, joiden heikkenemisellä on negatiivisia vaikutuksia väestön hyvinvointiin ja talouteen.

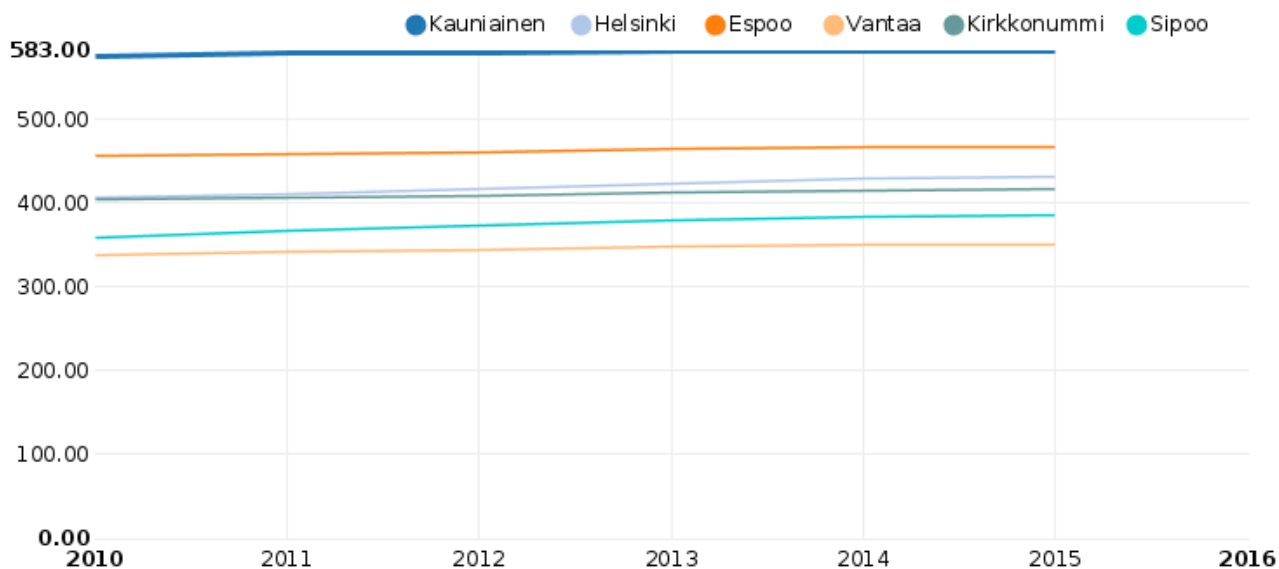
Kunnan yleinen pienituloisuusaste

Lähde: Sotkanet, THL, 2017.

Yleinen pienituloisuusaste ilmaisee pienituloisiin kotitalouksiin kuuluvien henkilöiden osuuden prosentteina kaikista alueella asuvista henkilöistä. Verrattuna naapurikuntiin pienituloisuusaste on Kauniaisissa matala.

Koulutustasomittain

Lähde: Sotkanet, THL, 2017.

Kauniaisissa on kouluttauduttu keskimäärin lähes kuusi vuotta peruskoulun jälkeen. Tarkasteluajankohtana ei ole tapahtunut suuria muutoksia. Kauniaisissa on maan korkein koulutusaste. Koulutustasomittain ilmaisee väestön koulutustason, joka on mitattu laskemalla perusasteen jälkeen suoritettujen korkeimman koulutuksen keskimääräinen pituus henkeä kohti. Tutkinnon suorittaneella väestöllä tarkoitetaan lukioissa, ammatillisissa oppilaitoksissa, ammattikorkeakouluissa, yliopistoissa ja korkeakouluissa tutkinnon suorittaneita sekä näyttötutkintona ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon suorittaneita. Pelkästään peruskoulun, keskikoulun ja kansakoulun käyneet eivät kuulu tutkinnon suorittaneeseen väestöön. Tutkinnot on luokiteltu henkilön korkeimman, viimeksi suoritettujen ammatillisen tutkinnon mukaan.

1.3 Elinolot, ympäristö ja palvelut

Elinympäristöllä ja sen turvallisuudella on suuri merkitys ihmisen hyvinvoinnille. Kaupunkirakenne, asumismuoto, kaupungin infrastruktuuri ja palvelurakenne ja -taso vaikuttavat viihtyvyyteen. Paitsi liikenneyhteydet, joukkoliikenne, kevyen liikenteen väylät ja esteettömyys niin myös melu ja ilmanlaatu vaikuttavat hyvinvointiin.

Ilmanlaatu ja ilmastoasiat

Ilmanlaatu

Ilmanlaatuindeksin avulla kuvataan ilmanlaatua ja pitoisuuksien yhteyttä terveysvaikutuksiin ja normeihin. Eri saasteiden pitoisuudet jaotellaan viiteen luokkaan, hyvästä erittäin huonoon. Kun ilmanlaatu on huono, välittömät terveysvaikutukset ovat mahdollisia herkillä ihmisillä, mutta muuten terveysvaikutukset ovat hyvin epätodennäköisiä.

Kauniaisten pientaloalueella seurattiin vuonna 2013 typen oksidien (NO ja NO₂), pienhiukkasten (PM_{2,5}) ja bentso(a)pyreenin pitoisuuksia siirrettävän mittausaseman avulla. Mittauksilla selvitettiin ilmanlaatua pientaloalueella ja sitä, miten pienpoltto vaikuttaa ilmanlaatuun.

Pienhiukkaspitoisuuksien vuosikeskiarvo Kauniaisissa oli 7,1 µg/m³, eli alle raja-arvon ja WHO:n ohjearvon. Pienpolton vaikutus pitoisuuksiin oli havaittavissa, mutta WHO:n vuorokausipitoisuuksille antama ohjearvo ei ylittynyt Kauniaisissa.

Ilmanlaatuindeksin perusteella arvioituna ilmanlaatu oli Kauniaisten mittauspisteessä hyvä lähes 80 % ja tyydyttävä noin 20 % ajasta. Ilmanlaatu oli välttävää alle 1 % ajasta. Huonon tai erittäin huonon ilmanlaadun tunteja ei ollut yhtään.

Ilmanlaatua seurataan joka vuosi myös Kauniaisissa ns. NO₂ passiivikeräimien avulla.

Ilmastoasiat

Kauniaisten kasvihuonekaasupäästöt olivat HSY:n laskemien lopullisten tietojen mukaan vuonna 2015 53 000 tonnia CO₂-ekv. Asukasta kohti laskettuna päästöt olivat 5,6 tonnia (PKS keskiarvo 4,6 tonnia/asukas). Muutos vuoden 2015 kokonaispäästöissä vuoteen 2014 verrattuna oli -11 %, mutta silti vuoteen 1990 verrattuna +11 %. Asukasta kohti laskettuna kokonaispäästöt olivat kuitenkin laskeneet vuoteen 2014 verrattuna -12 % ja vuoteen 1990 verrattuna -8 %

Talousveden laatu

Vesi pääkaupunkiseudulla on korkealaatuista. Kaupungin vesijohtoverkon juomavesi tulee pääsääntöisesti Päijänteestä, josta vesi johdetaan Pitkälän tai Vanhankaupungin vedenpuhdistuslaitoksien kautta verkostoon. Ominaiskulutus pääkaupunkiseudulla on noin 170 litraa/asukas/päivä. Pääosa (99,5%) kiinteistöistä Kauniaisissa on liittynyt kaupungin vesijohtoverkoston.

Veden laatua seurataan koko sen hankinta- ja jakeluketjun pituudelta. HSY:n omavalvontanäytteiden lisäksi kuntien terveydensuojeluviranomaiset seuraavat veden laatua verkostossa valvontatutkimusohjelman mukaisesti. Myös Kauniaisten verkostosta otetaan näytteitä säännöllisesti hyväksytyin laadunvalvontaohjelman mukaisesti.

Kaupungin tilojen asianmukaisuus

Tilojen teknisen asianmukaisuuden ja kunnan turvaamiseksi koulurakennuksien ja kaupungin muiden toimitilojen kuntoa seurataan päivittämällä toistuvasti, liki viiden vuoden välein, rakennusten kuntoarviot sekä teettämällä niiden perusteella tarpeelliseksi osoittautuvat kuntotutkimukset ja -korjaukset. Lisäksi vuosikorjauksia suunniteltaessa pyydetään käyttäjien edustajilta vuosittain esitykset tilojen toimintojen kannalta heidän tarpeellisia pitämistään korjauksista. Sisäilmayhdistyksen sisäilmaohjeissa määritellään laatuluokat, mihin luokitukseen ja sen paikalliseen soveltamiseen otetaan kantaa kaupungin hankkeiden suunnitteluohjeissa. Kaupungin tilojen mahdolliset sisäilmaongelmat käsitellään myös säännöllisin välein kokoontuvassa sisäilmatyöryhmässä.

Melu

Vuonna 2017 pääkaupunkiseudulle valmistui kolmas EU-ympäristömeludirektiivin mukainen selvitys katujen, maanteiden ja rautateiden aiheuttamista melutasoista sekä melulle altistuvien asukkaiden lukumäärästä. Selvityksen mukaan Kauniaisissa rautatieliikenteen yli 55 dB melulle (L_{den}) altistuu 270 asukasta ja katujen

sekä maanteiden liikenteen yli 55 dB melulle (Lden) 2039 asukasta. Selvitys on tehty uudella, direktiivissä määritetyllä tavalla, jossa asukkaat jaetaan tasan talojen julkisivuille ja luokittelu meluvyöhykkeille tehdään tämän perusteella. Tällä menetelmällä altistujia saadaan huomattavasti vähemmän kuin vuoden 2012 selvityksissä käytetyllä menetelmällä.

Selvityksen mukaan meluisimmat alueet sijoittuvat rantaradan, pääteiden ja -katujen varsille. Nämä luvut kertovat kuitenkin vain meluvyöhykkeellä olevissa rakennuksissa asuvien ihmisten määrän, eikä se ota huomioon kaavoituksessa ja rakennettaessa tehtyjä meluntorjuntatoimia. Huomioimatta jää kokonaan rakennusten oman meluntorjunnan taso, jota yleensä voidaan pitää hyvänä.

Lentoliikenteestä aiheutuvaa meluhaittaa ei voida Kauniaisten kaupungin alueella pitää merkittävänä.

Asukkaat voivat kuitenkin hetkellisesti kokea lentomelun haitalliseksi niinä hetkinä kun ns. laskeutumislennot lentävät matalalla Kauniaisten yli erittäin tiheään (1-2 lentokone/min) tahtiin.

Kadut, tiet ja viheralueet

Pitkäjänteisellä työllä varmistetaan katujen ja kaupungin yleisten alueiden huoliteltu ja vihreä ilme säilyttäen näin kaupungin luonne viihtyisänä huvilakaupunkina. Valtuustokaudella kaupunkiin valmistui kaksi uutta puistoa, Bensowinpuisto, jonka kunnostetun pienen lammen äärellä voi rauhoittua ja nauttia metsämaisemasta keskellä kaupunkia sekä kaupungin pohjoispuolella sijaitseva upouusi Venevalkamanpuisto.

Liikenneturvallisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota, samoin kuin kevyen liikenteen väylien jatkuvuuteen ja ylläpitoon. Keväällä 2017 kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupungin pyöräilyn edistämishjelman. Ohjelman tarkoituksena on määritellä pyöräilyn tavoitetila ja toimenpiteet sen saavuttamiseksi sekä toimia ohjeellisena noudatettavaksi maankäytön ja liikenteen suunnittelussa.

Kauniaisten tunnuslukuja

pinta-ala	6 km ²
vesialuetta	0,1 km ²
asemakaava-alueita	94 % pinta-alasta
virkestys- ja suojelualueita	29 % asemakaava-alasta
virkestys- ja suojelualueita	190/m ² / asukas
kevyen liikenteen väyliä	n. 27 km
kunnan kunnossapitämiä katuja ja teitä	n. 40 km

Lähde: Kaupungin omat tilastot.

Liikenneonnettomuudet

Kauniaisten kaupungin tieliikenneonnettomuuksia seurataan Destian I-liitupalvelun avulla.

Liikenneturvallisuus on Kauniaisissa vuodesta toiseen ollut hyvällä tasolla verrattaessa tilanteeseen koko maassa. Myönteinen kehitys muualla Suomessa on kuitenkin tätä eroa kaventamassa. Kehitys Kauniaisissa on ollut myönteisin omaisuusvahinkoihin johtaneissa onnettomuuksissa. Henkilövahinko-onnettomuudet sen sijaan ovat pysyneet lähes samalla tasolla 1-6 kpl/v vuodesta 2007. Kuolonuhreja vaativia onnettomuuksia ei ole tieliikenteessä sattunut Kauniaisissa vuoden 1997 jälkeen. Raideliikenneonnettomuudet eivät ole kaupungin seurannassa mutta raideliikenneturvallisuuden parantaminen on tärkeä ajankohtainen tavoite niin Kauniaisissa kuin koko maassa.

Läpiajoliikenne

Merkittävä osa Kauniaisten liikenteestä on läpiajoliikennettä jonka määrä saattaa vaihdella suuresti päivästä toiseen. Keskimäärin noin neljäsosa liikenteestä on läpiajoliikennettä. Kaupunki on osa seudullista liikennejärjestelmää ja valtavyylät, jotka kiertävät kaupungin, ovat herkkiä ruuhkautumaan. Ruuhkatilanteissa autoilijat etsivät vaihtoehtoisia reittejä myös Kauniaisten läpi. Läpiajoliikennettä yritetään hillitä nopeusrajoituksilla, hidasteilla ja kapeilla ajoradoilla.

Palvelulinja

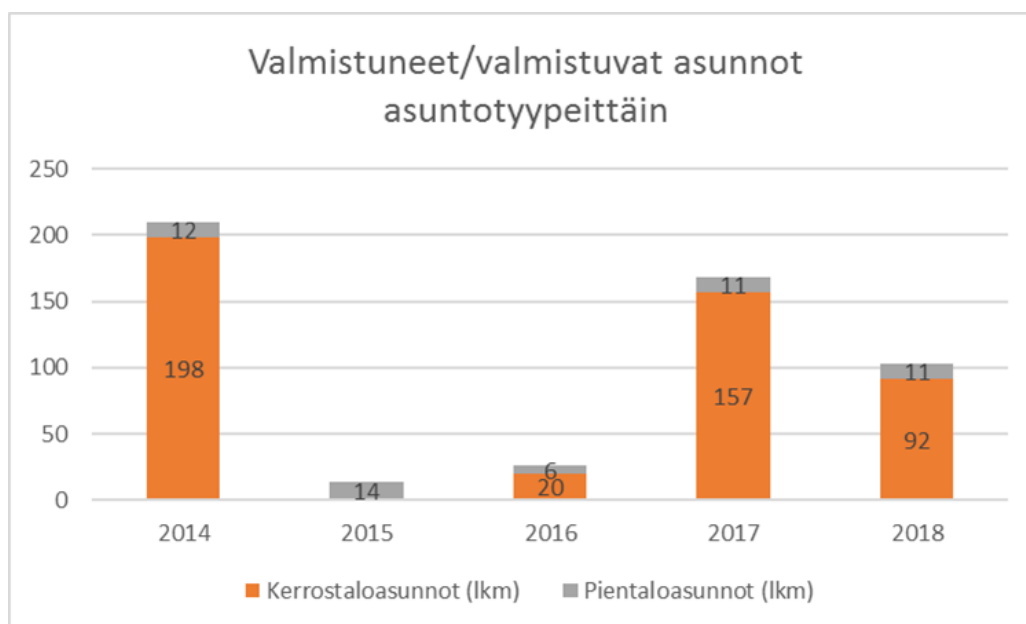
Palvelulinjat ovat erityisesti ikäihmisille ja liikuntarajoitteisille suunniteltua liikennettä. Linjojen suunnittelussa on huomioitu erityisryhmien tarpeet. Aikataulu on rauhallisen hidas ja kuljettaja auttaa tarvittaessa matkustajia tavaroineen kyytiin ja kyydistä pois. Palvelulinjat vievät kodin läheltä oman alueen palveluihin: kauppoihin, terveysasemalle, kirjastoon, uimahalliin jne. Palvelulinjojen reiteille on merkitty niiden pysäkit, mutta kuljettajan kanssa voi tarpeen tullen sopia pienistä poikkeamisista linjalta aikataulujen sallimissa rajoissa ja liikennesääntöjen puitteissa.

Kauniaisten palvelulinjalla matkustaminen muuttui maksulliseksi 1.1.2011, minkä seurauksena käyttäjämäärät vähenivät. Kuitenkin vuoden 2013 jälkeen käyttäjämäärät nousivat uudestaan ja ovat pysyneet viimeisinä vuosina vakaina.

Asuntotoiminta

Vuoden 2016 aikana valmistui 26 asuntoa, mikä on keskimääräistä vuotta huomattavasti vähemmän. Vuoden aikana kuitenkin aloitettiin 106 asunnon rakentaminen ja lupia myönnettiin 43 kpl, joten asuntotuotantotavoitteet edelleen täyttyivät koko kautta tarkasteltaessa. Aloitettua tuotannosta kerrostaloasuntoja on 89 kpl ja pientaloja 17 kpl. Käsitellyt luvat sisälsivät keskimääräistä enemmän uudiskohteita ja kerrosneliöitä.

Asunto-ohjelman päivitystyö käynnistettiin MAL-sopimuksen asuntotuotantotavoitteiden tultua sovituiksi (uudistettu sopimus valtion kanssa allekirjoitettiin kesäkuussa 2016). Kauniaisten tavoite sisältää sopimuskaudella keskimäärin 86 asunnon valmistumisen, näistä 30 % tulee olla ARA-tuotantoa. Käynnissä olevan nelivuotiskauden aikana Kauniainen on pystynyt toteuttamaan sille asetetut asuntotuotantotavoitteet kokonaislukumäärän osalta, mutta ARA-tuotantotavoitteesta ollaan jäljessä. Kaupunki myy vuosittain tontteja asuntotuotantoon. Kaupunkirakennetta tiivistetään erityisesti rautatieasemien läheisyydessä ja pääkatujen varsilla. Tällä hetkellä kaupunki myy myös omistamiaan pientalotontteja Koivuhovissa. Uutta ARA-tuotantoa suunnitellaan valmistuvaksi vuonna 2019.

Lähde: Kaupungin omat tilastot.

Esteettömyys

Asuntoalueiden hissittömyys on varsinkin ikääntyvälle asukkaalle liikkumiseste, joka hankaloittaa kotona asumista ja itsenäistä asioiden hoitamista. Kauniaisissa on yli 60 hissitöntä 1960-70-luvulla rakennettua kaksi- tai kolmikerroksista kerrostaloa. Yhteensä rappukäytäviä joihin tulisi rakentaa hissi on 200-250.

Valtio myöntää rahoitusta vähintään 3-kerroksisiin rakennuksiin hissiä rakennettaessa 45 % kustannuksista. Lisäksi Kauniainen myöntää 10 % hissiavustusta uuden hissien rakentamiseen vanhaan, vähintään 3-kerroksiseen asuinkerrostaloon. Edelliselle valtuustokaudella kaupunki myönsi hissiavustusta viidelle taloyhtiölle Kauniaisissa.

Kauniaisten keskustan rakentaminen

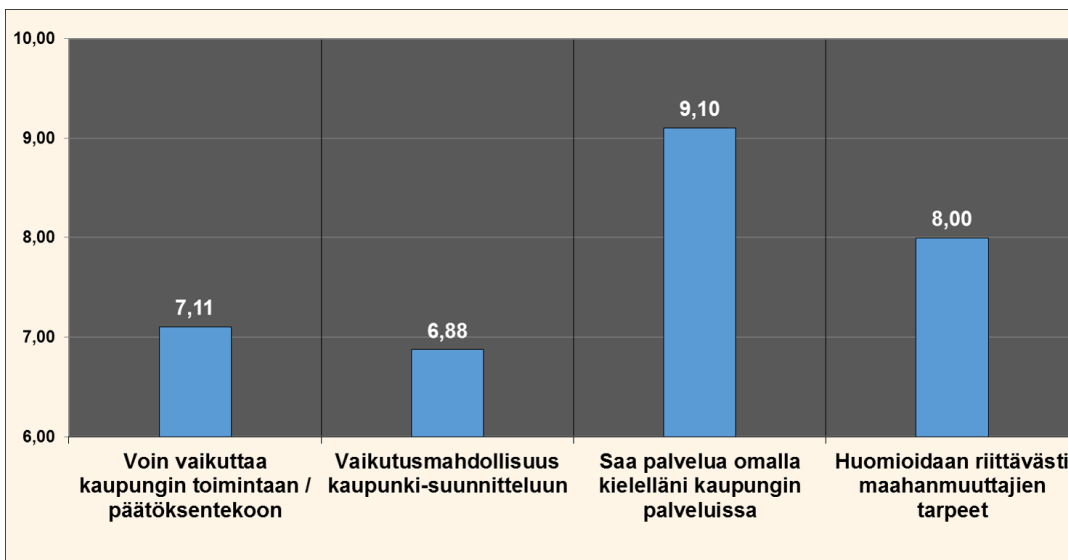
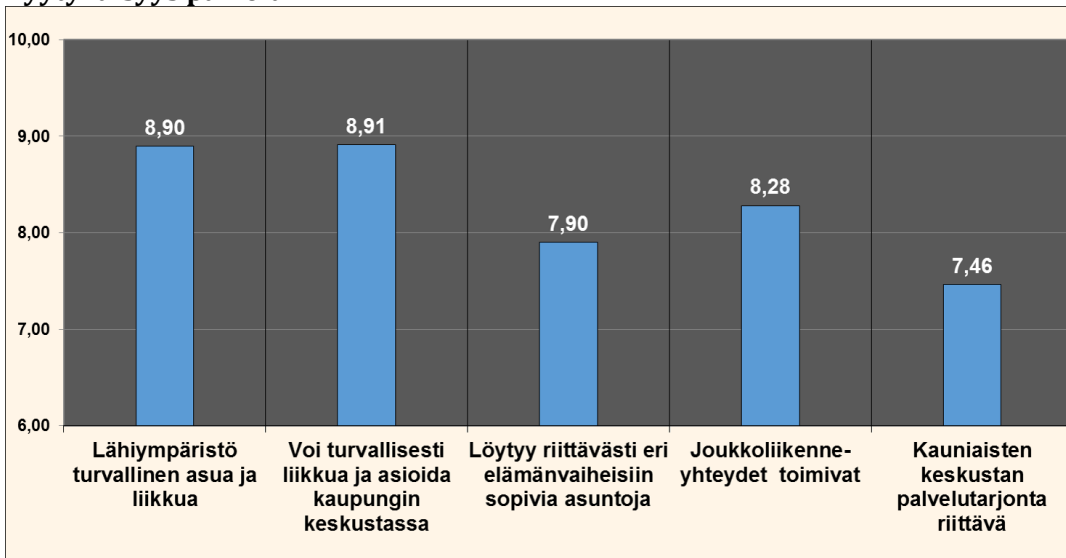
Kauniaisten keskustan viimeisen toteuttamattoman korttelin rakentaminen alkoi pitkän odotuksen jälkeen keväällä 2017. Sitä ennen kaupunki kävi neuvotteluja korttelin toteuttamisesta useamman vuoden ennen kuin nyt toteutettava ratkaisu löytyi. Syksyllä 2015 hankkeelle myönnettiin poikkeamispäätös, jolla asunto- ja liikerakentaminen eriytettiin siten, että kauppakeskusta laajennetaan nykyisestä laajuudestaan liittämällä laajennusosa vanhaan osaan läpikuljettavalla galleriakäytävällä. Asuntorakentaminen toteutuu hieman asemakaavan laajuutta suurempana autopaikoituksen säilyessä torialueen alla. Hankkeiden valmistuttua kaupunki voi viimein toteuttaa myös keskustan yleiset alueet ja kaupunkikuvallisesti korkeatasoinen rakentaminen saa arvoisensa puitteet.

Toteutuva ratkaisu mahdollistaa toisen päivittäistavarakaupan sekä ns. eduskauppojen synnyn, jolloin palvelutaso kasvaa merkittävästi. Hankkeen toivotaan edistävän myös Kauniaisten keskustan vetovoimaisuutta niin päivittäisten ostosten kuin muiden hankitojen osalta. Ympäristöllisesti hanke synnyttää asemakaavan alkuperäistä tavoitetta hengittävämmän ja pikkukaupungin keskustaan mittakaavaltaan paremmin soveltuvan toteutuksen. Ennen kaikkea keskustaa vuosia leimanneesta väliaikaisuudesta ollaan vihdoinkin pääsemässä irti.

Palvelut

Kauniaisissa järjestettiin vuonna 2016 asukaskysely, jonka tarkoituksena oli mitata kauniaislaisten tärkeimpinä pitämiä kaupungin palvelutekijöitä, tyytyväisyyttä palveluihin sekä tarjota kanava kauniaislaisten näkemysten kuulemiselle. Alla olevan kuvan pylväät kuvaavat Kauniaislaisten tyytyväisyyttä tarjottuihin palveluihin.

Tyytyväisyys palveluihin

Tyytyväisyysasteikko: 4 = ei lainkaan tyytyväinen ...10 = erittäin tyytyväinen.

Lähde: Asukastyytyväisyyskysely, Intervox Reserch Oy, 2016.

Yhteenveto kommenteista

- **Kaupat ja erikoisliikkeet** on paljon kommentoitu aihepiiri. Palvelutarjontaa pidetään riittämättömänä. Halutaan monipuolisempaa liikevalikoimaa. Suuressa osassa kommentteista toivotaan lisää kilpailua nykyiselle päivittäistavarakaupalle.
- **Kaupungin keskusta.** Kaupunkikeskustaa pidetään rumana. Kommentit käsittivät tarvetta tehdä keskusta- ja torimaisemaa viihtyisäksi. Keskustaa pitää modernisoida vastaamaan muuta Kauniaista.
- **Julkiset liikenneyhteydet.** Mielipiteitä siitä että kaupungin sisäiset liikenneyhteydet ovat huonontuneet. Erityisesti kritisoidaan bussilinja 51:n lopettamista.
- **Maahanmuuttajat.** Kommentteja sekä puolesta että vastaan miten kaupunki on hoitanut maahanmuuttajakysymyksiä.

Lähde: Asukastyytyväisyyskysely, Intervox Reserch Oy, 2016.

Keväällä 2017 toteutettiin kysely lähtö- ja paluumuuttajille, jossa tutkittiin muun muassa muuttajien mielikuvia Kauniaisista.

Suosittelu

99 %

tulomuuttajista on suositellut tai on valmis tietyn ehdoin suosittelemaan Kauniaista.

94 %

lähtömuuttajista on suositellut tai on valmis tietyn ehdoin suosittelemaan Kauniaista.

Kauniaista kuvaavat väittämät:

Kaupunki on luonnonläheinen, 196 kpl	4,3
Turvallinen, 199 kpl	4,3
Viihtyisä, pikkukaupunkimainen asuinympäristö, 196 kpl	4,3
Kaupungin hyvä sijainti, 198 kpl	4,3
Hyvät perhe-elämän mahdollisuudet, 190 kpl	4,2
Kaupunki on vetovoimainen, 197 kpl	4,2
Hyvät vapaa-ajan mahdollisuudet, 197 kpl	4,1
Kaupungin sisäinen identiteetti on vahva, 193 kpl	4,1
Houkutteleva asuinpaikka, 198 kpl	4,1
Toimivat ja kattavat julkiset palvelut, 199 kpl	4,1
Monipuoliset kaupalliset palvelut, 198 kpl	4,0
Hyvin tunnettu, kaupungilla vahva imago, 198 kpl	4,0
Kehittyvä kaupunkiympäristö, 192 kpl	3,9
Monipuolinen asuntotarjonta, 198 kpl	3,7
Yrittäjystävällinen, 186 kpl	3,6
Asuntojen hintataso on tulotasolleni mielekäs, 197 kpl	3,4

Asteikko: 1 = sopii erittäin huonosti ... 5 = sopii erittäin hyvin.

Lähde: Innolink research, 2017.

Spontaani mielikuva

Mitä sinulle tulee ensimmäisenä mieleen Kauniaisista asuin ympäristönä?

Tulomuuttajat

rauhallinen

Lähtömuuttajat

Lähde: Innolink research, 2017.

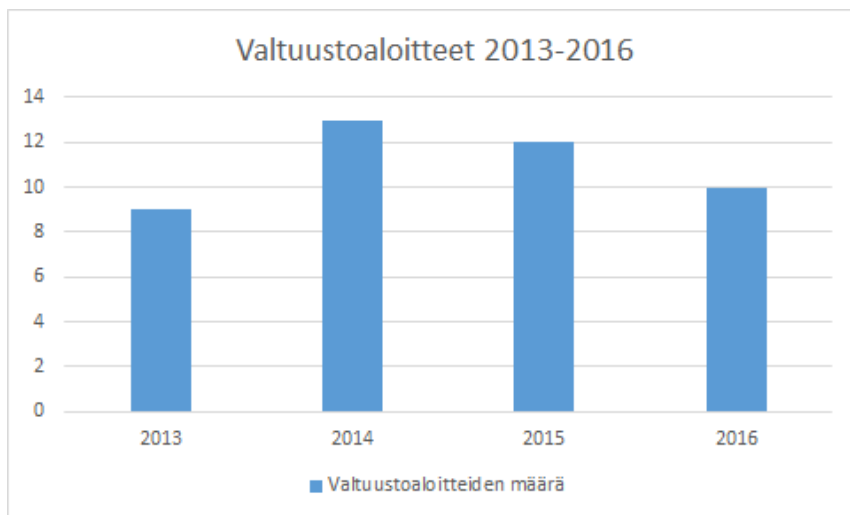
1.4. Osallisuus ja demokratia

Kauniaisissa kuntalaisten osallistumisaktiivisuus on perinteisesti ollut korkealla tasolla. Muun muassa äänestysaktiivisuus on Kauniaisissa selkeästi maan keskiarvon yläpuolella.

Vaalit	Äänestysprosentti	
	Kauniainen	Koko Suomi
Europarlamenttivaalit 2014	71,2 %	41 %
Eduskuntavaalit 2015	84,7 %	70,1 %
Kuntavaalit 2017	74,8 %	58,9 %

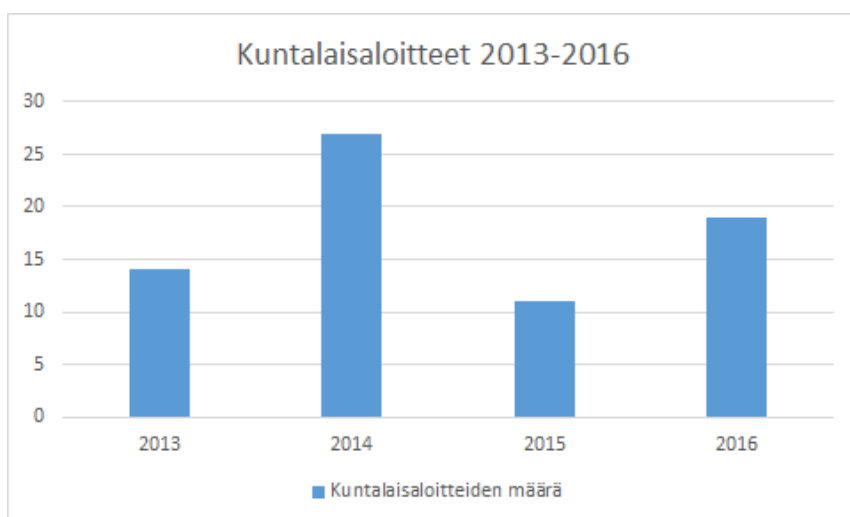
Lähde: YLE ja Tilastokeskus

Kaupunginvaltuustossa on 35 jäsentä, jotka edustavat viittä poliittista ryhmittymää. Valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä strategisesta päätöksenteosta ja on korkein päättävä elin

Lähde: kaupungin omat tilastot.

Myös kuntalaisten suora osallistuminen päätöksentekoon on tärkeää. Kaupunki pyrkii tiedottamisella tavoittamaan kuntalaiset kaupungin päätöksentekoon liittyvissä asioissa ja rohkaisemaan kuntalaisia osallistumaan päätöksentekoon. Kauniaisissa toimii vanhusneuvosto, vammaisneuvosto ja nuorisovaltuusto.

Lähde: kaupungin omat tilastot.

Kuntalaiset voivat jättää kuntalaisaloitteita, joiden määrä tilastoidaan vuosittain. Kuntalaisaloitteiden aiheet liittyvät useimmiten liikenneturvallisuuteen kuten liikennevaloihin, hidasteisiin ja pysäköintiin sekä urheilu- ja vapaa-ajantoiminnan tilojen ja mahdollisuuksien lisäämiseen ja parantamiseen. Myös ikäihmisten palvelujen kehittämistä koskevia kuntalaispalautteita on jätetty.

Kuntalaisaloitteiden lisäksi kauniaislaiset voivat lähettää palautetta kunnalle nettisivujen kautta. Palaute ohjataan palautteen alasta vastaavalle viranhaltijalle, joka vastaa suoraan kuntalaisen palautteeseen. Palautekanavan kautta saadun palautteen tilastointi on aloitettu 1.5.2015. Palautteita ja toimenpide-ehdotuksia tulee vuosittain noin 200. Palautteiden aiheet ovat monipuolisia, mutta talvella palaute koskee yleisimmin katujen kunnossapitoa ja lumenaurasta sekä tievalojen riittämättömyyttä tai rikkiäisiä valaisimia. Hidasteita koskevat toiveet kerätään yhteen ja käsitellään kerran vuodessa.

Yhdistystoiminta

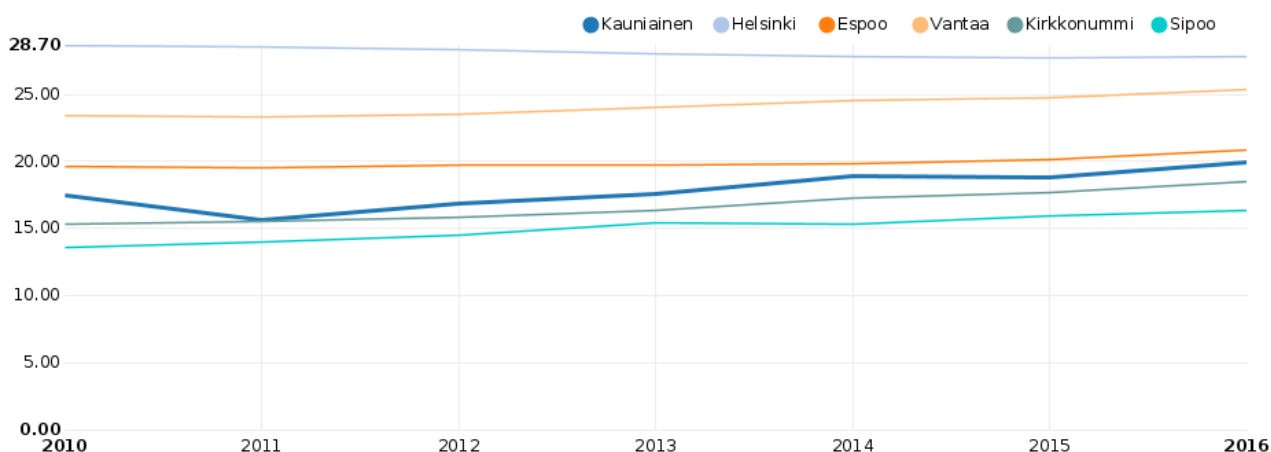
Kauniaisissa on noin 100 järjestöä, jotka palvelevat kaupunkilaisia eri tavoin. Järjestökenttä Kauniaisissa on erittäin aktiivinen ja yhteistyö vapaa-aikatoimien yksiköiden kanssa on monimuotoista ja vilkasta. Yhteistyö liikunta-, kulttuuri- ja nuorisoseurojen kanssa on päivittäistä tai lähes päivittäistä ja esimerkiksi senioriseurat kokoontuvat kulttuuripalveluiden tiloissa viikoittain. Vapaa-aikatoimella on myös yhteistoimintaa eri seurojen kanssa liittyen kotouttamiseen. Esimerkiksi liikuntaseurat järjestävät säännöllisesti matalan kynnyksen toimintaa, jonka tavoitteena on saada maahanmuuttajataustaisia lapsia ja nuoria mukaan. Vapaa-aikatoimi jakaa vuosittain avustuksia Kauniaisissa toimiville tahoille n. 660 000 € (2016) ja avustuksia myöntää liikunta-, kulttuuri- ja nuorisovaliokunnat.

Myös sosiaali- ja terveyslautakunta myöntää avustuksia järjestöille vuosittain. Vuonna 2017 avustuksia myönnettiin 58 200 euroa, josta 53 200 myönnettiin Granin lähiapu ry:lle. Sosiaali- ja terveystoimi toimii yhteistyössä Granin lähiavun kanssa muun muassa kotouttamispalvelujen järjestämisessä ja kehittämisessä. Granin lähiapu järjestää vapaaehtoisapua kiintiöpakolaisten vastaanottamisessa ja vastaa Kaunaisten Olohuone-toiminnan järjestämisestä. Kaupunki myös ostaa Granin lähiavulta muun muassa lapsiperheiden kotipalvelua.

2. Lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet

2.1. Perherakenne ja toimeentulo

Yksinhuoltajaperheet, % lapsiperheistä

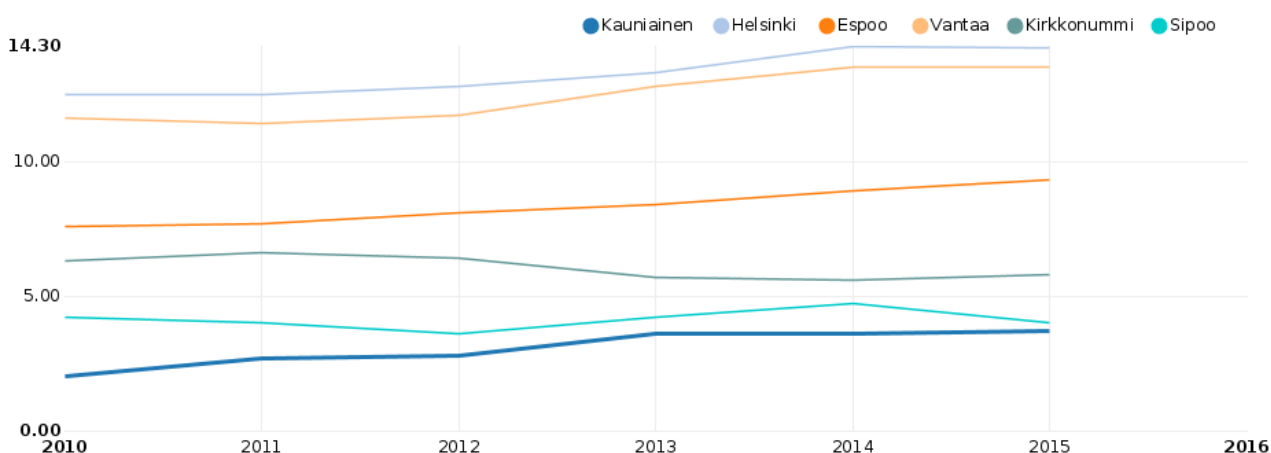

Lähde:

Sotkanet, THL 2017.

Kauniaisissa lapsiperheiden osuus kaikista perheistä on naapurikuntiin verrattuna alhaisempi. Vuonna 2016 kaikista perheistä lapsiperheitä oli 43 %. Yksinhuoltajaperheiden määrä suhteessa kaikkiin lapsiperheisiin on kasvanut tarkasteluajanjakson aikana. Vuonna 2016 yksinhuoltajaperheitä oli 20 % kaikista perheistä. Vuodesta 2010 prosenttiosuus on kasvanut 2,5 prosenttiyksikköä.

Toimeentulotukea saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä

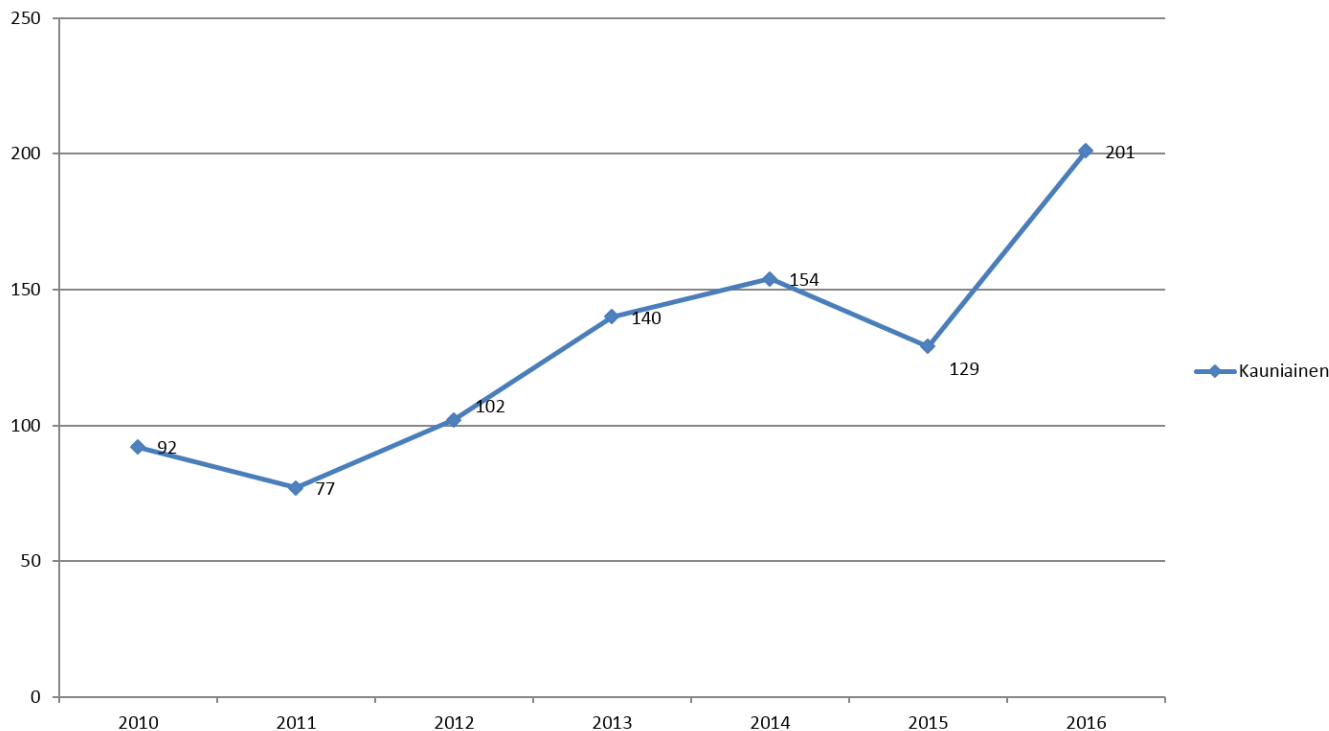

Lähde: Sotkanet, THL, 2017.

Myös toimeentulotukea saavien lapsiperheiden osuus on kasvanut tarkasteluajanjakson aikana. Kauniaisissa Vuonna 2015 toimeentulotukea sai 3,7 % lapsiperheistä. Vuodesta 2010 luku on noussut 1,7 prosenttiyksikköä. Luku on kuitenkin matala verrattuna naapurikuntien lukuihin.

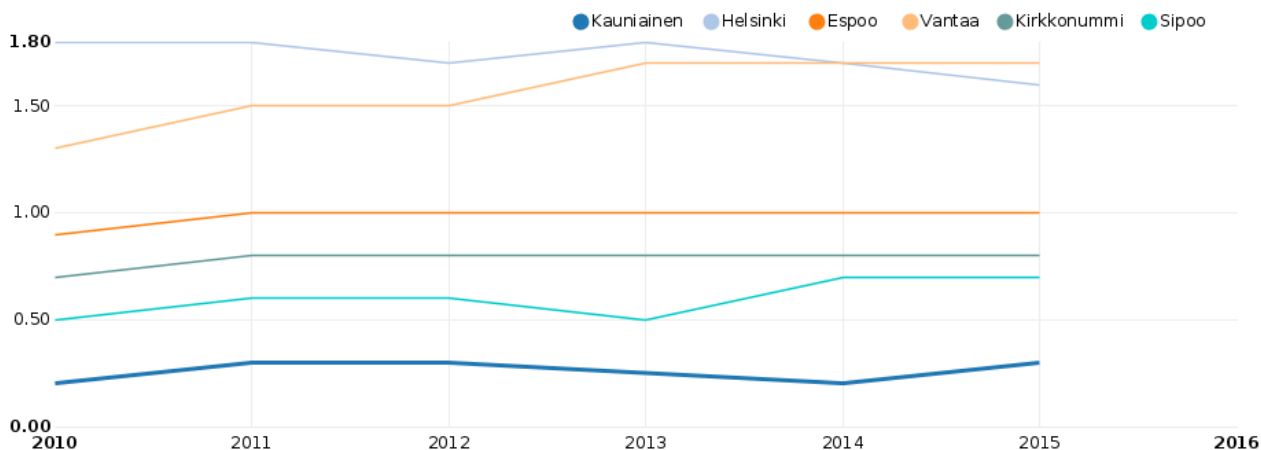
2.2. Lastensuojelun palvelut

Lastensuojeluilmoitusten lukumäärä

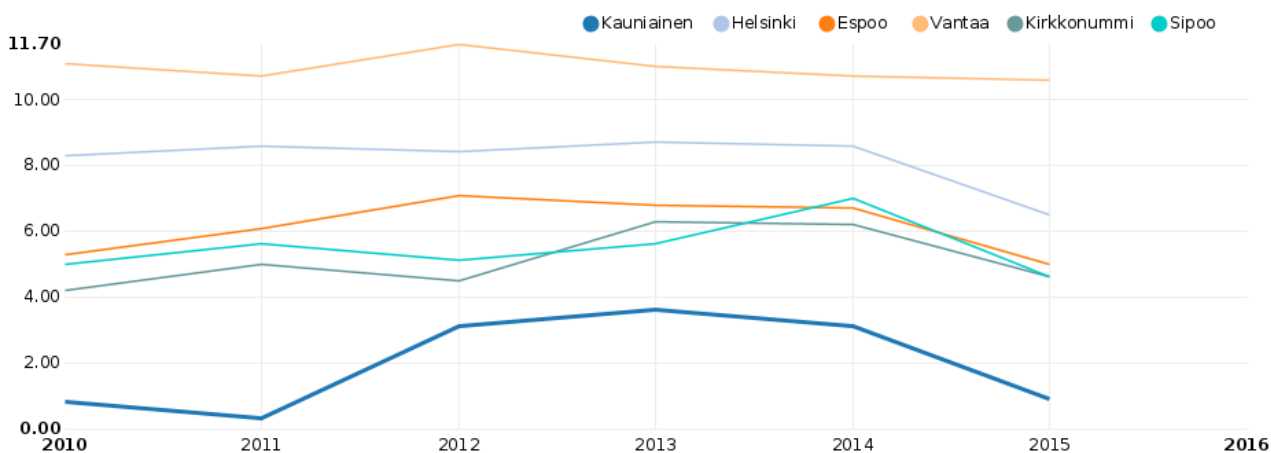
Lähde: Sotkanet, THL 2017 ja kaupungin omat tilastot.

Huostassa tai kiireellisesti sijoitettuna olleet 0 - 17-vuotiaat viimeisimmän sijoitustiedon mukaan, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL)

Lähde: Sotkanet, THL, 2017.

Lastensuojelun avohuollolisten tukitoimien piirissä 0 - 17-vuotiaita vuoden aikana, % vastaavankäise väestöstä (THL)

Lähde: Sotkanet, THL 2017.

Lastensuojeluilmoitusten lukumäärä on kasvanut tarkasteluajanjaksona. Vuonna 2016 tehtiin 201 lastensuojeluilmoitusta 93:sta lapsesta. Verrattuna vertailukuntiin ja suhteessa muuhun lapsiväestöön Kauniaisissa on kuitenkin suhteellisen vähän lapsia sijoitettuna tai lastensuojelun avohuollon tukitoimien piirissä. Vuonna 2016 uusia asiakkaita tuli lastensuojelun avohuollon palveluiden piiriin vain 3. Uusien asiakkaiden määrä on arvioitua huomattavasti pienempi, koska sosiaalihuoltolain uudistuksen mukaisesti asiakkaat ohjautuivat lastensuojelun sijasta sosiaalihuoltolain mukaiseen palvelutarpeen arvioon. Näiden palvelujen piirissä oli 27 perhettä vuonna 2016, kun vuonna 2015 perheitä oli kahdeksan. Myös Kauniaisissa rakennettu matalan kynnyksen palveluverkosto toimii ennaltaehkäisevästi, mikä laskee lastensuojelun avohuollon palvelujen kysyntää.

2.3. Lapsiperheiden ennaltaehkäisevät palvelut

Valtuustokaudella on keskitytty ennalta ehkäisevien matalan kynnyksen lapsiperheiden tukipalvelujen kehittämiseen. Vuonna 2015 aloitettiin pilottihanke lapsiperheiden kotipalvelujen mallin luomiseksi. Hankkeeseen palkattiin lähihoitaja tukemaan matalan kynnyksen avohoidon perhetyötä ja pakolaisten kotouttamisprosessia. Tämän lisäksi monialainen perhetyön ryhmä tukee perheitä kuormittavassa elämäntilanteessa. Perhetyönryhmä auttaa perhettä liittyen vanhemmuuden tukemiseen, arjen pyörittämiseen, perhesuhteisiin tai muuhun elämäntilanteeseen. Tavoitteena on madaltaa tuen hakemisen kynnystä. Vuonna 2016 lapsiperheiden kotipalvelujen asiakkaina oli 25 perhettä ja 36 asiakasta.

Perhetyön ryhmän asiakkaat

Matalan tuen asiakkaat	Perhetyön ryhmän jäsenten omat asiakkaat	Ohjaus sosiaalipalveluista
<ul style="list-style-type: none"> • Neuvolasta, perheohjaajalta, avoimen perhetoiminnan kautta, varhaiskasvatuksesta tai koulusta • Suurin asiakasryhmä • Tyypillisesti 1-3 työskentelykertaa 	<ul style="list-style-type: none"> • Kun tarvitaan tilanteeseen monialaista näkemystä • Usein kyse palveluohjauksesta tai palvelutarpeen arvioinnista • Tyypillisesti 1 tapaamiskerta riittää 	<ul style="list-style-type: none"> • Tilanteen selvittely, kun kyseessä ei ole lastensuojelullinen huoli -> vastuu prosessista palveluohjaajilla • Tarvittaessa työskentely 1-3 työskentelykertaa

Ei aktiivista lastensuojelun asiakkuutta

Huom. Perheohjaus ja lapsiperheiden kotipalvelu omina palveluinaan

Lähde: Eerola, Maija, 2017. Opinnäytetyö, ylempi AMK. Laurea- ammattikorkeakoulu. Sosiaalisen kuntoutuksen ja terveyden edistämisen johtamisen ja kehittämisen koulutusohjelma. (Tulossa 2017).

Tämän lisäksi lasten kuntoutuksen asiantuntijatyöryhmä LAKU:n toimintaa jäntevöitettiin. LAKU-työryhmä käsittelee alle 16-vuotiaiden lasten lääkinälliseen kuntoutukseen liittyviä palvelupyynnöjä. Läheteitä ja saatteita vastaanotetaan neuvolan, päiväkodin, koulun, perheneuvolan tai sosiaalityön toimialoilta. Lapsen huoltaja voi myös suoraan olla yhteydessä lastenneuvolaan, terapeutteihin tai asiantuntijasairaanhoidajaan, mikäli hänellä on lasten kuntoutukseen liittyviä kysymyksiä. Työryhmässä arvioidaan moniammatillisesta näkökulmasta erityistarpeita omaavan lapsen tai nuoren lähiympäristön tuen riittävyttä ja mahdollisten lisätutkimusten, hoidon ja kuntoutuksen tarvetta.

Kaikki yllä kuvatut palvelut toteutetaan poikkihallinnollisesti sosiaali- ja terveystoimen ja sivistystoimen kesken. Kauniaisissa on myös käytössä Lapset puheeksi- työmenetelmä, jonka avulla perheiden voimavaroja voidaan erityistilanteissa hyödyntää ja haavoittuvuuksia tunnistaa lisäävun järjestämiseksi. Vuonna 2017 perhetyön ja lastensuojelun kehittämistyötä jatketaan LAPE-hankkeen (Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma) puitteissa.

2.4. Perheneuvola

Perheneuvola tarjoaa asiantuntija-apua Kauniaisten asukkaille lasten ja nuorten kehitystä koskevissa asioissa ja lasten vanhempien parisuhdekysymyksissä. Perheneuvolassa annetaan tukea myös odottaville tai synnyttäneille äideille.

Perheneuvolan asiakkaat ja käynnit 2013-2016

	2013	2014	2015	2016
Asiakkaat	171	156	151	166
Käynnit	1196	988	1039	898

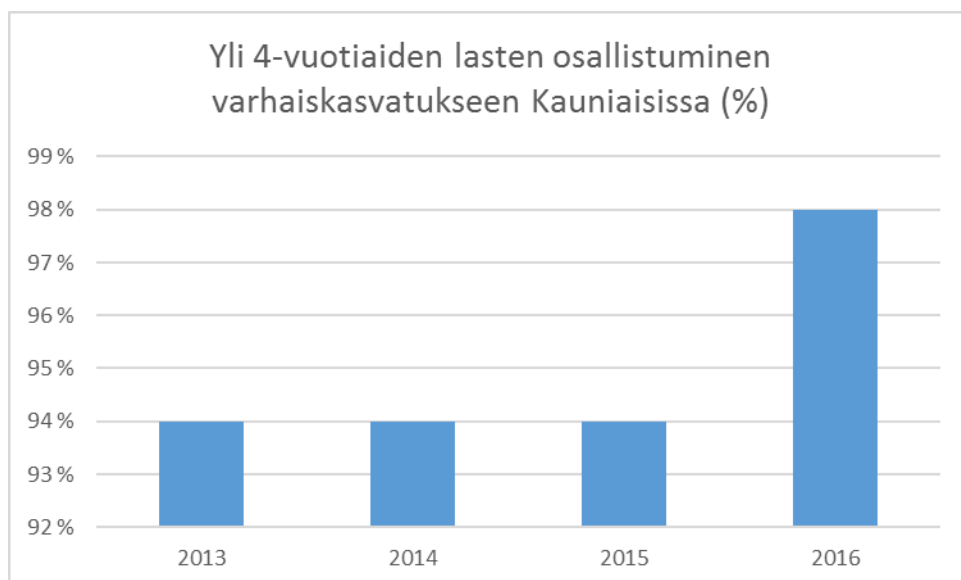
Lähde: Kaupungin omat tilastot

2.5. Äitiys- ja lastenneuvola

Neuvola- ja ryhmätoiminnan tavoitteena on sekä tukea että edistää vanhempien ja lapsen fyysistä sekä psyykkistä hyvinvointia. Neuvolan työskentelyn painopistealueita ovat terveystarkastuksien ja rokotuksien ohella perheen omien vahvuuksien löytäminen ja tukeminen arjessa. Valtuustokaudella terveydenhoitajien valmiuksia perheiden terveellisten elämäntapojen tukemisessa, lasten ylipainon ennaltaehkäisyssä ja hoidossa on lisätty koulutuksin ja teemapäivin hyödyntäen moniammatillista osaamista hyvinvoinnin ja tuen edistämiseen.

Neuvola osallistui keväällä 2017 THL:n toteuttamaan asiakaspalvelukyselyyn. Kyselyssä neuvolan vahvuudeksi nousee kaksikielisyys, asiakkaan kohtelu ja hoidon saaminen kohtuullisessa ajassa. Palvelua pidettiin luottamuksellisena ja hyödyllisenä ja lapsen ja terveydenhoitajan vuorovaikutusta arvostettiin. Asiakkaat kokivat ajan riittävän hyvin vastaanotoilla. Kauniaisissa terveydenhoitajat varaavat enemmän aikaa asiakaskohtaamiseen kuin lähikunnissa.

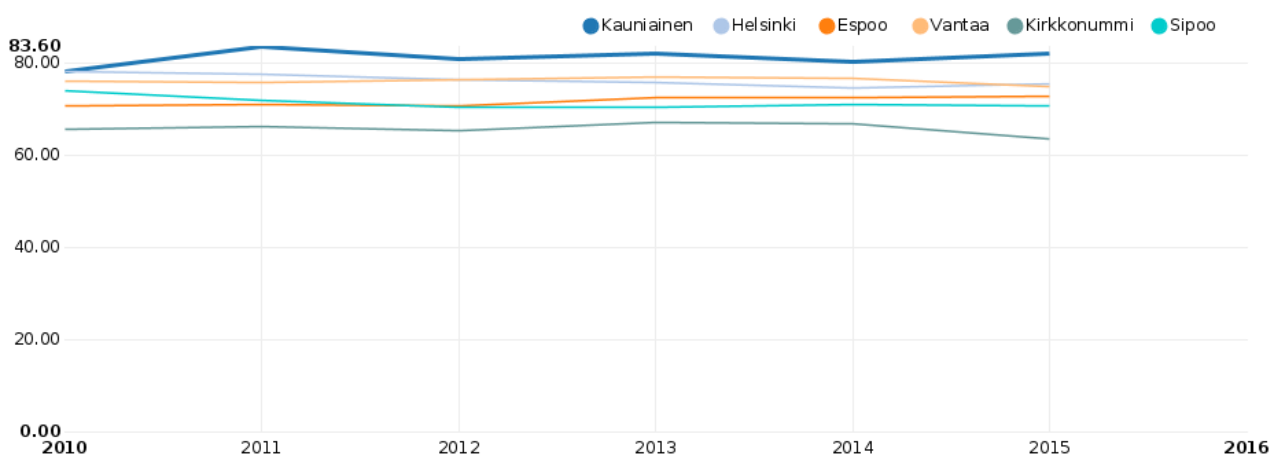
2.6. Varhaiskasvatus

Lähde: Kaupungin omat tilastot

Yli 4-vuotiaiden lasten osallistumista varhaiskasvatukseen on seurattu vuodesta 2013 saakka. 2013, 2014 ja 2015 osallistumisaste oli 94 %, mutta vuonna 2016 osallistumisaste oli noussut 98 %:iin. EU-tavoite on, että vähintään 95 % yli 4-vuotiaista lapsista osallistuisi järjestettyyn varhaiskasvatukseen. Suomessa keskimäärin osallistumisaste on n. 75 %. Kauniaisissa myös 3-5-vuotiaiden päivähoiton osallistumisaste on korkeampi kuin vertailukunnissa.

Lasten päivähoitossa olleet 3 - 5-vuotiaat % vastaavanikäisestä väestöstä

Lähde: Sotkanet, THL, 2017.

Kauniaisissa myös 3-5-vuotiaiden päivähoiton osallistumisaste on korkeampi kuin vertailukunnissa.

Varhaiskasvatuksen palvelut

Valtuustokauden 2013–2017 aikana varhaiskasvatuksen palvelukentällä on tapahtunut paljon. Edellisen valtuustokauden lopussa otettiin käyttöön uusi Kasabergets daghem ja toteutettiin kaupunginhallituksen päätös päiväkotien yksikielisyydestä sekä laajennettiin kielikylpytoiminta kaksivuotiseksi omassa rakennuksessaan. Kuluneen valtuustokauden aikana kielikylpytoiminta on vakiintunut ja vastaa tällä hetkellä varsin kattavasti kielikylpytoimintaan kohdistuvaan kysyntään.

Päiväkotiverkoston ja siihen liittyvä uusien päiväkotien rakentaminen on ollut tämän ja edellisen valtuuston päätös, jolla on merkittävä vaikutus sekä lasten ja perheiden että henkilöstön hyvinvointiin. Kyseessä on merkittävä valtuuston päättämä taloudellinen investointi.

Uuden Sansinpellon päiväkodin rakentaminen käynnistyi vuonna 2013 ja päiväkotia otettiin käyttöön 23.2.2015. Samalla luovuttiin Heikelintien ja Satuvuoren päiväkodeista sekä Puistokujan päiväkodin päiväkotitoiminnasta.

Puistokujan päiväkodin päiväkotitoiminnalta vapautuneet tilat kaupunki vuokrasi Oy Ankkalampi – Ankdammen Ab -nimiselle toimijalle, joka järjestää kaksikielistä suomi-englanti yksityistä varhaiskasvatusta. Tämä mahdollistaa kuntalaisille entistä enemmän valinnan mahdollisuuksia varhaiskasvatuspalveluissa.

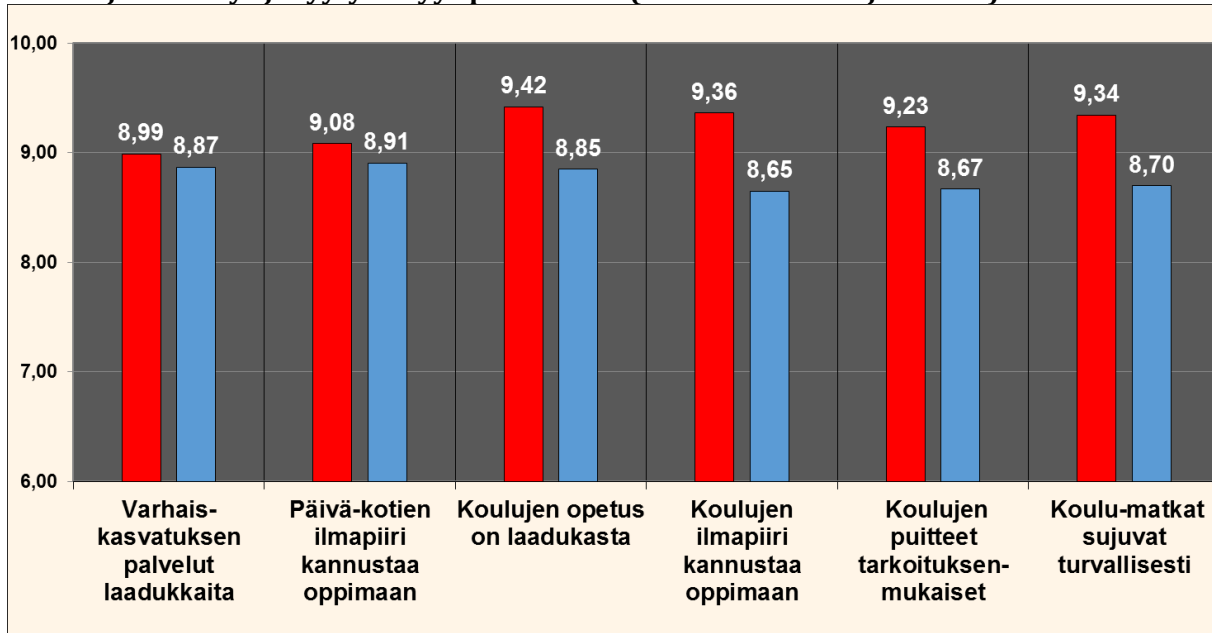
Vuonna 2010 Kauniaisissa käynnistetty avoin perhetoiminta jatkaa toimintaansa edelleen. Kävijämäärät ovat pysyneet ennallaan. Valtuustokauden alussa keskimääräinen kävijämäärä on ollut 41,0/kerta, ja vuoden 2016 keskiarvo on ollut 41,7/kerta. Avoimen perhetoiminnan puitteissa on avoimen toiminnan lisäksi järjestetty riskiperheille kohdistettuja suljettuja teemaryhmiä tarpeen mukaan. Lapset puheeksi -menetelmä on vakiintunut osaksi myös varhaiskasvatuksen palveluprosessia. Vanhemmuuden tukeminen onkin korostunut entisestään osana varhaiskasvatushenkilöstön työtä.

Valtuustokauden aikana pedagogista osaamista lapsiryhmissä on vahvistettu lisäämällä sekä lastentarhanopettajien suhteellista määrää lapsiryhmissä että erityislastentarhanopettajien määrää. Samalla lastenhoitajien ja perhepäivähoitajien vakansseja on vähennetty luonnollisen poistuman kautta.

Henkilöstön kelpoisuutta ja saatavuutta varhaiskasvatuksessa on seurattu sekä pk-seudulla että sisäisesti. Erityislastentarhanopettajien vakansseista 50 % ja lastentarhanopettajien vakansseista 67,7 % oli kelpoisen henkilön hoidettavana vuoden 2013 keväällä. Vuoden 2015 lopussa erityislastentarhanopettajien vakansseista 100 % ja lastentarhanopettajien vakansseista 84 % hoidettiin kelpoisen henkilön toimesta.

Pääkaupunkiseudun yhteinen varhaiskasvatuksen asiakastyytyväisyyskysely tehtiin syksyllä 2014. Kyselyssä Kauniainen sai parhaimmat pisteet - asteikolla 1-5 Kauniaisten varhaiskasvatus sai arvosanaksi 4,7. Tulokset olivat myös parantuneet vuonna 2011 tehdystä kyselystä. Päivähoitoon ja esiopetukseen hakemisessa korostui tyytyväisyys saatuun hoito- tai esiopetuspaikkaan sekä sen sijaintiin, joihin noin 90 % vastaajista oli erittäin tai melko tyytyväinen. Päivähoidon ja esiopetuksen aloittamisessa sekä itse toiminnassa tyytyväisimpiä oltiin lasten ja henkilökunnan väliseen vuorovaikutukseen, lasten turvallisuudesta ja hyvinvoinnista huolehtimiseen sekä lasten viihtymiseen päivähoitossa tai esiopetuksessa. Alhaisimman arvosanan, keskimäärin hieman alle 4, vanhemmat antoivat lasten mahdollisuuksista vaikuttaa toimintaan.

Palvelujen tärkeys ja tyytyväisyys palveluihin (varhaiskasvatus ja koulut)

Lähde: Aukastyytyväisyyskysely, Intervox Reserch Oy, 2016.

Palveluiden tärkeys on merkattu punaisella pylväällä ja tyytyväisyyttä kuvaa sininen pylväs. Tärkeysasteikko: 4 = ei lainkaan tärkeä ... 10 = erittäin tärkeä. Tyytyväisyysasteikko: 4 = ei lainkaan tyytyväinen ...10 = erittäin tyytyväinen.

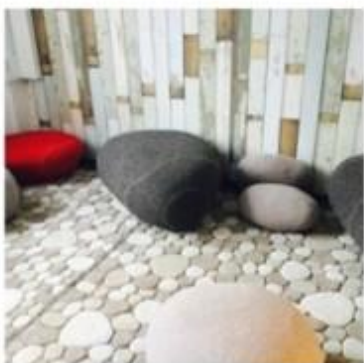
Kauniaisten asukaskyselyn perusteella kauniaislaiset ovat tyytyväisiä sivistystoimen palveluihin ja erityisesti päiväkotien ja koulujen ilmapiiri ja puitteet vastaavat hyvin niihin kohdistuneita korkeita odotusarvoja.

2.7. Perusopetus

Kauniaisten perusopetuksen tärkeimpiin tavoitteisiin kuuluu tarjota oppilaalle eväät hyvään elämään. Perusopetuksen tehtävä on kasvun ja oppimisen sekä kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukeminen. Valtuustokaudella Kauniaisten kouluissa ollaan keskitytty opiskelijoiden hyvinvoinnin parantamiseen:

- Kauniaisten paikallisessa opetussuunnitelmassa on erillinen hyvinvointiaine vuosiluokille 7-9, yhteensä 1 vuosiviikkotunti.
 - Tavoitteena on opettaa oppilaille tutkitusti toimivia hyvinvointitaitoja sekä aktivoita ja motivoita heidät itsensä kiinnostumaan ja ottamaan vastuuta omasta hyvinvoinnistaan ja elämässä pärjäämisestään nyt ja tulevaisuudessa. Oppilaat harjoittelevat taitoja, joiden avulla heidän on mahdollista aktiivisesti vaikuttaa omaan hyvinvointiinsa sekä henkilökohtaisessa elämässä että työelämässä. Oppilaat saavat hyvinvointitaitoja harjoittamalla mahdollisuuden kehittää itsensä tuntemista, itsehallintaansa, sosiaalisia suhteitaan, myötätuntoa ja hyvän tekemistä, tietoisien läsnäolon taitoja sekä työelämätaitoja.
 - Työskentelytapana käytetään vuorovaikutteista ja osallistavaa oppimismenetelmää, jolla tuetaan oppilaiden sisäistä motivaatiota. Hyvinvoinnin opettamisen lähtökohtana on keskittyminen hyvinvoinnin tukemiseen ja sen lisäämisen harjoittamiseen. Opetuksessa painotetaan ratkaisukeskeistä ajattelua, eli keskittymistä hyvään ja toimivaan, myönteisiin voimavaroihin, vahvuuksiin, tavoitteisiin ja tekemiseen.
- Kauniaisten tuntijaossa on valtioneuvoston asetuksessa määrättyä tuntimäärää enemmän taito- ja taideaineiden opetusta.
- Fyysisiä oppimisympäristöjä on kehitetty vastaamaan toiminnallisen, yhteisöllisen ja osallistavan opetuksen tarpeita.

Esimerkkejä koulujen oppimisympäristöistä

Koulujen oppilasmäärät 2016-2017

Suomenkieliset koulut	2016	2017
Mäntymäen koulu (1-6)	415	448
Kasavuoren koulu (7-9)	353	348
Kasavuoren lukio	392	408
Yht.	1 160	1 204
Ruotsinkieliset koulut		
Granhultsskolan (1-6)	394	375
Hagelstamska skolan (7-9)	348	348
Gymnasiet Grankulla samskola	318	296
Yht.	1 060	1 019

Lähde: Kaupungin omat tilastot

Kauniaislaisten lasten määrä on viime vuosina kasvanut varsinkin suomenkielisessä opetuksessa, mikä on johtanut siihen, että espoolaisoppilaita ei ole voitu ottaa kouluihin yhtä paljon kuin aikaisemmin.

Opettajien kelpoisuusaste, %, 2016

Mäntymäen koulu (1-6)	100
Kasavuoren koulu (7-9)	95
Kasavuoren lukio	97
Granhultsskolan (1-6)	90
Hagelstamska skolan (7-9)	96
Gymnasiet Grankulla samskola	100

Lähde: Kaupungin omat tilastot

Valmistava opetus

Suomenkielisessä opetuksessa Mäntymäen koulussa aloitettiin perusopetukseen valmistava opetus vuonna 2015. Valmistavalla luokalla toimii työparina luokanopettaja ja nuorisotyöntekijä. Nuorisotyöntekijä työskentelee oppilaiden kanssa kokopäiväisesti ja myös koulun loma-aikoina tutustuttaen oppilaita suomalaiseen kulttuuriin ja kieleen erityisesti niillä osa-alueilla, jotka koulupäivästä jäävät vähemmälle huomiolle.

Kaikki kiintiöpakolaiset ovat aloittaneet koulunkäyntinsä suomen kielellä. Sivistystoimi on myös selvittänyt kotouttamisen mahdollisuuksia ruotsin kielellä. Jos ruotsinkielisen kotouttamisen kysyntä kasvaa merkittävästi, voidaan perusopetukseen valmistava opetus aloittaa ryhmämuotoisena myös ruotsinkielisellä puolella. Oman äidinkielen opetusta järjestetään yhteistyössä Espoon kanssa. Kun ryhmät ovat tarpeeksi suuria, opetusta voidaan järjestää myös Kauniaisissa.

Erityinen ja tehostettu tuki

Suomenkielisissä kouluissa aloitettiin erityisluokkapilotti, jonka keskiössä on erityisen tuen oppilaiden integrointi sekä ala- että yläkoulussa. Tämä ratkaisu mahdollistaa sen, että suurempi osa oppilaista saa erityisopetusta kotikunnassaan.

Oppilashuolto

- Uusi oppilas- ja opiskelijahuoltolaki tuli voimaan 1.8.2014
- Oppilashuolto kattaa myös esiopetuksen
- Uudet oppilashuoltosuunnitelmat hyväksyttiin ja uudet oppilashuoltoryhmät perustettiin
- Oppilas- ja opiskelijahuolto toteutetaan moniammatillisesti niin yksilökohtaisesti kuin yhteisöllisesti

Oppilashuollon resurssit

	Kauniainen	Koko maa, ka.
Oppilaita/avustaja	52,5	60,5
Oppilaita/psykologi	455	941
Oppilaita/kuraattori	455	755
Oppilaita/kouluterveydenhoitaja	525	514
Oppilaita/koululääkäri	9107	5334

Lähde: Kouluikkuna, 2014.

Koulupsykologien ja -kuraattoreiden asiakkuudet kouluittain 2013-2016

Suomenkielinen koulutoimi

P= koulupsykologi, K =koulukuraattori

	2013 P	2013 K	2014 P	2014 K	2015 P	2015 K	2016 P	2016 K
Mäntymäki	66	3	56	34	52	34	77	17
Kasavuori	41	41	42	26	25	25	36	23
Kauniainen	45	2	34	7	51	3	54	2
yhteensä	152	46	132	67	128	62	167	42

Ruotsinkielinen koulutoimi

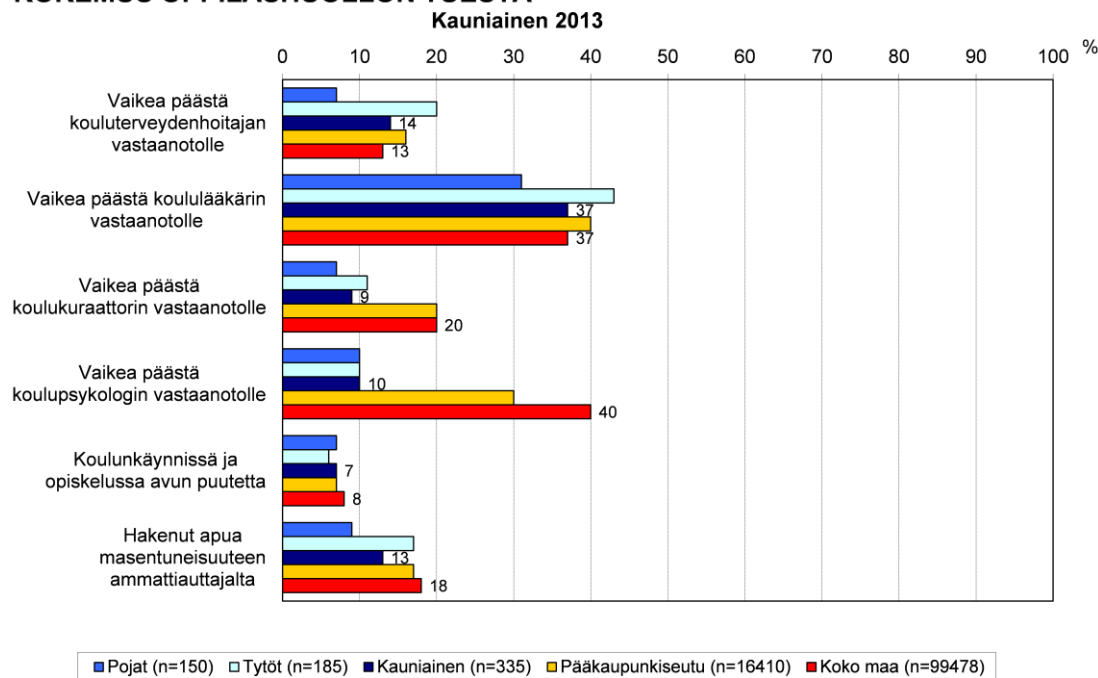
P= koulupsykologi, K =koulukuraattori

	2013 P	2013 K	2014 P	2014 K	2015 P	2015 K	2016 P	2016 K
Granhult	31	45	25	42	*	35	*	36
Hagelstamska	22	9	38	23	40	13	45	12
Gymnasiet	9	9	18	17	24	10	21	8
yhteensä	62	63	81	82		58		56

*tietoa ei saatavissa

KOKEMUS OPPILASHUOLLON TUESTA

Vakioidut prosentiosuudet

Peruskoulun 8. ja 9. luokan oppilaat

THL: Kouluterveyskysely

Lähde: THL, kouluterveyskysely, 2013.

Kauniaisissa on hyvät oppilashuollon resurssit, jotka myös koetaan riittäviksi. Ainoastaan koululääkärin kohdalla tuki koetaan puutteelliseksi.

Kouluterveydenhuolto

Kouluterveydenhuollon perustehtävä on lasten ja nuorten kokonaisvaltaisen kehityksen tukeminen ja terveyden edistäminen eri elämänvaiheissa. Keinoina tässä ovat yksilötarkastukset, oppilashuoltotyö sekä yleinen terveydenedistämistyö yhteistyössä oppilashuoltoryhmän ja huoltajien kanssa. Valtuustokaudella painopisteinä terveystarkastuksissa ovat olleet oppilaan viihtyvyys koulussa, mahdollinen kiusatuksi tuleminen sekä yleinen turvallisuus ja viihtyminen. Ravinnosta, unesta, hygieniasta ja pääteajasta keskustellaan joka tapaamisella sekä mahdollisiin syömisongelmiin pyritään puuttumaan ennaltaehkäisevästi. Puberteetti- ja seksuaalikasvatusta ja -ohjausta annetaan oppilaalle ikätasoisesti. Myös päihteiden käytöstä keskustellaan.

Oppilaiden liikkumattomuuteen ollaan puututtu yhteistyössä liikunnanopettajien kanssa MOVE-testausten myötä. Terveydenhoitajat myös rokottavat säännönmukaiset rokotukset sekä tarvittaessa matkailijarokotukset. Lisäksi terveydenhoitaja ohjaa ja auttaa mahdollisissa vaativissa ensiaputilanteissa sekä toimii verkostolinkkinä lääkäriin, toimintaterapiaan, puheterapiaan, fysioterapiaan sekä sosiaalityöhön.

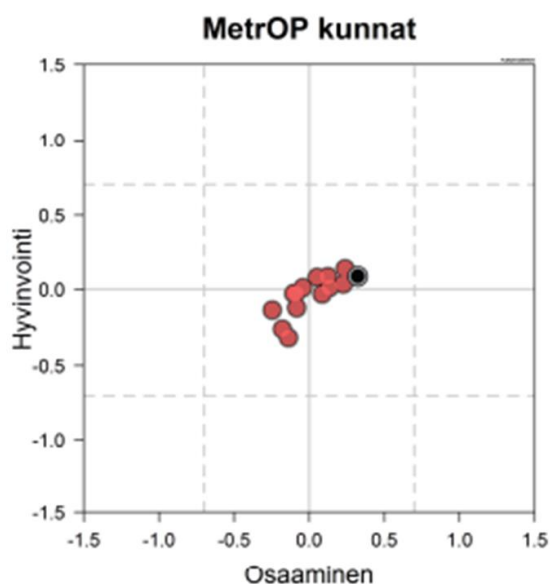
Oppilaiden osaaminen ja hyvinvointi

OECD:n kansainvälisten tutkimusten mukaan erityisesti sosiaaliset ja emotionaaliset osaamistaidot ovat tärkeitä selittäjiä pitkän tähtäimen hyvinvointiin ja sosiaaliseen edistymiseen. Tämän takia onkin tärkeää seurata nuorten oppimistuloksia.

Ruotsinkieliset koulut osallistuivat vuonna 2013–2016 Svenska kulturfondenin rahoittamaan Feedback och Feedforward -hankkeeseen, jossa on kehitetty tapoja tukea sekä oppilaiden oppimistuloksia että oppimisiloa.

Yhdeksäsluokkalaisten osaaminen ja hyvinvointi

Helsingin yliopiston, opetushallituksen ja THL:n MetrOP-tutkimus toteutettiin kaikissa Helsingin metropolialueen 14 kunnassa syksyllä 2011 ja keväällä 2014. Tutkimus perustuu sekä Suomessa että kansainvälisesti kehiteltyihin mittareihin. Kauniainen sijoittuu metropolialueen keskiryhmään oppilaiden hyvinvoinnin kokemuksen osalta. Oppilaiden osaamisen suhteen Kauniainen kuuluu kuntana metropolialueen kärkijoukkoon.

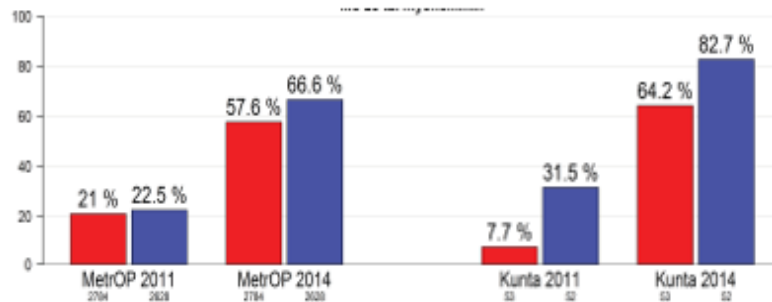
Kuvion pisteet edustavat kunkin kunnan koko oppilasjoukon keskiarvoa.

Kauniainen tulokset on merkitty kuvioihin mustalla pisteellä. Oppilaiden osaamisella ja hyvinvoinnilla on selvä yhteys.

Lähde: MetrOP-tutkimus 2014, Helsingin yliopisto, Opetushallitus, THL.

Nukkumaanmeno-aika

Nukkumaanmenoajassa on tapahtunut kolmen kouluvuoden aikana hyvin suuri muutos, ja yhdeksäsluokkalaisista valtaosa meni keväällä 2014 nukkumaan klo 23 tai myöhemmin. Vaikka myöhemmin valvominen liittyy yleisesti tähän ikävaiheeseen, yöunien pituus jää useimmilla nuorilla tällöin liian lyhyeksi.

Kauniaisissa myöhään valvovia poikia oli enemmän kuin metropolialueella keskimäärin molempina arviointiajankohtina. Tyttöjen joukossa myöhään

valvovia oli seitsemännellä luokalla vähän mutta yhdeksännellä hieman enemmän kuin alueella keskimäärin.

Lähde: MetrOP-tutkimus 2014, Helsingin yliopisto, Opetushallitus, THL.

Vuoden 2017 kouluterveyskyselyn perusteella kauniaislaisista 8. ja 9. luokkalaisista 33 % nukkuu alle kahdeksan tuntia arkisin ja 6 % viikonloppuisin.

Stressioireet

Stressioireet olivat sekä seitsemännenn luokan alussa että yhdeksännenn luokan lopussa selvästi yleisempiä tytöillä kuin pojilla. Kuvion vasemmanpuoleisesta osasta havaitaan kuitenkin, että molemmilla sukupuolilla koettujen stressioireiden määrä kasvoi seuranta-aikana.

Kauniaisten seitsemäsluokkalaisilla päivittäisiä stressioireita oli selvästi vähemmän kuin

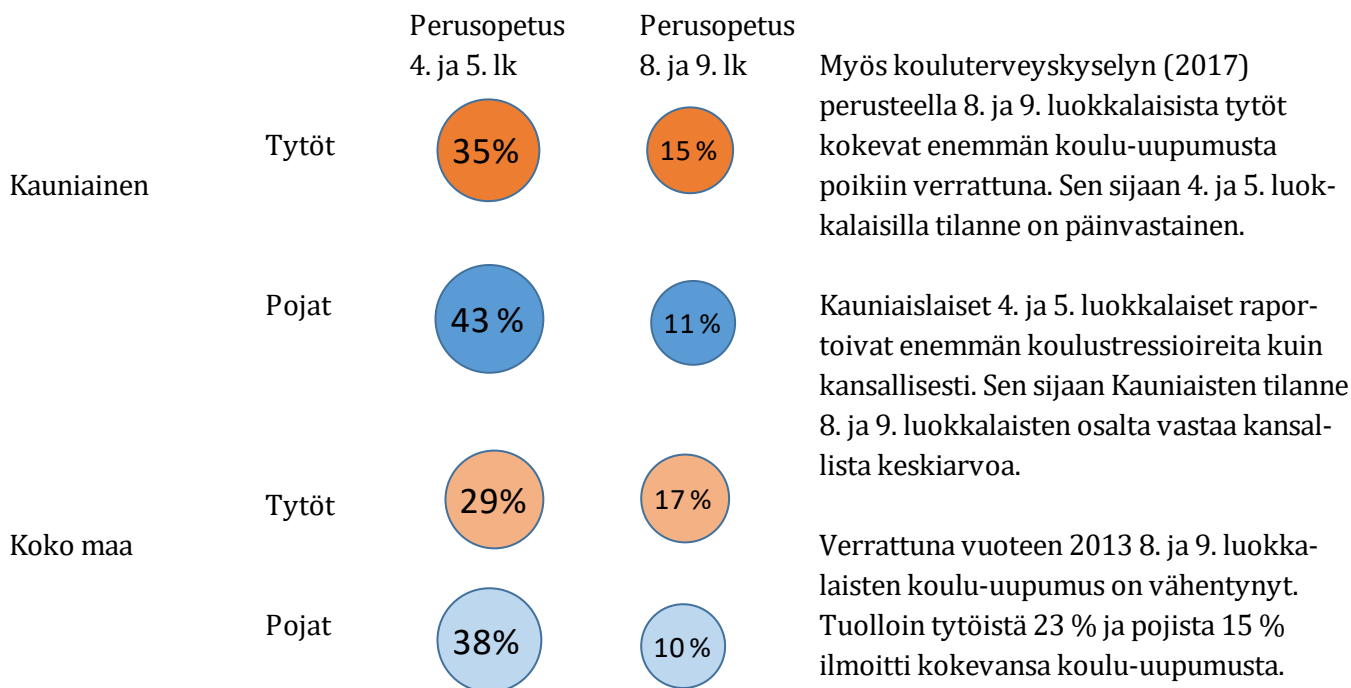

metropolialueella keskimäärin, mutta yhdeksännenn luokan loppuun mennessä tilanne kääntyi päinvastaiseksi. Stressioireiden määrä lisääntyi toki

muuallakin, mutta Kauniaisissa nousu oli poikkeuksellisen voimakas.

Lähde: MetrOP-tutkimus 2014, Helsingin yliopisto, Opetushallitus, THL.

Koulustressi, koulu-uupumus 2017

Lähde: Kouluterveyskysely 2017, THL.

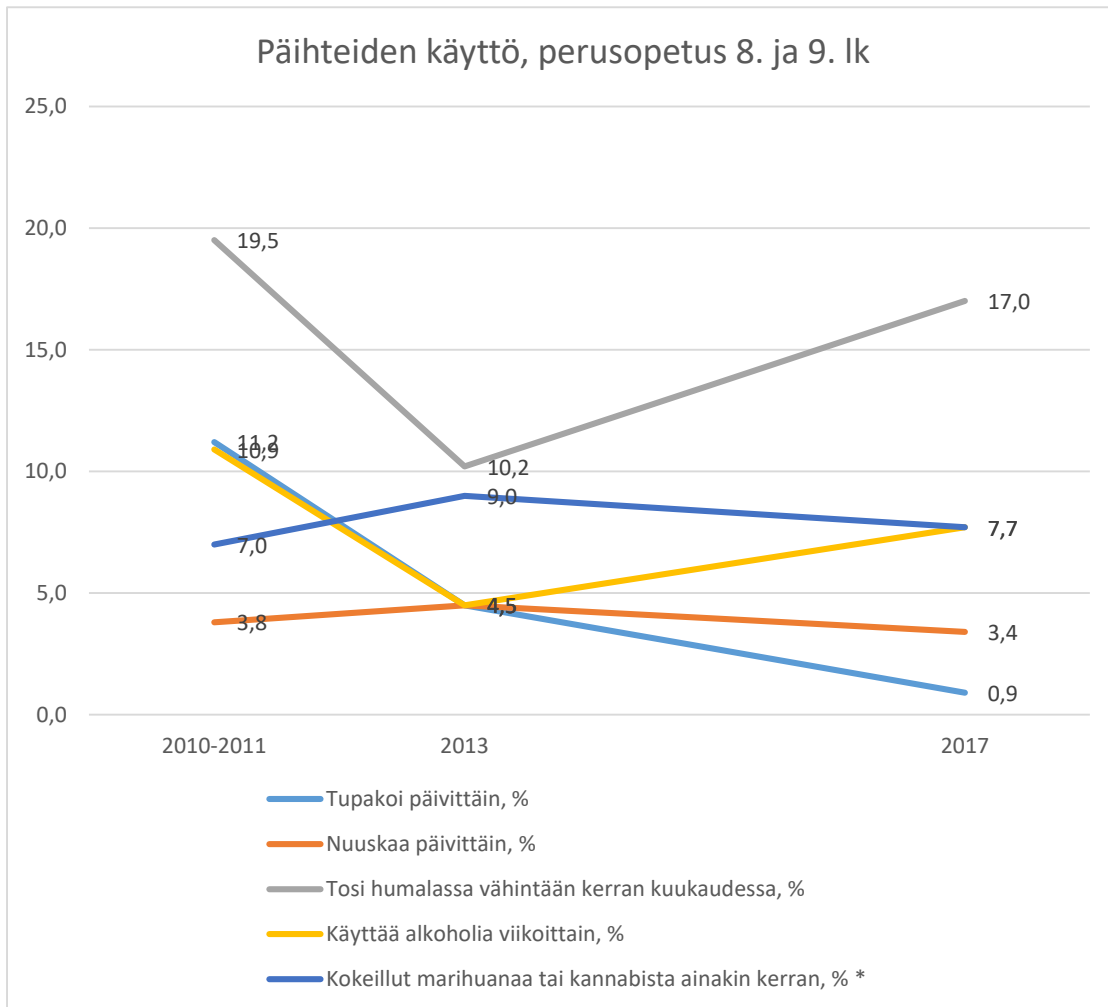
Peruskoululaisten päihteiden käyttö

EHYT ry toteutti vuoden 2015 aikana kauniaislaisissa kouluissa kyselyn päihteiden käytöstä. Kyselyn perusteella ilmeni, että:

- 5-6 luokkalaisista 6 % ilmoittaa käyttävänsä tupakkatuotteita
- 5-6 luokkalaisista 60 % ilmoittaa maistaneensa alkoholia
- 5-6 luokkalaisista 13 % ilmoittaa, että heille on tarjottu huumeita
- 8-9 luokkalaisista 19 % ilmoittaa käyttävänsä tupakkatuotteita
- 8-9 luokkalaisista 39 % ilmoittaa juoneensa itsensä humalutilaan
- 8-9 luokkalaisista 29 % ilmoittaa, että heille on tarjottu huumeita

Vuonna 2014 tehdyn MetrOP-tutkimuksen perusteella kauniaislaiset nuoret olettivat aikuisten puuttuvan nuorten alkoholinkäyttöön hiukan useammin kuin metropolialueella keskimäärin.

Keväällä 2017 tehdyn kouluterveyskyselyn perusteella yläkouluikäisten alkoholinkäyttö näyttäisi lisääntyneen. Kyselyyn vastanneista 8. ja 9. luokkalaisista lähes 8 % ilmoittaa käyttävänsä alkoholia viikoittain ja 17 % ilmoittaa juovansa itsensä humalaan vähintään kerran kuukaudessa. Marihuanaa tai kannabista kertoo kokeilleensa lähes 8 %. Tupakkatuotteiden käyttö on taas vähentynyt ja enää vajaa prosentti ilmoittaa tupakoivansa päivittäin. 3,4 % vastaajista ilmoittaa käyttävänsä nuuskaa päivittäin.

Lähde: Kouluterveyskysely 2017 ja 2013, THL 2017.

*Vuosina 2010-2013 kysymys "kokeillut marihuana tai kannabista kerran, %" on ollut muodossa "kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, %"

Ruokailutottumukset ja liikkuminen

Kouluterveyskyselyn mukaan kauniaislaisista 8. ja 9. luokkalaisista suurin osa (64 % vastaajista) syö lämpimän aterian yhdessä perheen kanssa vähintään kolme kertaa viikossa. Aamupalan jättää syömättä noin 30 % vastaajista. Huolestuttavaa on lasten ja nuorten vähäinen kasvien ja hedelmien syönti – jopa 70 % ilmoittaa, että syö harvemmin kuin kuusi kertaa viikossa kasviksia, hedelmiä tai marjoja.

Perusopetus 8. ja 9. lk	2017
Harvemmin kuin 6 kertaa viikossa hedelmiä tai marjoja syövät nuoret, %	70,8
Harvemmin kuin 6 kertaa viikossa kasviksia syövät nuoret, %	70,0
Karkkia, suklaata, sokeroitua limsaa tai sokeroitua mehua lähes päivittäin käyttävät, %	8,6
Juo energiajuomaa lähes päivittäin, %	2,9
Juo light-limsaa tai light-mehua lähes päivittäin, %	1,9

Lähde: Kouluterveyskysely 2017, THL.

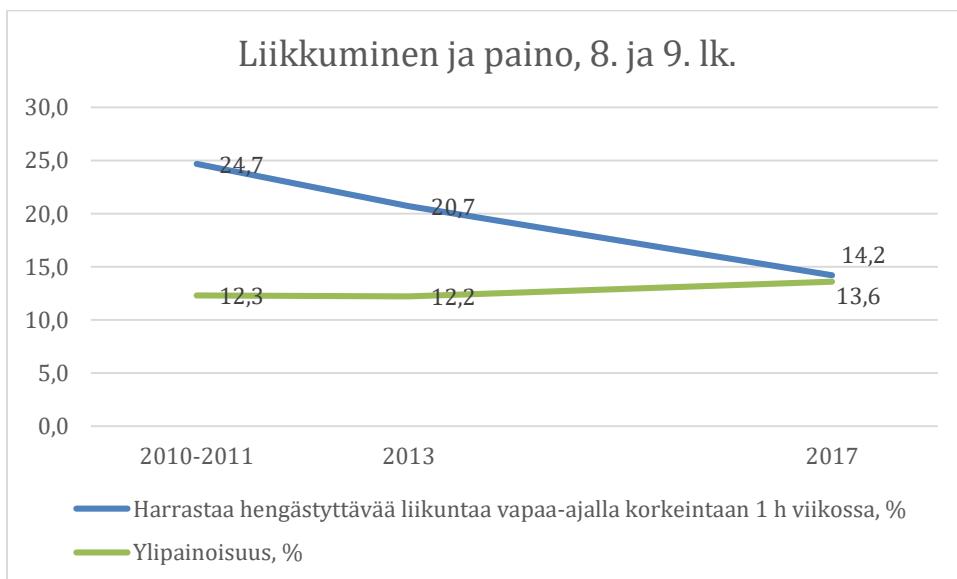
Myös kouluruokailu vaikuttaa osaltaan oppilaiden hyvinvointiin. Päiväkodit ja koulut tarjoavat lapsille ja nuorille maistuvaa, ravitsevaa ja monipuolista ruokaa. Kouluissa on saatavilla myös välipaloja. Kouluterveyskyselyn perusteella kuitenkin viikoittain kouluruokailun jättää väliin 42 % yläkouluikäisistä tytöistä ja 33 % pojista.

Kauniaisissa toteutettiin asiakastyytyväisyyskysely kouluruoasta oppilailla vuonna 2017. Alla on lueteltuna kyselyn keskeisimmät tulokset:

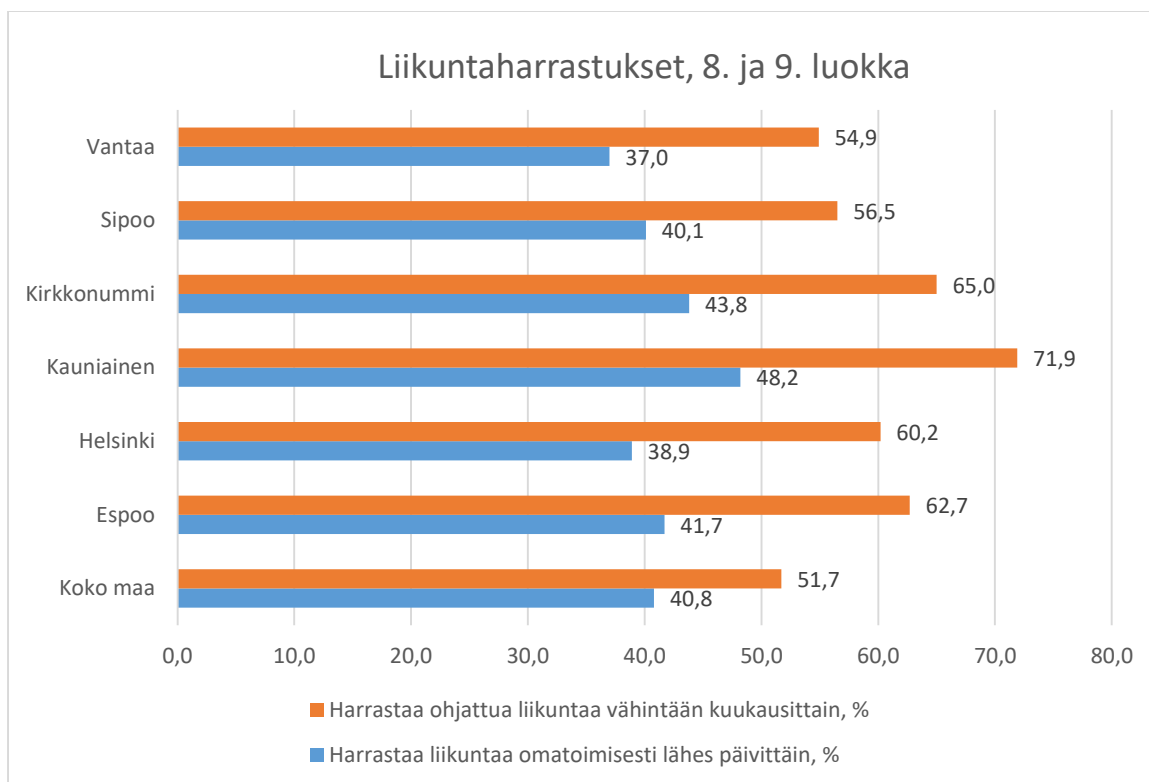
- Kauniaisten kouluruokailun asiakastyytyväisyys on hyvällä tasolla: tulokset ovat samaa tasoa kuin vertailukunnissa kaikissa muissa mittareissa paitsi kysymyksessä: astiat ja ruokailuvälineet ovat puhtaita. Vertailuaineistoon nähden Kauniaisissa ollaan erityisen tyytyväisiä siitä, että ruokailuun pääsee sopivaan kellonaikaan.
 - Asiakkaista kaikkein tyytyväisimpiä ovat lukiolaiset ja osassa arvioitavia mittareita alakoululaiset ovat kriittisimpiä. Tyypillisesti yläkoululaiset ovat muissa vastaavissa kouluruokakyselyissä kriittisimpiä.
 - **Vahvuuksiksi nousivat seuraavat asiat:** palvelun ystävällisyys, tarjoilun sujuvuus, ruoan lämpötila on sopiva, erityisruokavaliot on huomioitu hyvin, ruokaa saa riittävästi, ruokasali on viihtyisä, ruokailuun on mukava tulla, ruokailuun pääsee sopivaan kellonaikaan sekä ruokalistat ovat hyvin esillä.
 - **Kehitettäviä asioita ovat seuraavat kohdat:** ruoan maku ja ulkonäkö, ruokalista vaihtelee riittävän usein, salaattit ovat monipuolisia, ruoan terveellisyys, astiat ja ruokailuvälineet ovat puhtaita, ympäristöystävällisyys on huomioitu ja ruokasalin rauhallisuus.
- Lähde: Jarno Parviainen, Anne Haapanen, FCG 2017.

Grani Go -liikunnan edistäminen

- Valtuustokaudella luotiin poikkihallinnollinen yhteistyömalli terveys-, opetus ja liikuntapalvelujen kanssa. Mallin tavoitteena on löytää uusia tapoja tukea ja ohjata ylipainoisia lapsia ja heidän perheitään terveellisempiin ravinto- ja liikuntatottumuksiin
- Koulut kuuluvat Liikkuva koulu -hankkeeseen ja edistävät monipuolisesti oppilaiden liikkumista
- Päiväkotien toiminnassa korostetaan lasten liikkumisen tärkeyttä
- Liikuntapalvelut järjestävät maahanmuuttajataustaisille liikkumismahdollisuuksia: Elokuussa 2016 käynnistettiin Liikuntaa ja liikettä Granissa -hanke aluehallintoviraston avustuksella. Hankkeen tarkoituksena on edistää liikunnalla kotoutumista. Tavoitteena on luoda lähiseudun toimijoiden kanssa yhteistyössä matalan kynnyksen kannustava ja tasa-arvoinen liikuntaympäristö koko perheelle.
- Grani Go -kampanja, jonka tavoitteena on edistää lasten ja nuorten liikkumista, järjestetään syksystä 2017

Lähde: Kouluterveyskysely 2017, THL.

Lähde: Kouluterveyskysely 2017, THL.

Kouluterveyskyselyn perusteella Kauniaislaiset nuoret harrastavat aktiivisesti liikuntaa. Hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan tunnin viikossa harrastavien määrä on laskenut ja kauniaislaisista nuorista lähes 72 % ilmoittaa harrastavansa ohjattua liikuntaa vähintään kuukausittain. Omatoimisesti lähes päivittäin liikuntaa harrastaa 42 % vastaajista. Ylipainoisia vastaajista on noin 13 %, ja vaikka luku on kasvanut vuodesta 2013, on se edelleen kansallisesti verrattuna matala (19 %).

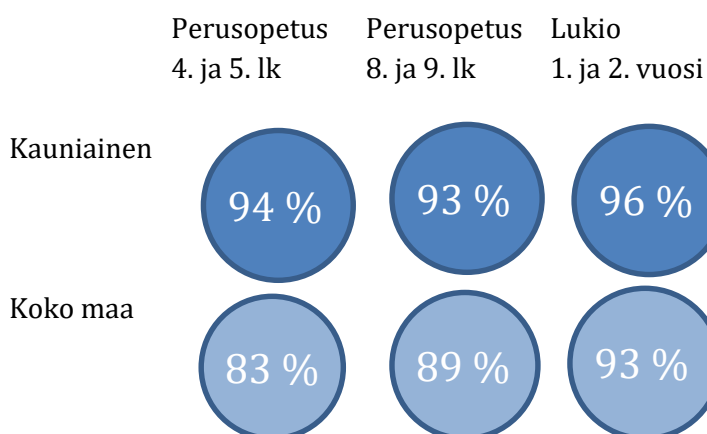
Kaupungin järjestämä lapsille suunnattu ohjattu liikunta (osallistujat)

	2014	2015	2016
Lasten uimakoulut	501	275	390
Lasten kesän sporttikurssit	142	144	115

Lähde: Kaupungin omat tilastot

2.8. Harrastukset ja vapaa-aika

Viikoittainen harrastus , 2017

Lähde: Kouluterveyskysely 2017, THL

Nuorisotalo

Nuorisotalon kävijämäärät 2015-2016

	2013	2014	2015	2016
Käyntejä/ilta	40	50	38	35
Iltatapahtumien kävijät/vuosi	850	750	1171	1380

Lähde: Kaupungin omat tilastot

Kauniaisten nuorisopalvelut tekee tiivistä yhteistyötä koulujen kanssa sekä kotouttamiseen, että nuorisotakuuseen liittyen. Nuorisotalokäyntien määrä on laskenut, mutta toisaalta nuoret ovat löytäneet tapahtumat entistä paremmin. Nuorisotila on avoinna kaikille nuorille, iästä ja sukupuolesta riippumatta ja on valtakunnallisesti ensimmäinen virallisesti vihapuhevapaa nuorisotalo.

Nuorisopalvelut edesauttavat nuorten työllistymistä esimerkiksi palkkaamalla nuoria leiriavustajiksi lasten kesäleireihin. Käytäntö on osoittautunut myös hyväksi toimintamalliksi kotouttamistyössä.

Kuvataidekoulu ja musiikkiopisto hyvinvoinnin edistäjinä**Kauniaisten kuvataidekoulu**

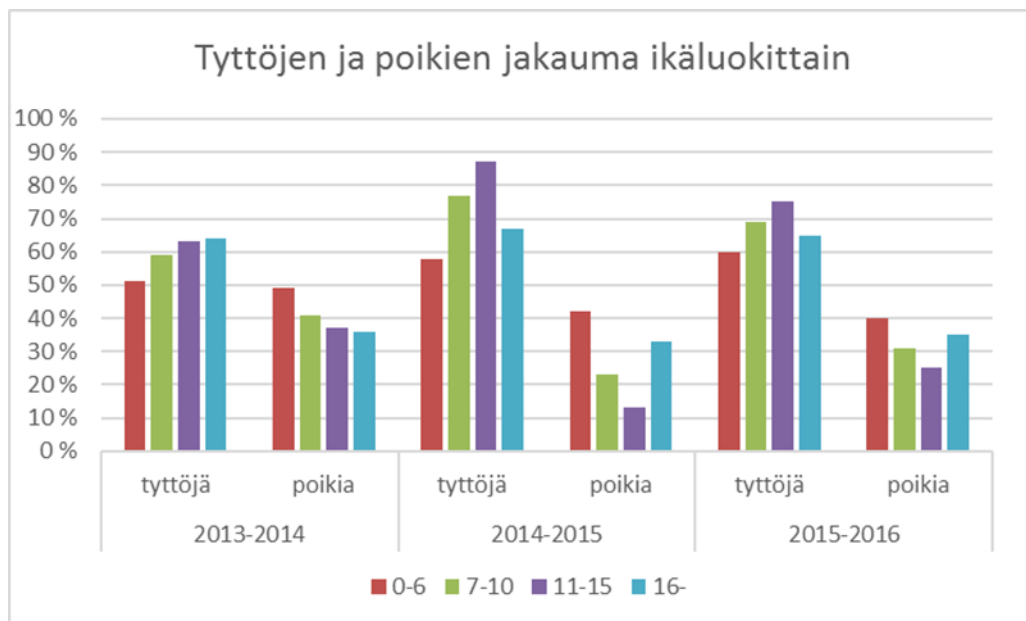
- Kuvataidekoulu toimii yhteistyössä kaupungin ja muiden eri toimijoiden kanssa. Kaupungin kanssa yhteisiä projekteja on ollut noin neljä vuodessa.
- Kuvataidekoululla on ammatilliset resurssit toteuttaa korkealaatuista taidekasvatusta, täydennyskoulutushankkeita ja TYKY-kursseja.
- Kuvataidekoulu toteuttaa taidekasvatusta ja taideopetusta täydentävänä oppilaitoksena varhaiskasvatuksessa ja peruskouluissa. Valtuustokaudella kuvataidekoulu on tarjonnut ala-asteille täydentävää taideopetusta kuvataidekoulun tiloissa. Toiveena on opetusmuodon vakiinnuttaminen.
- Kuvataidekoulu on laatinut suunnitelman virikkeellisestä, kaksikielisestä iltapäiväkerhotoiminnasta. Toimintaa varten tehtiin keväällä kysely kauniaislaisten ala-asteikäisten vanhemmille. Kyselyn perusteella kuvataidekoulussa viihdytään ja työt koetaan mielenkiintoisina.

Kauniaisten kuvataidekoulun oppilasmäärä 2013-2016

	2013	2014	2015	2016
Tyttöjä	113	131	154	130
Poikia	49	45	38	39
YHT.	162	176	192	169

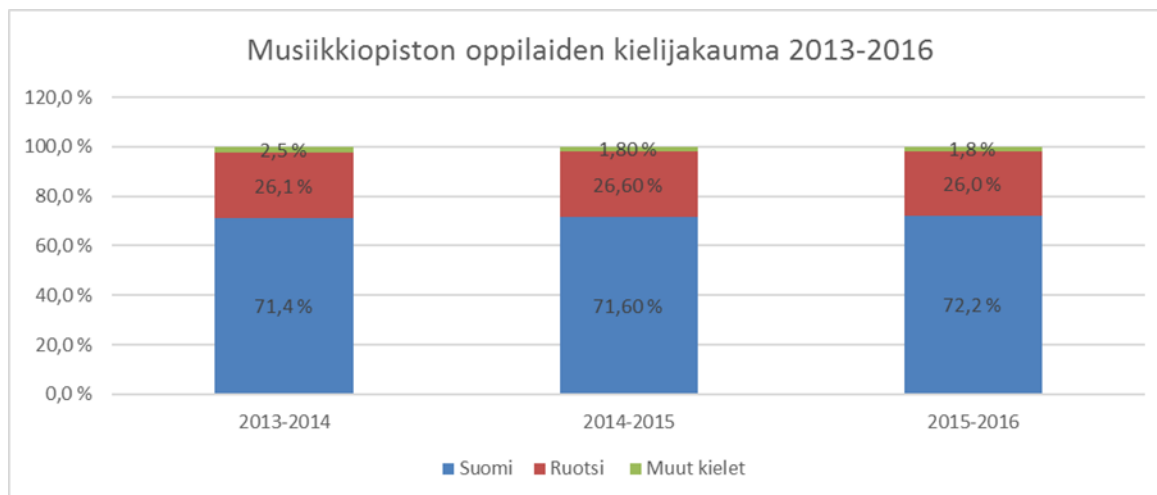
Lähde: Kauniaisten kuvataidekoulu

Kauniaisten musiikkiopisto

Lähde: Kauniaisten musiikkiopisto.

Kauniaisten musiikkiopiston oppilasmäärä on pysynyt suhteellisen samana (n. 400 oppilasta), sillä valtionosuustunnit ovat pysyneet vakiona. Vaihtelua eri osastojen lukujen välillä on ollut jonkin verran, mutta kokonaismäärä on sama. Huomattavaa on, että varhaisiän musiikkikasvatuksessa tyttöjen ja poikien määrässä ei ole suurta eroa, mutta poikien määrä vähenee mentäessä ikäluokassa ylöspäin

Lähde: Kauniaisten musiikkiopisto.

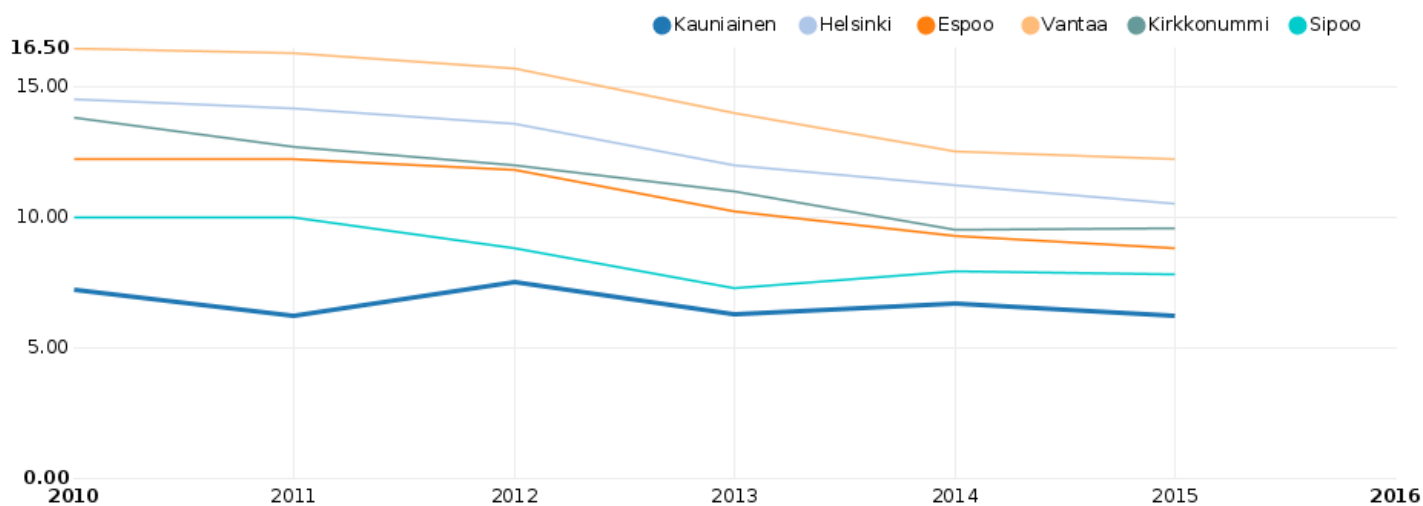
Jakauma ruotsinkielisten ja suomenkielisten oppilaiden välillä on pysynyt samana tyttö-poika -vaihtelusta huolimatta. Suurin harrastajaikäryhmä on 11-15 -vuotiaat. Suositumpien soittimien, kuten kitara, piano ja viulu, rinnalle on noussut pop/jazz -laulu.

Musiikkiopisto on itsearviointin toimintaansa vuosien 2013-2016 aikana, ja tuloksissa on noussut esille kauniaislaisten perheiden tyytyväisyys turvalliseen oppimisympäristöön laadukkaana opetuksen ohella. Lisäksi lasten mahdollisuus liikkua itse harrastuspaikalle eli lähipalvelutoiminta koetaan tärkeäksi. Musiikin harrastamisen sekä lasten mahdollisuus esiintymiseen koetaan tärkeäksi lapsen ja nuoren kehittymistä tukevaksi tekijäksi. Erityisesti vanhemmat arvostavat soittotaidon lisäksi musiikin avulla saatavaa luovuuden kehittymistä, identiteetin vahvistumista, yhteisöllisyyden kokemista sekä musiikin terapeuttista vaikutusta.

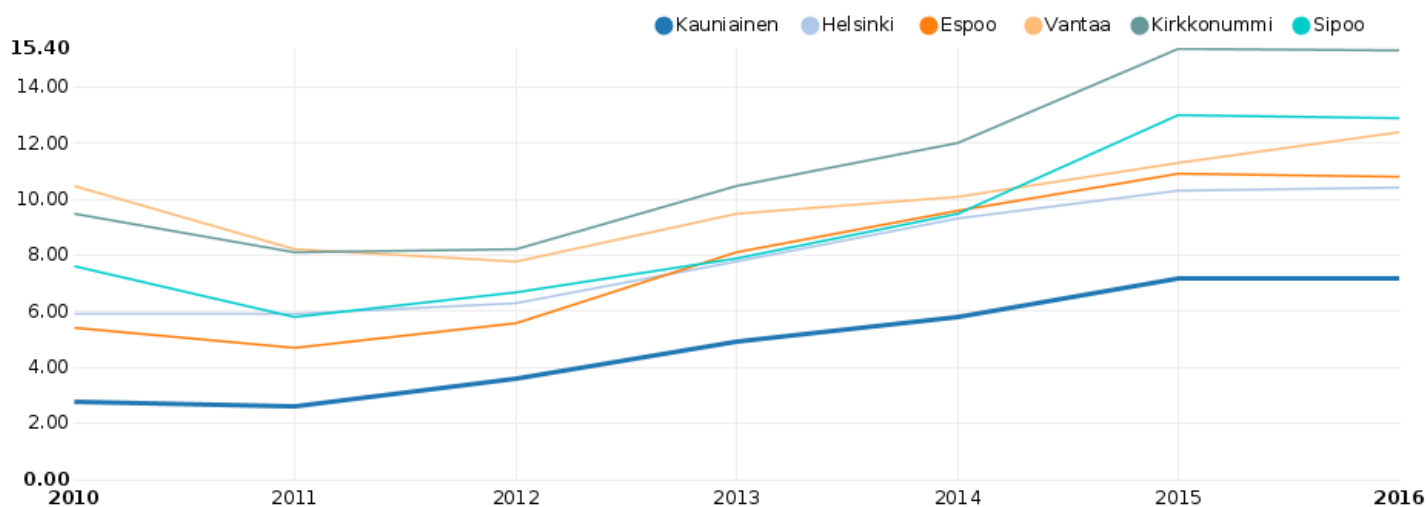
3. Nuoret ja nuoret aikuiset

3.1. Nuorisotakuu

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

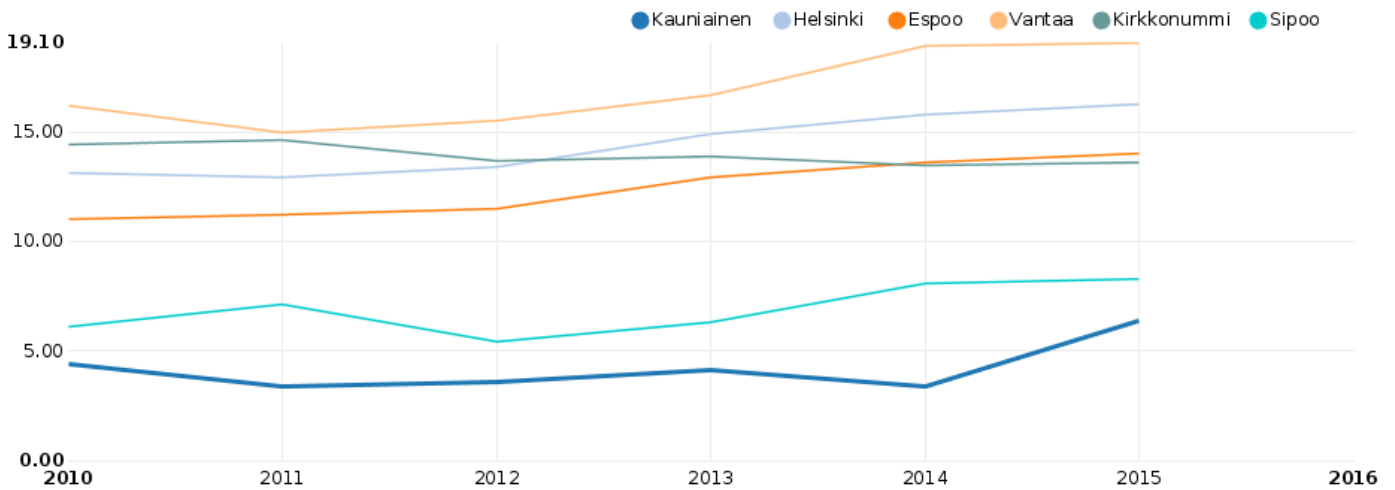

Nuorisotyöttömät, % 18 - 24-vuotiaasta työvoimasta

Lähde: Sotkanet, THL, 2017.

Toimeentulotukea saaneet 18 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

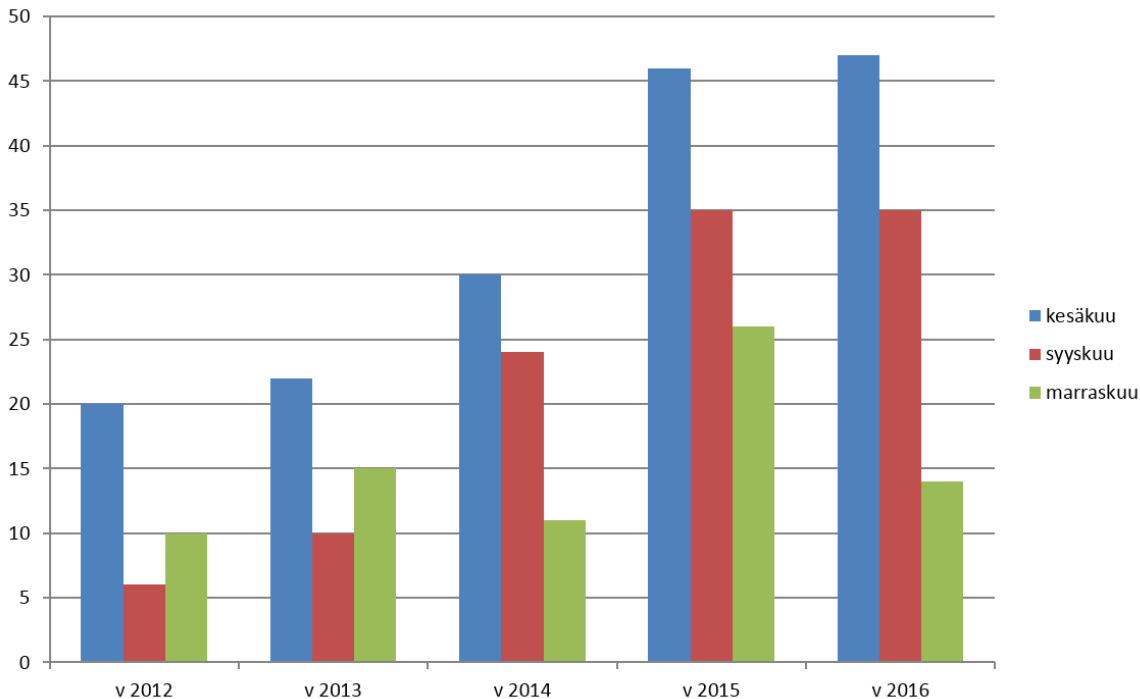

Lähde: Sotkanet, THL, 2017.

Kauniaisten nuorisotakuumalli

- Nuorisotakuumalli tuli voimaan 2013 ja se päivitettiin 2016 → tavoitteena 0 % nuorisotyöttömyys
- Vuoden 2016 aikana mielenterveys- ja päihdetyön palveluohjaaja haastatteli jokaisen alle 25-vuotiaan toimeentulotuen hakijan ja ohjasi tarvittaessa palvelujen piiriin.
- Lokakuussa 2016 järjestettiin Mahdollisuuksien paviljonki -työllisyystempaus yhteistyössä TE-toimiston, etsivän nuorisotyön, nuorisovaltuuston, yritysten ja eri tulosalueiden kanssa. Tempauksella enemmän kuin puolitettiin nuorisotyöttömyyttä syksyllä 2016:
 -7/2016: 52 työtöntä alle 25-vuotiasta
 -9/2016: 35 työtöntä alle 25-vuotiasta
 -11/2016: 14 työtöntä alle 25-vuotiasta (työllisyystapahtuman jälkeen)

Alle 25-vuotiaat työttömät, kesä-, syys- ja marraskuu 2012-2016, Kauniainen

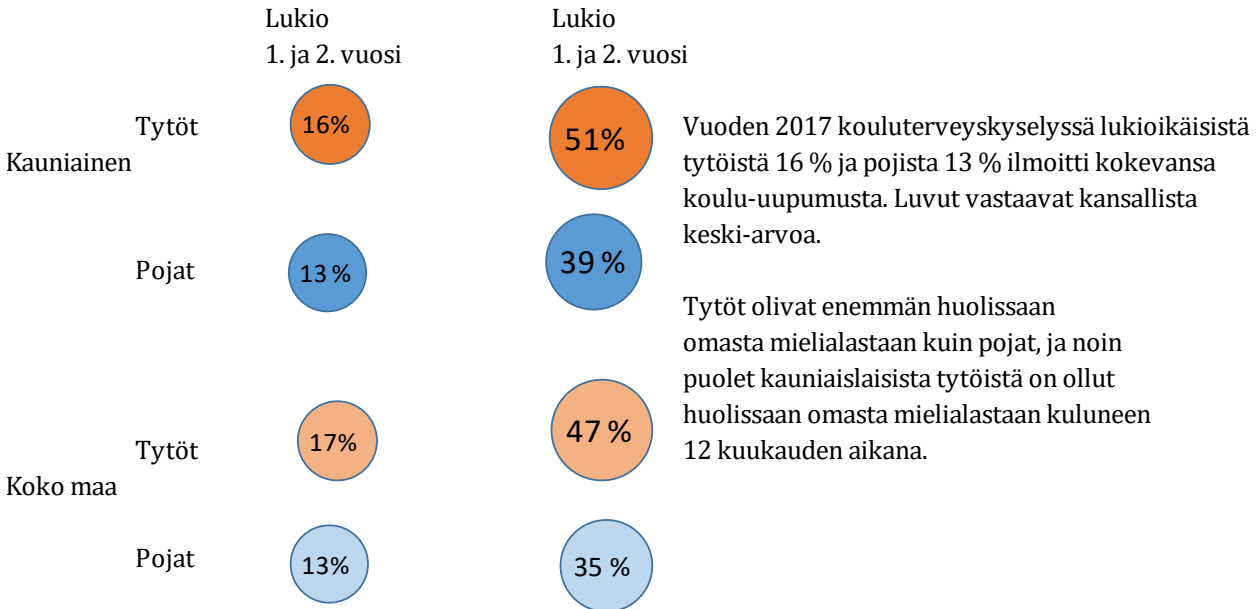
Lähde: TEM, työnvälitystilasto 2016.

- Kaupunki järjestää itse etsivää nuorisotyötä syksystä 2017 alkaen
- Vuosina 2013-2016 kaikki 9-luokkalaiset ovat saaneet jatkopaikan
- Kaikki halukkaat nuoret saavat kesätyösetelin

3.2. Lukiolaisten hyvinvointi

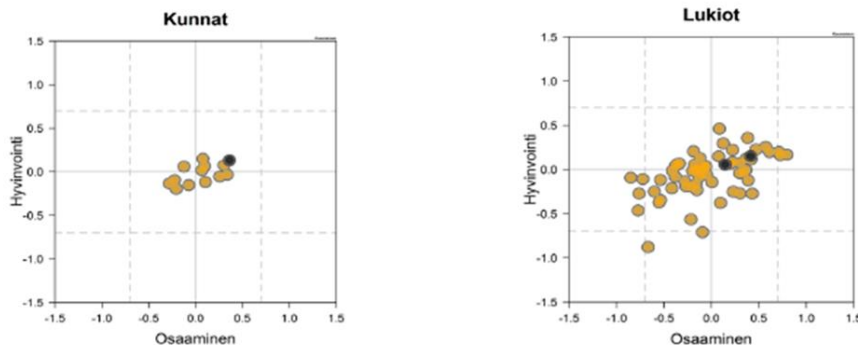
Kouluterveyskyselyn 2017 perusteella kauniaislaisista lukiolaisista suurin osa kokee terveydentilansa pääpiirteittäin hyväksi (79 %). Suurimmat haasteet terveydentilassa olivat niska ja hartiakivut, päänsärky ja väsymys. Tytöt kokivat poikia enemmän koulu-uupumusta ja olivat myös huolestuneempia omasta mielialastaan kuin pojat. Kuitenkin 80 % kyselyyn vastanneista ilmoitti olevansa tyytyväisiä elämäänsä tällä hetkellä.

Koulu-uupumus 2017 Huoli omasta mielialasta 2017

Lähde: Kouluterveyskysely 2017, THL.

Lukion 2. vuosikurssin opiskelijoiden osaaminen ja hyvinvointi

Opiskelijoiden osaamisella ja hyvinvoinnilla on selvä yhteys. Opiskelijoiden oppiminen ja hyvinvointi liittyvät siis läheisesti toisiinsa.

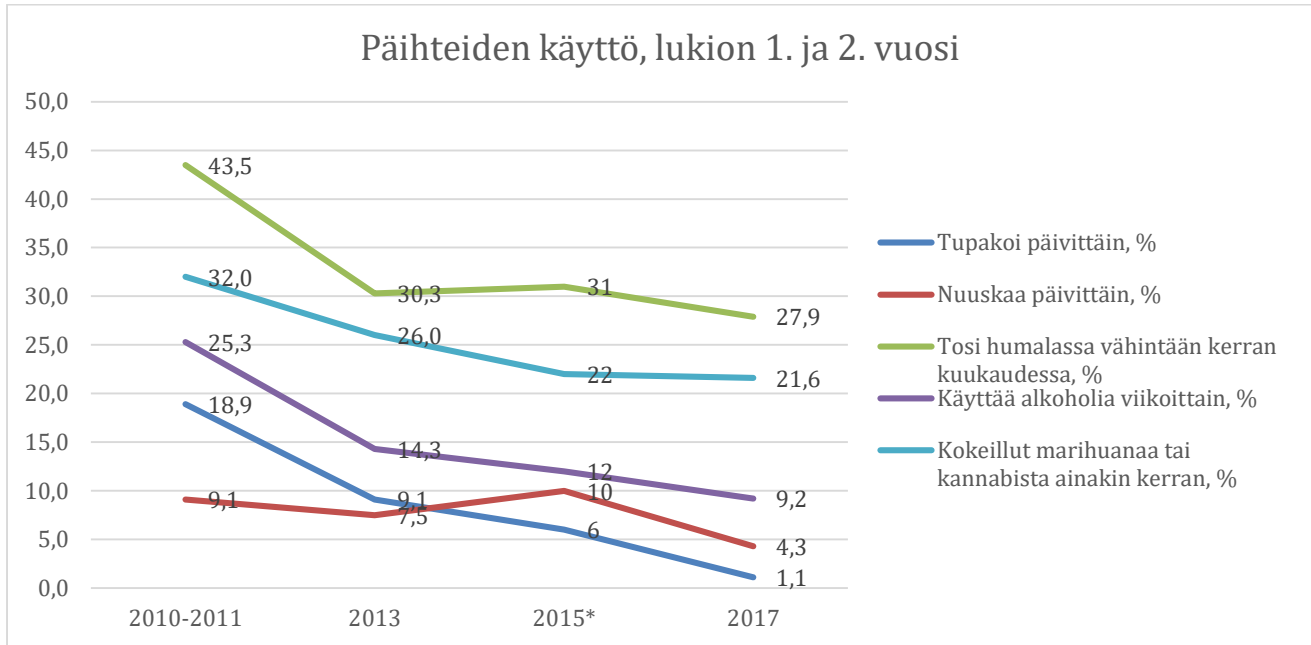
Mukana: 16 kuntaa ja 74 lukiota metropolialueella. Musta täplä = Kauniainen

Tätä mitataan:

- oppimaan oppiminen: mm ajattelutaito, päättelytaito, matemaattinen ajattelu, formaali ajattelu, oppimiseen liittyviä asenteita
- matematiikka
- hyvinvointi (SDQ-Fin-mittari mm. tunne- ja käytösoireet, tarkkaavuuden oireet, kaverisuhteiden ongelmat, myönteinen sosiaalinen käytös)
- opiskelunykäisessä lukiossa ja tulevaisuudensuunnitelmat, mm kokemukset lukiosta, saadusta tuesta, opinto-ohjauksesta, yhteishengestä, jatko-opintosuunnitelmista

Lähde: MetLoFIN 2016.

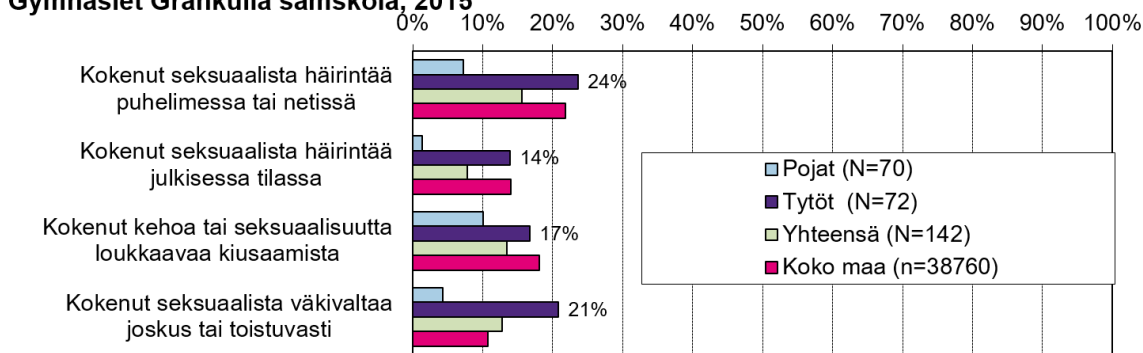
MetLoFIN-tutkimuksen perusteella Kauniaisten kouluissa sekä hyvinvointi että osaaminen ovat korkealla tasolla. Kauniainen sijoittuu kuntana hieman metropolialueen keskitason yläpuolelle opiskelijoiden hyvinvoinnin suhteen. Testiosaamisessa Kauniainen sijoittuu metropolialueen kärkeen. Kauniaisissa psykososiaalista tukea tarvitsevien määrä oli kokonaisuudessaan hieman alle metropolialueen keskitason. Välittömän tarpeessa olevia tyttöjä oli 3,5% ja poikia 3,8%. Tuen tarpeessa olevien opiskelijoiden määrä oli samansuuruinen kummassakin lukiossa. Kauniaisissa opiskelijoiden koulu-uupumuksen taso vastasi metropolialueen keskitasoa, mikä ilmenee myös kouluterveyskyselyssä. Toisin kuin kouluterveyskyselyssä, pojat ilmoittivat Kauniaisissa kokevansa koulu-uupumusta hieman useammin kuin tytöt.

Lähde: Kouluterveyskysely 2017, THL. * Vuoden 2015 tulokset koskevat vain Kauniaisten lukiota.

Kouluterveyskyselyn perusteella Kauniaisissa koulu käyvien lukiolaisten päihteiden käyttö on vähentynyt. Erityisesti tupakatuotteiden käyttö on laskenut ja lukiolaisista päivittäin tupakoi enää noin prosentti. Myös nuuskan käyttäminen on vähentynyt. Kauniaislaisista lukiolaisista täysin päihteettömiä on 17 %. Luku on kuitenkin matala, sillä kansallisesti päihteettömiä on 35 %.

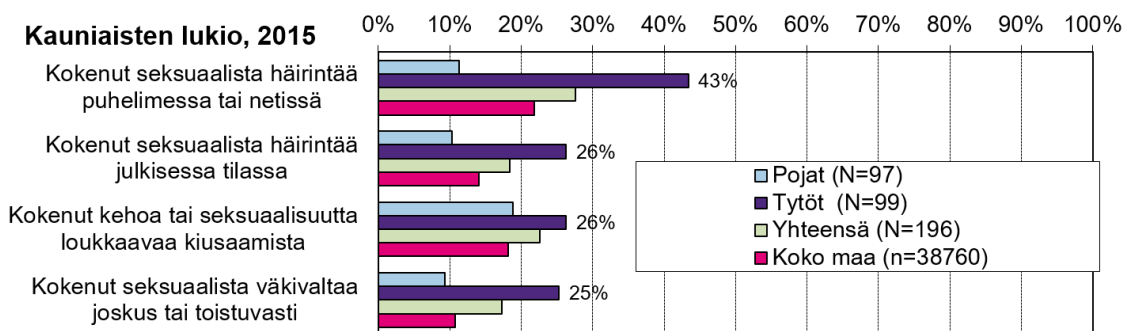
Gymnasiet Grankulla samskola, 2015

Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat

KIUSAAMINEN JA HÄIRINTÄ THL: Kouluterveyskysely

Kauniaisten lukio, 2015

Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat

KIUSAAMINEN JA HÄIRINTÄ THL: Kouluterveyskysely

Tytöt kokevat seksuaalista häirintää selkeästi enemmän kuin pojat. Vuoden 2015 kouluterveyskyselyn perusteella Kauniaisten lukiosta jopa 43 % tytöistä ilmoittaa kokeneensa seksuaalista häirintää puhelimesta tai netissä. Ruotsinkielisessä lukiossa vastaava luku on 24 %. Lähes neljännes tytöistä ilmoittaa kokeneensa seksuaalista väkivaltaa joskus tai toistuvasti. Seksuaalista väkivaltaa koskevia kysymyksiä ei kysytty vuoden 2017 kouluterveyskyselyssä.

PKS-kuntien palvelukykykysely, Lukion 1. vuosikurssin opiskelijoiden vastaukset

Keskiarvot, missä 4=täysin samaa mieltä, 1=täysin eri mieltä

	KAIKKI LUKIOLUOKAT			KAUPUNGIT			
	Kaikki n=2835	Suomen- kielinen n=2464	Ruotsin- kielinen n=315	Espoo n=841	Helsinki n=1299	Kauniainen n=172	Vantaa n=523
Oppimisympäristö	2,97	2,96	2,98	3,05	2,91	3,17	2,90
Toimintakulttuuri	3,33	3,33	3,34	3,32	3,33	3,54	3,29
Oppiminen	3,11	3,11	3,12	3,14	3,07	3,38	3,06
Opetuksen järjestäminen	3,00	2,99	3,05	2,94	3,02	3,25	2,94
Ohjausjärjestelmä	3,08	3,08	3,06	3,06	3,07	3,33	3,04
Hyvinvointi	3,15	3,14	3,23	3,11	3,16	3,41	3,08

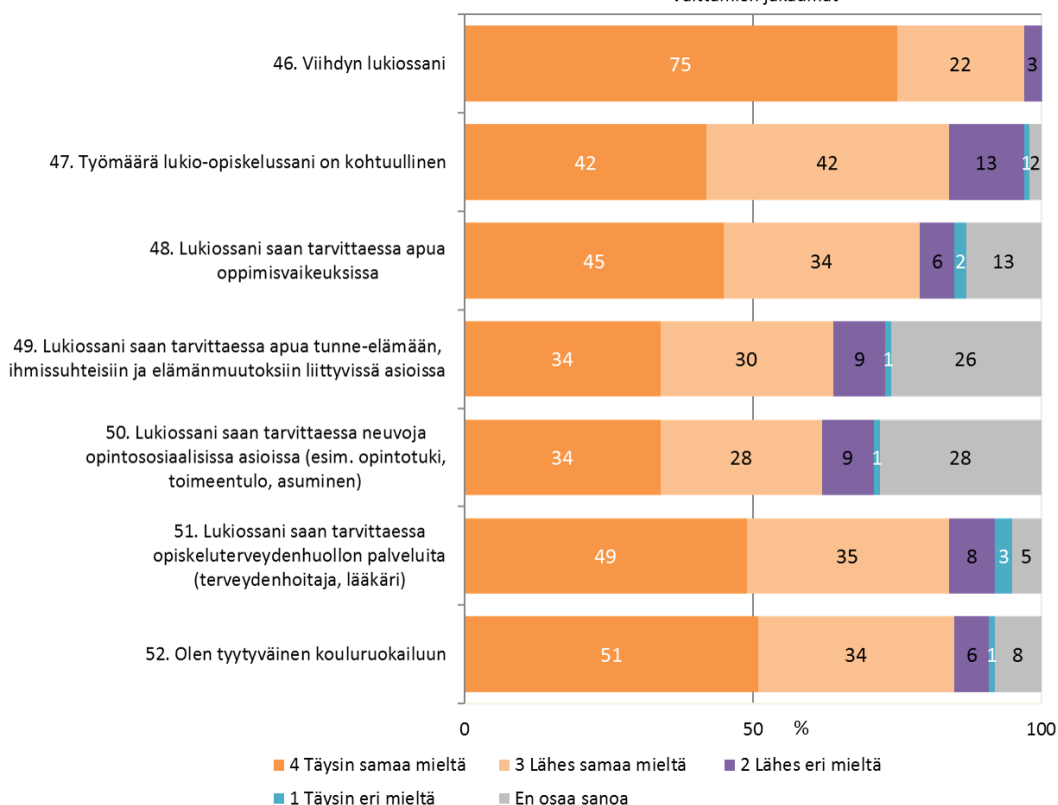
 = Osa-alueen paras tulos
 = Osa-alueen heikoin tulos

Lähde: PKS-kuntien palvelukykykysely 2016

Kauniaisten lukioden tulokset hyvinvoinnin osa-alueessa olivat parhaat pääkaupunkiseudun palvelukyselyssä vuonna 2016.

Vuosivertailu
Kauniainen vs. kaikki:
Keskiarvo 1-4 / väittämä

Kauniainen, n=172:
Väittämien jakaumat

29

Lähde: PKS-kuntien palvelukykykysely 2016

Seksuaaliterveyden edistäminen

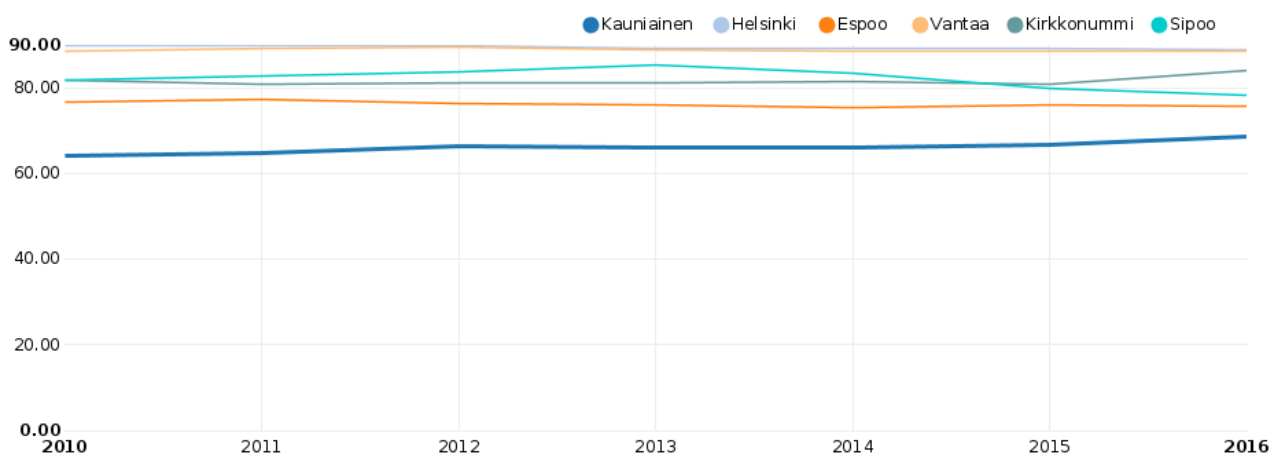
Kaupunginvaltuuston päätöksellä Kauniaisten kaupunki mahdollistaa kaikille kauniaislaisille ilmaisen ehkäisyn 21 ikävuoteen asti. Toimintatapa otettiin käyttöön 2016 alkuvuodesta. Kauniaisissa ehkäisyneuvolapalvelu toimii kiinteästi äitiysneuvolatoiminnan ohessa. Nuorisovastaanottotoimintaan rinnastettavia ehkäisyneuvolapalveluita järjestetään koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon kautta.

Muuta seksuaaliterveyttä edistävää informaatiota järjestetään erikseen järjestettävissä tapahtumissa ja koulujen oppitunneilla. Luotettavien tiedonlähteiden hyödyntäminen seksuaaliterveyteen liittyvissä kysymyksissä ja tiedotus ajantasaisista palveluista mm. verkkoviestinnän keinoin lisää tietoisuutta ja alentaa palvelujen piiriin hakeutumisen kynnystä.

4. Työikäiset (25-64 -vuotiaat)

4.1. Terveys ja toimeentulo

Kelan sairastavuusindeksi, ikävakioitu

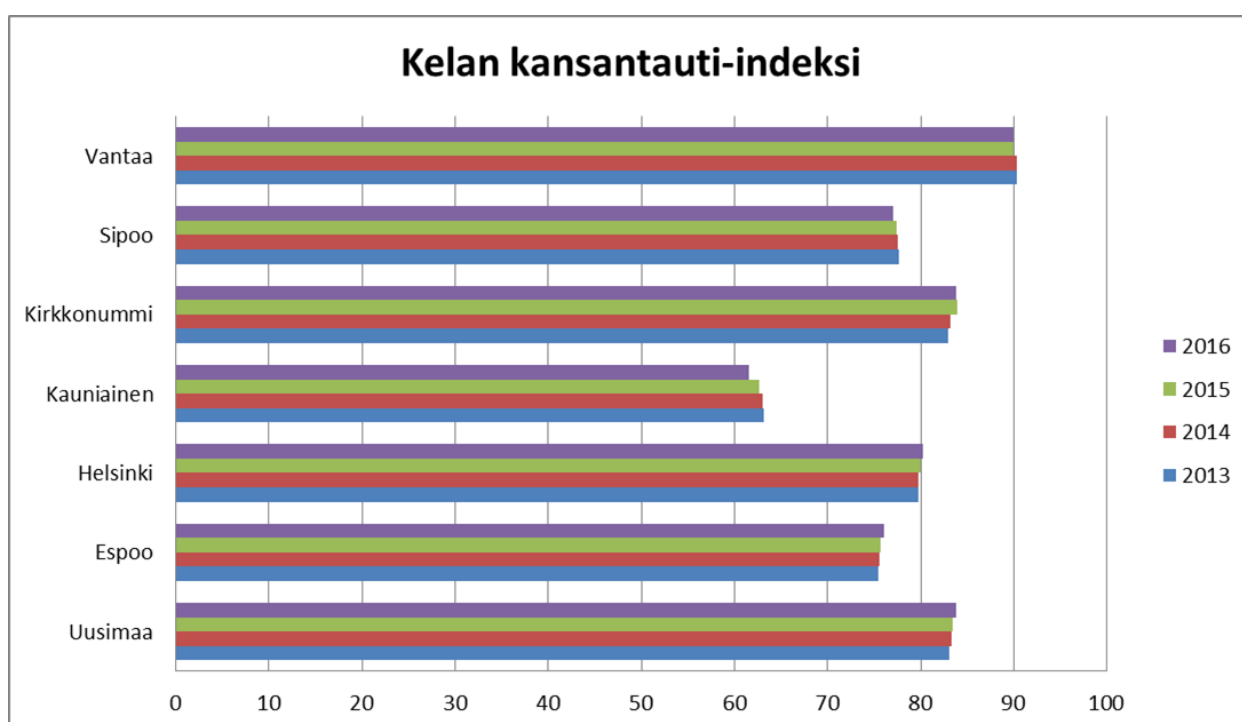

Lähde: Sotkanet, THL 2017.

Ikävakioidun sairastavuusindeksin mukaan kauniailaiset ovat terveempiä kuin vertailukuntien väestö. Viime vuosina indeksi on kuitenkin hieman noussut ja lähestynyt maan keskiarvoa. Indeksi perustuu kolmeen rekisterimuuttajaan: kuolleisuuteen, työkyvyttömyyseläkkeellä olevien osuuteen työikäisistä ja erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeutettujen osuuteen väestöstä

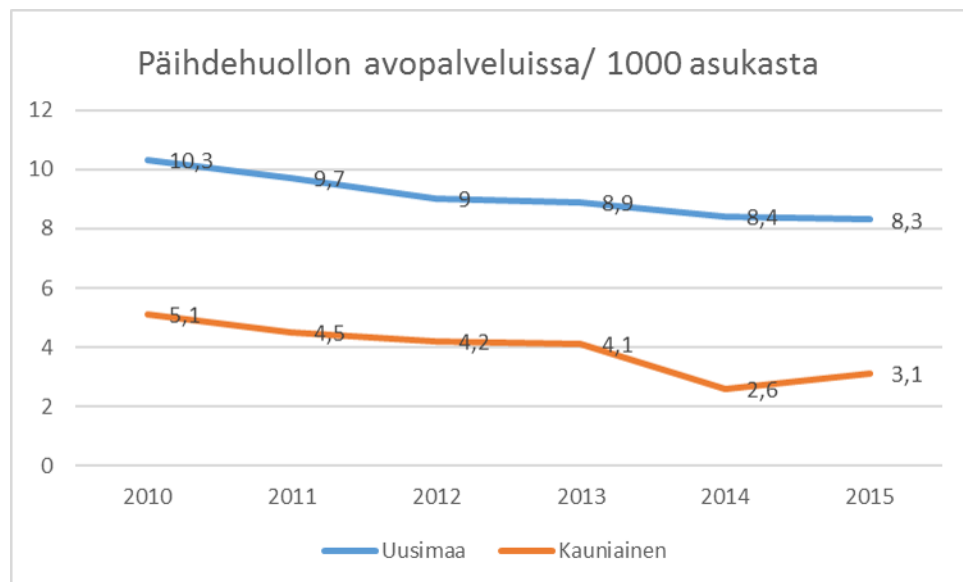
Kauniainen	2013	2014	2015	2016
Indeksi				
-kuolleisuusindeksi	77,2	74,4	74,8	80,7
-lääkekorvausindeksi	75,2	74,9	75,3	75,1
-työkyvyttömyysindeksi	46,1	48,6	49,7	49,9
Sairastavuusindeksi	66,2	66	66,6	68,6

Lähde: Kela, Kelasto-raportit 2017.

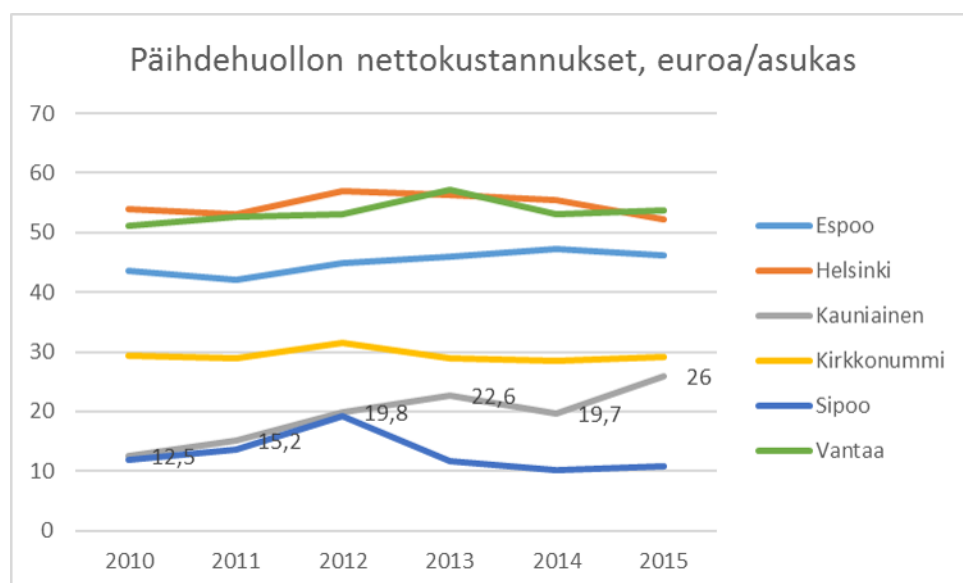
Lähde: Kela, Kelasto-raportit 2017.

Kauniaislaiset ovat kansansairauksien (diabetes, psykoosit, sydämen vajaatoiminta, nivelreuma, astma, verenpainetauti, sepelvaltimotauti) esiintyvyyden osalta keskimäärin muuta Suomea ja Uuttamaata terveempää väestöä, kun tarkastellaan mm. KELAn Terveyspuntarin lääkekorvattavuusindeksejä (KELASTO). Väestön ikääntyessä sekä sydän- ja verisuonitautien esiintyvyys että muut toimintakyvyn rajoitteet kuitenkin ovat lisääntymässä. Päihteiden käytön aiheuttamat terveysriskit ja mielenterveyden häiriöiden aiheuttama työkyvyttömyys ovat valtakunnallisesti lisääntymässä. Ennaltaehkäisevää työtä tarvitaan näiden terveysriskien vähentämiseksi.

Lähde: Sotkanet, THL 2017.

A-klinikoiden tai nuorisosemien asiakkaiden määrä kuvaa alkoholin ja huumeiden käyttöä ja asiakkaille kohdistettujen avopalveluiden määrää. On kuitenkin huomattava, että kuntien tarjoamien päihdehuollon avopalveluiden määrä riippuu myös käytettävissä olevista resursseista ja vallitsevista käytännöistä. Yllä oleva kuvaaja ilmaisee kuntien kustantamia päihdehuollon avopalveluita vuoden aikana A-klinikoilla tai nuorisosemilla käyttävien asiakkaiden määrää tuhatta asukasta kohden. Tarkasteltuna ajanjaksona avopalveluiden kävijämäärät ovat laskeneet. Vuonna 2012 terveysasemalla aloitti päihdetyöhön erikoistunut psykiatrinen sairaanhoitaja osana mielenterveys- ja päihdetyötiimiä, jolloin asiakkaan palvelutarpeen arviointi tehdään kunnan omana työnä. Myös hoitokäytänteet ovat muuttuneet ja A-klinikalle, katkaisuhuoltoon tai laitoshuoltoon mennään aina kunnan ohjaamana.

Lähde: Sotkanet, THL, 2017.

Indikaattori ilmaisee kuntien kustantamien päihdehuollon erityispalveluihin sekä raittiustyöhön suunnattujen palveluiden nettokustannuksia asukasta kohden. Päihdehuollon nettokustannusten määrä suhteutettuna koko väestöön kuvaa osaltaan alkoholin ja huumeiden käytön aiheuttamia ongelmien määrää ja niiden yleisyyttä. Nettokustannuksissa ei kuitenkaan näy esimerkiksi terveyskeskuksissa ja sairaaloissa tehty päihdetyö. Kauniaisissa tarkasteluajanjaksolla päihdehuollon nettokustannukset ovat nousseet. Naapurikuntiin verrattua nettokustannukset ovat kuitenkin matalat.

Terveydenhuollon palvelut

Lääkäriavustusten täyttöaste on valtuustokautena kehittynyt myönteiseen suuntaan. Vuosina 2014–2015 vakansseista oli täytettyinä puolet, eikä potilaille voitu tarjota lääkäreiden vastaanottoaikoja aina edes 6 viikon päähän. Samanaikaisesti terveydenhuoltolain mahdollistama hoitopaikan valintaoikeus toi Kauniaisiin lain voimaantulovuonna 2014 yli 600 uutta asiakasta. Lääkäreiden työaika kului huomattavan paljon akuuttivastaanotto toimintaan. Perustehtävään eli terveyden edistämiseen ja hoidon vaikuttavuuden kehittämiseen ei ollut riittävästi resursseja ja palvelun turvaamiseksi jouduttiin käyttämään paljon vuokralääkäreitä. Vakanssilisäyksen ohella terveysaseman toimintaa kehitettiin ml. kiirevastaanotto toiminnan uudistus LEAN- viitekehiksestä, lääkärikoulutuksen systematisoinnilla ja yliopistoyhteistyön tiivistämisellä. Uusia rakenteita ja toimintamalleja luomalla lääkäriresurssin saatavuus ja oikea- aikaisempi käyttö voitiin turvata. Sekä hoitoonpääsy että palvelunkäyttäjien antama arvosana tyytyväisyydestä palveluun ovat parantuneet. Saavutettavuus puhelimitse on merkittävästi parantunut, kun akuutit ja kiirettömät palvelupyynnöt takaisinsoittopalvelussa eriytettiin. Vastausvasteet ovat kiireisissä tapauksissa lyhentyneet ja 97,9 % puheluista takaisinsoitetaan alle 30 minuutin kuluessa.

Hoitotakuu 2016-2017	1/2016	6/2016	1/2017	6/2017
terveysasema: takaisinsoitto 60 min sisällä (%)	56 %	72 %	77 %	95,6 %
Saapuneiden puheluiden lukumäärä	1465	1335	1378	1111
odotusaika terveyskeskuslääkärin vastaanotolle (T3, kolmas vapaa aika, vrk)	14	30	7	3-4

Lähde: Kaupungin omat tilastot

Terveyspalvelujen käyttö kokonaisuudessaan on valtuustokauden aikana lisääntynyt 28 %. Lisäyksestä suurempi osa johtuu hoitovastuun siirtomahdollisuuden mukana tuomista uusista asiakkuuksista lähikunnista, mutta myös muiden kuin kuntavaihtajien osuus palvelunkäyttäjistä on lisääntynyt yhteensä 12 %. Peittävyys, jolla lasketaan muiden kuin kuntavaihtaja-asiakkaiden vuoden sisällä tapahtunutta asiointia terveysasemalla, on Kauniaisissa 76 % kaikkien palvelujen osalta. Terveysasemalla on tärkeä merkitys kauniaislaisten terveyspalvelujen tarjoajana. Kauniaislaiset ovat tottuneet käyttämään rinnakkain myös yksityisiä lääkäripalveluja, erityisesti erikoislääkäripalveluita. Vuonna 2015 yhteensä 40 % kauniaislaisista sai KELAlta korvausta yksityisen erikoislääkärin käyntipalkkioista.

Kauniaisten terveysasemalle kirjautuneet ulkopaikkakuntalaiset

	Hlöä	Yht. vaihtaneita
12/2014	639	639
6/2015	104	743
12/2015	106	849
6/2016	79	928
12/2016	90	1018
6/2017	108	1126

Lähde: kaupungin omat tilastot

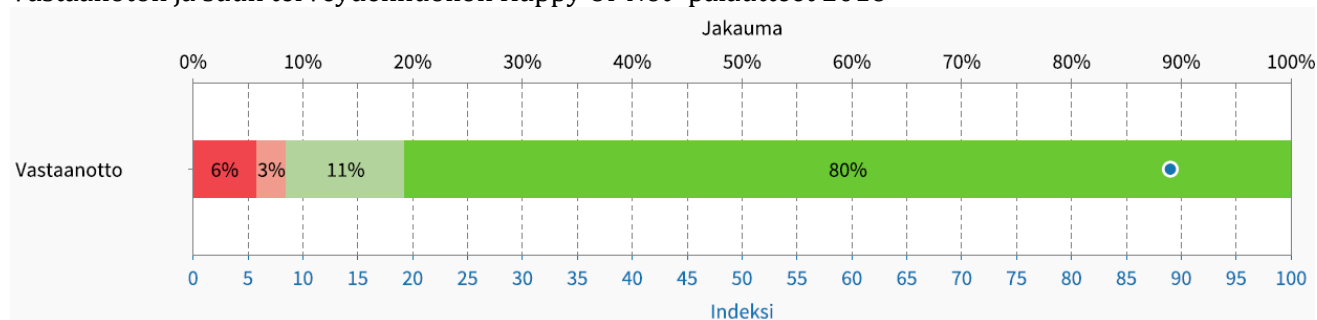
Toiminnan painopisteen fokuointi lääkiripainotteisesta vastaanottotoiminnasta moniammatilliseen toimintaan on tuonut kiirevastaanottotoimintaan joustavuutta ja parantanut palvelun saatavuutta. Erityisesti harvoin palveluja käyttävät asiakkaat arvostavat palvelun helppoa saavutettavuutta, olipa asiointikanava vastaanotto tai puhelin. Hoitajien ja fysioterapeuttien osaamista on kehitetty ja hyödynnetty aikaisempaa enemmän mm. suoravastaanottotoiminnan muodossa. Tämä näkyy suoraan toteutuneiden lääkirivastaanottojen määrän laskuna (-10%). Samanaikaisesti lääkarinhoidossa olevien potilaiden määrä on pysynyt samana tai hieman lisääntynyt (+3.3%). Asiakkaan omaa osallisuutta oman terveyden vastuuhenkilönä on pyritty lisäämään mm. tarjoamalla sähköisiä palvelukanavia, terveystarkastuksia ja valmennusohjelmia oma- ja itsehoidon tueksi ja tiedonsaantikanaviksi.

Terveydentilaan ja toimintakykyyn vaikuttavien terveystarkastusten ja -riskien tunnistamiseksi ja tukemiseksi on järjestetty kohdennettuja terveystarkastuksia (pitkäaikaistyöttömät, omaishoitajat). Päihteiden käytöstä kysytään systemaattisesti kaiken ikäisten terveystarkastusten ja mielenterveyspalvelujen käytön yhteydessä ja asiakkaita kannustetaan päihteettömyyteen.

Digitaalisten palvelujen kehittämiseen on saatu mukaan asiakasnäkökulmaa ja on tehty suunnittelutyötä, joka mahdollistaa sen, että kuntalaisten toivomaa omaa suoraa sähköistä asiointia voidaan lisätä hallitusti (ajanvarausten hallinta, sähköiset lomakkeet) vuoden 2017 aikana.

Kauniaisten asukaskyselyssä 2016 ilmeni, että terveyspalveluita pidetään tärkeimpänä palvelusektorina. Asukaskyselyn mukaan tyytyväisyys palveluihin ei yllä sille tasolle kuin kaupunkilaiset edellyttävät palveluista. Kyselyn perusteella kauniaislaisten odotukset palveluiden suhteen ovat korkeammalla kuin lähtökohtaisesti kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveyspalveluilta edellyttämä lakisääteinen palvelutaso heille tarjoaa. Tyytyväisyyttä terveydenhuollon, neuvolan ja suun terveydenhuollon palveluihin on mitattu säännöllisesti vuodesta 2015 käyttäjien antamalla Happy or Not –pikapalautella. Pikapalautetta kerätään jatkuvasti ja raportit vastauksista kerätään viikoittain. Palveluja käyttävien ilmaisema tyytyväisyystaso on kuitenkin selkeästi asukaskyselyn tuloksia korkeampi ja noin 90 % on tyytyväisiä saamaansa hoitoon.

Vastaanoton ja suun terveydenhuollon Happy Or Not -palautteet 2016

Lähde: Happy Or Not –portaali

Terveysaseman vastaanotolla vuonna 2016 tyytyväisyyttään ilmaisi 5 912 asiakasta. Heistä 80 % oli palveluun erittäin tyytyväisiä ja 11 % tyytyväisiä.

Kuntalaisten hyvinvoinnin ja toimintakyvyn turvaaminen on tärkeää. Palveluja on kohdennettu pitkäaikaissairauksien hoidon laadun parantamiseen. Diabeteksen ja sydänsairauksien hoitoketjut on uudistettu ja Kauniaisten terveyskeskus liittyi terveyskeskus laatufoorumin jäseneksi alkuvuodesta 2017. Ensimmäisessä laatumittauksessa (eteisvärinäpotilaiden hoidon laatu), joka toteutettiin keväällä 2017, Kauniainen sai hyvät tulokset. Kun tiedetään, että eteisvärinä on merkittävin aivoinfarktien riskitekijä (jopa 1/3 infarkteista aiheutuu eteisvärinästä), on sekä lääketieteellisesti, inhimillisesti että taloudellisesti tärkeä varmistaa tämän potilasryhmän hyvän hoidon toteutuminen. Tässä Kauniaisissa on onnistuttu hyvin.

Suun terveydenhuollon palvelut

Lisääntyneet asiakasmäärät ovat vaikuttaneet myös suun terveydenhuollon palveluiden saantiin. Lähikunnista tulleiden uusien asiakkaiden määrä on lisääntynyt tasaisesti valtuustokauden aikana. Lisääntynyt hoidettavien määrä (terveysaseman vaihtajat ja muut uudet potilaat) on aiheuttanut jonoa ja palveluun pääsy on hidastunut. Kuitenkin asetuksen mukaiset ikäluokat on tarkastettu ajallaan.

Ulkopaikkakuntalaisten käynnit suun terveydenhuollossa 2013-2016

2013	2 %
2014	4 %
2015	9 %
2016	9 %

Lähde: Kaupungin omat tilastot

Hoitotakuu 2016-2017			
Suun terveydenhuollon vastaanotto	7/2016	1/2017	6/2017
Tarkastusjonossa olevien määrää	334	298	431
Yli 6 kk jonottaneet	0	0	0

Lähde: Kaupungin omat tilastot

Suun terveydenhuollossa työnjakoa on uudelleenjärjestetty ja vuokralääkärien käyttöä on onnistuttu vähentämään. Vuonna 2016 perustettiin uusi suuhygienistin vakanssi, mikä on lisännyt terveydenedistämisen mahdollisuutta. Jokaisella käynnillä kiinnitetään huomioita ehkäisevään hammashoittoon ja paneudutaan asiakkaan terveystottumuksiin. Muun muassa päihdeasioita (tupakka, nuuska, alkoholi) kysytään aina tutkimuskäynneillä ja tieto myös tilastoidaan. Kahden suuhygienistin voimin ja kehitetyn työnjaon avulla palveluita pystytään kohdentamaan niitä eniten tarvitseville. Peruttamattomia poisjääntejä on saatu vähennettyä mm. tekstiviestimuistutusten avulla.

Vuokratyövoiman käyttö (hammaslääkärit) suhteessa henkilökuntaan 2013-2016

	Vuokratyövoima	Oma henkilökunta
2013	20 %	80 %
2014	15 %	85 %
2015	10 %	90 %
2016	10 %	90 %

Lähde: Kaupungin omat tilastot

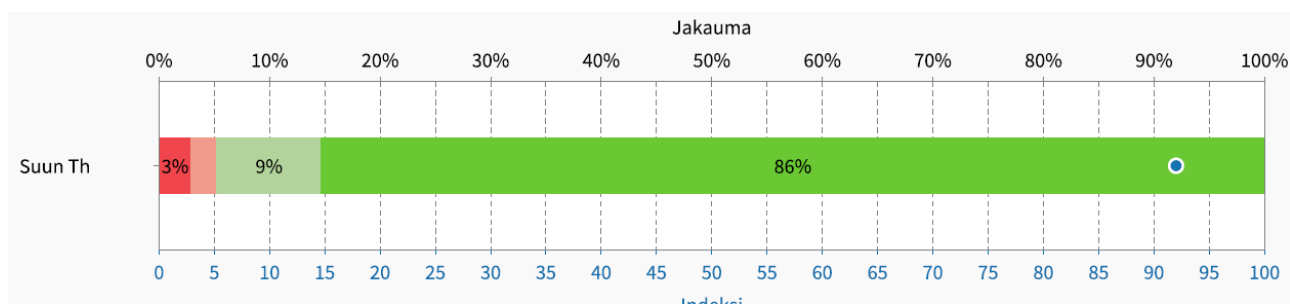
Peruuttamattomat käynnit 2011-2016

Vuosi	Käynnit	%, kaikista käynneistä
2011	10319	6,2
2012	10497	5,5
2013	10671	4,8
2014	11876	4,6
2015	12042	3,8
2016	10151	3,8

Lähde: Kaupungin omat tilastot

Suun terveydenhuollossa tehtiin Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen toteuttama valtakunnallinen asiakaskysely 14.11.- 9.12.2016. Kysymyksiä oli 20 ja niihin vastattiin asteikolla 1-5 (täysin eri mieltä-täysin samaa mieltä). Kauniaisten suun terveydenhuolto sai kyselyssä erinomaiset tulokset. Kokonaisarvio palvelusta oli 4,8; henkilökunnan asiantuntijuus 4,9; asiakaspalvelu 4,9 ja palvelun hyödyllisyys 4,0. Itsehoidon neuvonta ja tuki sai kyselyssä arvosanan 4,6, mihin onkin kiinnitetty erityistä huomiota asiakaskäynneillä.

Tyytyväisyyttä suun terveydenhuollon palveluihin on mitattu myös säännöllisesti vuodesta 2015 käyttäjien antamalla Happy or Not -pikapalautella. Pikapalautetta kerätään jatkuvasti ja raportit vastauksista kerätään viikoittain.

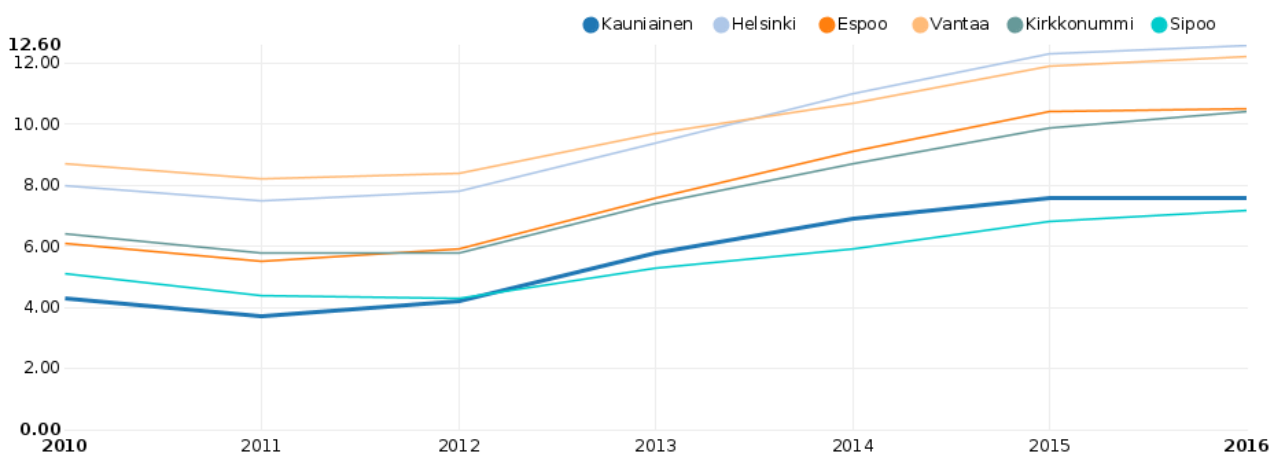

Vuonna 2016 suun terveydenhuollon palveluista vastaajia oli 3 308, joista palveluun erittäin tyytyväisiä oli 86 % ja tyytyväisiä 9 %

Työttömyys ja toimeentulo

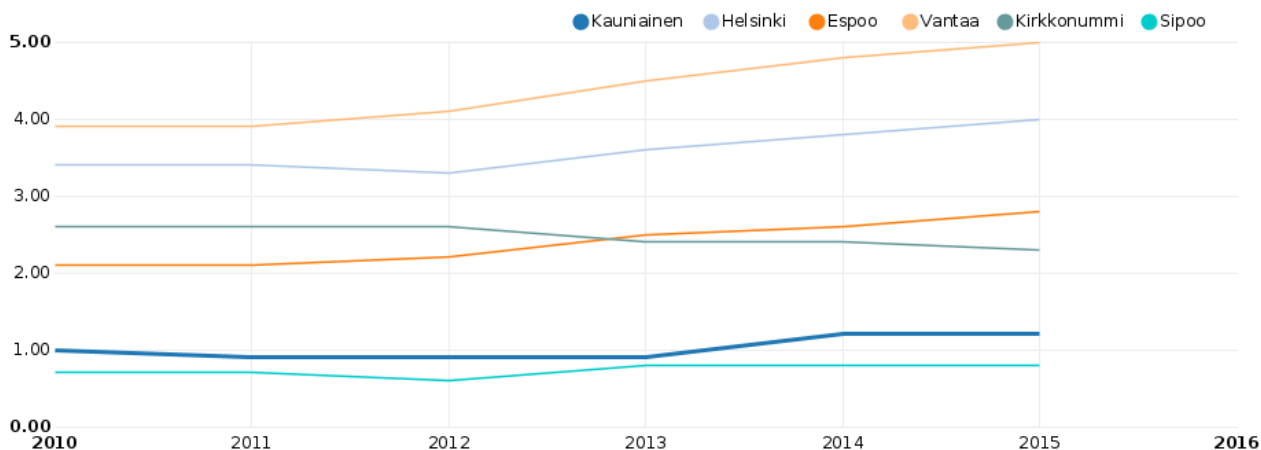
Pitkäaikaistyöttömien terveystarkastustoiminta käynnistettiin keväällä 2014. Terveystarkastustoiminnan tavoitteena on parantaa työttömänä olevien henkilöiden terveyspalveluiden saatavuutta, tunnistaa terveyden riskitekijöitä ja puuttua niihin sekä edistää työkykyä olemassa olevia sairauksia hoitamalla ja kuntouttamalla. Sähköinen terveystarkastus on terveydenhoitajan ja suuhygienistin tekemän terveystarkastuksen tukena. Kauniaisiin perustettiin vuodeksi 2016 määräaikainen työllisyyskoordinaattorin toimi työllistämistoimenpiteiden kehittämistä varten. Projektin keskeisenä tavoitteena oli kaupungin toimintamahdollisuuksien selvittäminen pitkäaikaistyöttömyyden hoidossa ja työllistymistä edistävässä toiminnassa. Työllisyysasioita koskeva kirje ja kehoitus varata aika haastatteluun lähetettiin TE-toimiston kautta Kelan listauksen mukaan kunnan rahoitusvastuulla olevalle 40:lle pitkäaikaistyöttömälle keväällä 2016. Työllisyyskoordinoinnin kokeilun aikana haastateltiin ja ohjattiin tarvittaessa muihin palveluihin 22 pitkäaikaistyötöntä. Kokeilu johti pitkäaikaistyöttömien kuntalaisten palkkatukityöllistymiseen tai työkokeiluun satunnaisesti. Kokeilu lopetettiin 12/2016 valtuuston päätöksellä.

Työttömät, % työvoimasta

Työttömyysaste oli Kauniaisissa vuoden 2016 joulukuussa 7,2 %, kun se edellisellä vuonna oli 8,1 %. Vuoden lopussa pitkäaikaistyöttöminä oli 134. Edellisellä vuonna vastaava lukumäärä oli 146.

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

Perustoimeentulotuen myöntäminen siirtyi kunnan sosiaalitoimelta Kelan vastuulle 1.1.2017. Kela-siirron myötä eräät menot, kuten päivähoitolaskut, vuokravakuudet ja muuttokulut, jotka aiemmin ovat kuuluneet täydentävään toimeentulotukeen, muuttuivat perustoimeentulotuen piiriin kuuluviksi ja siten Kelan käsiteltäviksi. Kunta voi edelleen myöntää harkinnanvaraista toimeentulotukea sellaisiin erityisiin menoihin, joita perustoimeentulotuki ei kata. Kauniaisissa 30.6.2017 mennessä on täydentävän toimeentulotuen päätöksiä tehty yhteensä 205 kappaletta ja ehkäisevää toimeentulotuen päätöksiä 10 kappaletta.

4.2 Kotouttamispalvelut

Kauniaisiihin on perustettu monialainen kotouttamistyöryhmä, joka työstää uutta Kauniaisten kotouttamisohjelmaa. Kaupungissa toimii myös pakolaistyön käytännön työryhmä, joka tapaa tarpeen vaatiessa. Valtion maksamien laskennallisten korvausten piirissä (korvausaika on 4 vuotta kiintiössä tulleista henkilöistä ja 3 vuotta turvapaikkamenettelyn kautta tulleista henkilöistä) oli 19.7.2017, 69 henkilöä.

Kauniaisissa on hyvät edellytykset tukea lapsiperheiden ja nuorten kotoutumista molemmilla kotimaisilla kielillä. Kaupunkiin perustettiin vuoden 2016 lopussa perheryhmäkoti alaikäisille oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijoille. Täysi-ikäisiksi tultuaan nuorille tarjotaan jälkihuoltopalveluita heidän muuttaessa omaan asuntoon. Mäntymäen kouluun perustettiin valmistava luokka maahanmuuttajataustaisille nuorille 2015.

Kauniaisissa alkoi vuonna 2017 kolmivuotinen kotouttamishanke EU:n turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston tuella. Hankkeessa kehitetään kotouttamispalveluita sekä yhteistyötä kaupungin eri toimialojen kesken ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Tavoitteena on lisätä maahanmuuttajien osallisuutta ja hyvinvointia sekä itseohjautuvuutta suomalaisessa palvelujärjestelmässä.

Maahanmuuttajille on järjestetty yhteistyössä muiden kotouttamiseen osallistuvien tahojen kanssa hyvinvointia ja osallisuutta lisääviä tapahtumia, kuten opastusta polkupyörien huoltamiseen ja ruuanlaittoon, luontokävelyitä sekä tutustumista eri liikuntalajeihin. Maahanmuuttajille on järjestetty myös erillisiä koulutuksia terveyden edistämiseen liittyen. Näissä tapahtumissa on ollut yhteensä 100 osallistujaa. Kevään 2017 aikana maahanmuuttajille on järjestetty ryhmäinfoja suomalaisesta yhteiskunnasta ja kulttuurista ja sähköisestä asioinnista. Ryhmäinfoissa on ollut yhteensä 35 osallistujaa.

Vuosina 2017-2020 hankkeessa tullaan kehittämään henkilökunnan osaamista maahanmuuttajien tarpeiden tunnistamisessa kaupungin palveluissa ja maahanmuuttajien osaamista palveluihin hakeutumisessa sekä niiden hyödyntämisessä. Lisäksi hanke tulee selkeyttämään kaupungin kotouttamisprosessia ja luo edellytykset hyvälle väestösuhteille. Vuonna 2016 valtuusto hyväksyi ruotsinkielisen kotouttamispolon.

Vuonna 2015 ja 2016 Kauniaisiin vastaanotetut kiintiöpakolaiset, turvapaikanhakijat, perheen yhdistämisen kautta tulleet ja paluumuuttajat

	2015	2016
Kiintiöpakolaiset	10	10
Turvapaikanhakijat (sopimus)	6	11
Itsenäisesti muuttaneet		15
Perheen yhdistämiset		2
Paluumuuttajat		
Yhteensä	16	38

Lähde: Kaupungin omat tilastot.

4.3 Kulttuuripalvelut

Kauniaisten kulttuuripalvelujen tehtävänä on luoda edellytyksiä taiteen ja kulttuurin tekemiselle ja kokemiselle Kauniaisissa. Kulttuuripalvelut tuottaa itse tai yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa monipuolisia ja laadukkaita kulttuuritapahtumia kuntalaisille. Kulttuuripalvelut luo myös mahdollisuuksia omaehtoiselle toiminnalle ja huolehtii kaupungissa harjoitettavan kulttuuritoiminnan ja taiteen perusopetuksen edistämisestä, tukemisesta ja järjestämisestä.

Kulttuuripalvelujen toimipaikat ovat Uusi Paviljonki, Vallmogård ja Villa Junghans ja sen toimialaan kuuluvat eri taiteenalojen ohjelmalvelut, tiedotus, asiakaspalvelu sekä Paikallishistoriallinen arkisto.

Kulttuuripalvelut järjestää vuositasolla noin 100 erilaista tapahtumaa joko yhteistyössä tai yksin, lisäksi tapahtumia järjestetään kulttuuripalveluiden tiloissa vuositasolla 100-200, vuodesta riippuen. Kävijämäärät yhteistyössä tuotetuissa ja omissa tapahtumissa on noin 5000 henkilöä/vuosi ja muiden järjestämissä tilaisuuksissa noin 10 000 henkilöä/vuosi.

4.4 Kirjasto ja kansalaisopisto

Kirjastopalvelut sisältyvät peruspalveluna kunnan hyvinvointipolitiikkaan. Vuonna 2016 kaupunginkirjaston kävijämäärä kasvoi noin 8 % vuoteen 2014 verrattuna mutta huippuvuoteen 2015 verrattuna kävijämäärissä oli laskua 1,8 prosenttia. Yhden aukiolotunnin aikana kirjastossa käy keskimäärin 59 asiakasta. Vuoteen 2015 verrattuna lainausluvut kasvoivat vuonna 2016 noin 6 %. Muissa pääkaupunkiseudun kunnissa kokonaislainaus sen sijaan laski. 2015 aikana siirryttiin aineistontunnistamisessa RFID teknologiaan.

Toimintaa kehitetään jatkuvasti palvelujen parantamiseksi:

- Kirjastossa otetaan käyttöön vuonna 2017 omatoimikirjastokonsepti, joka pidentää kirjaston aukioloaikoja.
- Kirjasto palvelee myös kotipalveluasiakkaita. Kotipalvelu on tarkoitettu kauniaislaisille, jotka eivät vammaan, sairauden tai korkean iän vuoksi voi asioida kirjastossa. Asiakkaalle viedään kerran kuukaudessa hänen varaamansa aineisto. Samalla palautetaan kirjastoon aineisto, jota asiakas ei enää tarvitse.
- Kirjasto järjestää myös tapahtumia kuntalaisille.

Kauniaisten kirjaston tapahtumien kävijämäärät 2014-2016.

2014	130
2015	137
2016	164

Lähde: kaupungin omat tilastot

Kansalaisopiston tehtävänä on edistää jatkuvaa, koko elämän kestävästä omaehtoista oppimista, harrastamista, itsensä kehittämistä ja henkistä kasvua. Opisto järjestää eri alojen koulutusta tavoitteenaan aktiivinen kuntalainen. Kauniaisissa kansalaisopiston kurssien osallistujamäärät ovat kasvaneet: vuonna 2015 kusseille osallistui 7 737 henkilöä kun taas vuonna 2016 osallistujia oli 8 662.

Kansalaisopiston kursseille osallistuneet

2014	3993
2015	7737*
2016	8662*

* luku sisältää ohjatun liikunnan osallistujat

Lähde: Kaupungin omat tilastot

4.5 Liikuntapalvelut

Kauniainen on monipuolinen liikuntakaupunki. Liikuntapaikat ovat helposti saavutettavissa kuntalaisille. Hyvä liikuntapaikkaverkosto mahdollistaa kunto- ja terveystoiminnan sekä seurojen valmennus- ja kilpailutoiminnan kaikkina vuodenaikoina. Kauniainen liikuntapalvelut luo edellytykset monipuoliselle liikunnan harjoittamiselle yhteistyössä muiden toimialojen ja liikuntaseurojen/liikuntayhdistysten kesken.

Liikuntapalvelujen keskeisenä strategisena tavoitteena on asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen koko elämänsä aikana.

Liikuntapalvelut kehittää paikallisesti ja alueellisesti yhteistyötä sekä terveyttä edistävää liikuntaa tukemalla kansalaistoimintaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja sekä järjestämällä ohjattua liikuntatoimintaa.

Valtuustokaudella on keskitytty erityisesti matalan kynnyksen liikunnan lisäämiseen sekä monipuoliseen ohjattuun liikuntaan. Kuntoiluportaat pujottelurinteessä olivat kevään 2017 menestys. Kauniainen liikuntapaikkojen käyttöaste on kaikissa tiloissa lähes 100 %.

Liikuntapalvelut käynnisti elokuussa 2016 Liikuntaa ja liikettä Granissa -hankkeen aluehallintoviraston avustuksella. Hankkeen tarkoituksena on edistää liikunnalla kotoutumista.

Uimahallin kävijämäärät 2013-2016

2013	116 749
2014	130 556
2015	80 162
2016	94 820

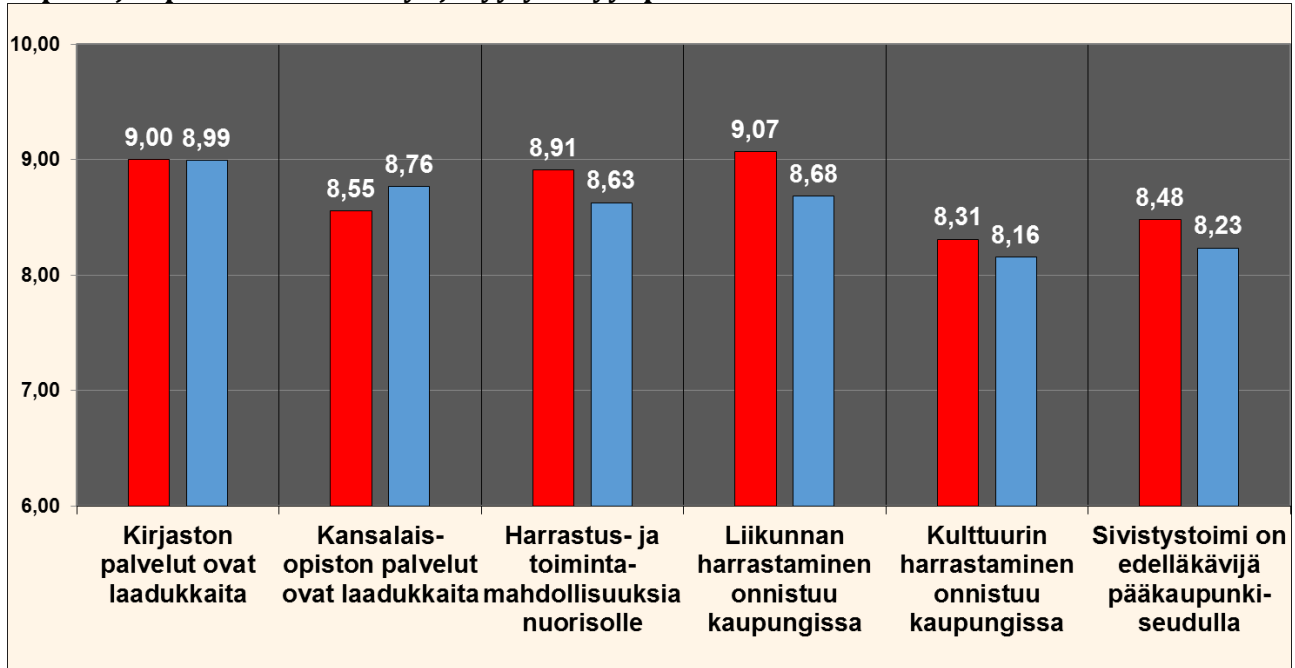
Lähde: kaupungin omat tilastot

Aikuisille suunnatut ohjatut liikuntatunnit

	2014	2015	2016
Aikuisten vesiliikunta	191	173	346
Aikuisten kuntoliikunta	36	35	36

Lähde: kaupungin omat tilastot

Vapaa-ajan palveluiden tärkeys ja tyytyväisyys palveluihin.

Palveluiden tärkeys on merkattu punaisella pylväällä ja tyytyväisyyttä kuvaa sininen pylväs.

Tyytyväisyysasteikko: 4 = ei lainkaan tyytyväinen ...10 = erittäin tyytyväinen. Tärkeysasteikko: 4 = ei lainkaan tärkeä ... 10 = erittäin tärkeä.

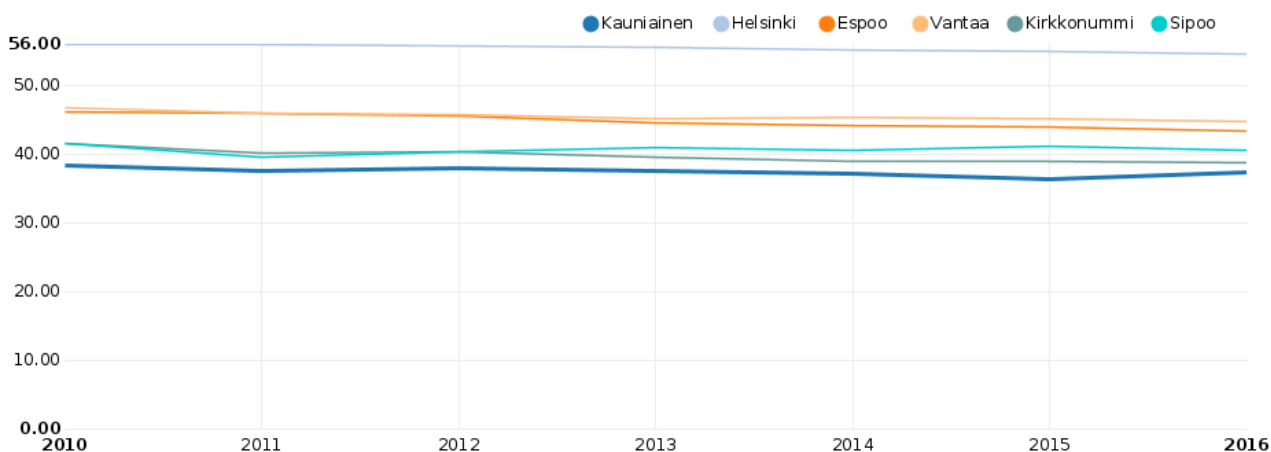
5. Ikäihmiset

Lähde: Sotkanet, THL, 2017.

Tarkasteluajanjakson aikana yli 75 vuotta täyttäneiden osuus väestössä on kasvanut. Kauniaisissa on myös suhteellisesti suurempi ikääntyvä väestönosa kuin vertailukunnissa. Kauniaisissa kehitetään kotihoitoa sekä ennaltaehkäiseviä ja kuntouttavia palveluja. Kotona pystytään asumaan pitkään ja 75 vuotta täyttäneistä jopa 93 % asuu kotonaan.

Yksinasuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä asuntoväestöstä

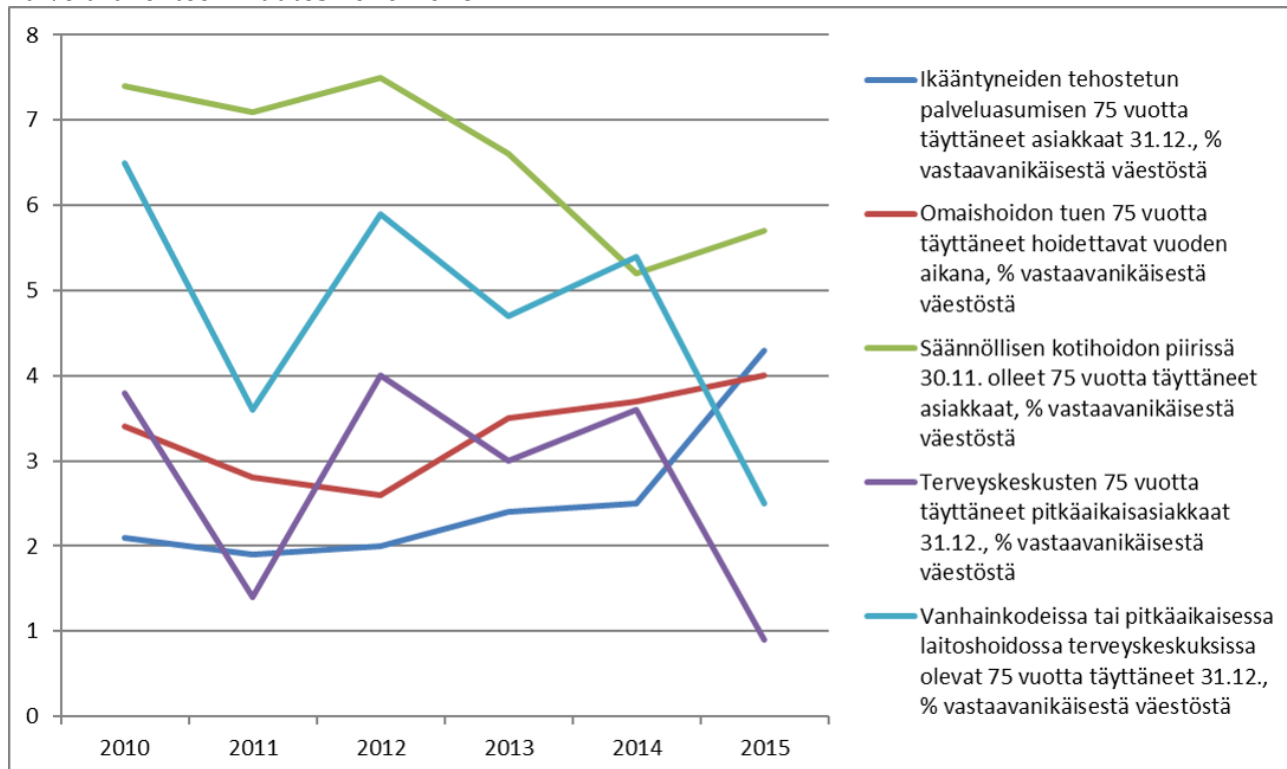
Lähde: Sotkanet, THL, 2017.

Vertailukuntiin nähden Kauniiaisissa on varsin vähän yksinasuvia ikäihmisiä. Vuonna 2016 yksin asui 37,4 % yli 75-vuotiaasta väestöstä.

Vanhuspalvelut

Valtuustokaudella on keskitytty vanhuspalvelujen palvelurakenteen uudistamiseen ja kotihoidon kehittämiseen. Villa Bredan palvelukeskuksen saneeraus ja laajennushanke alkoi 2014 ja nyt on edetty toiminnalliseen suunnitteluun, jota on jatkettu kaikkien toimialojen yhteistyönä. Vanhuspalvelujen rakenteellinen muutos on merkittävä: Villa Anemone muutettiin tehostetun palveluasumisen yksiköksi 2015, Villa Bredan vanhainkodin toiminta lopetettiin 2016 ja Tammikummun terveyskeskussairaalan toiminta lopetettiin maaliskuussa 2017

Palvelurakenteen muutos 2010-2016.

Lähde: Sotkanet, THL, 2017.

Tähän kokonaisuuteen liittyy kotihoidon ja kotikuntoutuksen sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä tukevien palvelujen uudistaminen. Kauniiaisiiin on perustettu laaja-alainen vanhustyön verkosto. Vanhustyön keskusliiton Ystäväpiiri-konseptin mukainen ryhmä aloitti kokoontumisensa kirjaston tiloissa syksyllä 2016.

Omaishoitajien terveystarkastukset aloitettiin Kauniaisissa keväällä 2016 kohdentaen ne alkuvaiheessa vähintään kaksi vuotta omaishoitajana toimineille yli 65-vuotiaille kauniaislaisille henkilöille.

Kotikuntoutuksen ja saattohoidon kehittäminen ja toiminnan yhdyspintojen hyödyntäminen Espoon sairaalaan on käynnistynyt ja parantaa edelleen mahdollisuuksia toteuttaa laadukasta hoitoa myös elämän loppuvaiheessa.

Fysioterapiassa on järjestetty toimintakykyä ylläpitävää, ryhmämuotoista toimintaa (voimaryhmät) kertaviikkoisesti. Harjoitussalilla on vapaaharjoittelu- ja ohjatun harjoittelun mahdollisuus, nuorempia asiakkaita on ohjattu harjoitteluohjelman laadinnassa omatoimista saliharjoittelua varten. Fysioterapiassa on myös tuki- ja liikuntaelinsairauksien hoitoon ja ennaltaehkäisyyn painottuvia ryhmiä kuten niska-,selkä-, lantionpohja-, painonhallintaryhmiä.

- Ryhmämuotoisiin käynteihin on osallistunut esim. vuonna 2016 yhteensä 135 asiakasta ja käyntejä on ollut yhteensä: 1543, keskimäärin 11/ asiakas.
- Vapaaharjoittelukäynnit terveystieteiden keskuksen salilla vuonna 2016 yhteensä 1763 käyntiä, asiakkaita vapaaharjoittelussa n.80, keskimäärin 22 kertaa/asiakas
- Asiakkaille, joilla neurologinen sairaus on omat ohjatut ryhmänsä, jotka ovat kokoontuneet syys- ja kevätkaudella kertaviikkoisesti, asiakkaita näissä ryhmissä on ollut 14.

Apuvälinepalveluilla tuetaan asiakkaan toimintakykyä ja itsenäistä selviytymistä kotona. Apuvälineillä voidaan korjata vammasta, sairaudesta tai ikääntymisestä johtuvaa toimintakyvyn heikkenemistä. v.2016 apuvälinepalvelussa asiakkaita oli yhteensä 221, joilla käyntejä 345.

Tehostetun palveluasumisen yksikkö Villa Anemone osallistui syksyllä 2015 THL:n ASLA-tiedonkeruuseen. Kysymyksillä mitattiin koettua hoidonlaatua asiakkaan näkökulmasta. Anemonen kyselyyn vastasi 18 omahoitajaa ja 9 omaisvastaajaa. Verrattuna kaikkien kyselyyn vastanneiden keskiarvoon (mukana kaikki yksityiset ja julkiset ympärivuorokautisen hoidon palvelujen tuottajat) Villa Anemone sai hyvät pisteet. Kysymysten asteikko on 1 - 4. 1: Ei koskaan, 2: Joskus, 3: Useimmiten, 4: Aina. Alla olevassa taulukossa on esitetty Villa Anemonen vastausten keskiarvo, jota on verrattu kaikkien palveluntuottajien keskiarvoon. Keskiarvoa parempi tulos on merkitty vihreällä, sama tulos keltaisella ja huonompi punaisella. Keskiarvot on esitetty kysymysryhmittäin ja vastaukset on jaoteltu sen mukaan, oliko vastaaja omahoitaja vai omainen.

Koettu hoidonlaatu asiakkaan näkökulmasta ASLA-kyselyn tulokset

	Omahoitajat, Villa Anemone	Omahoitajat, Kaikki julkiset ja yksityiset palveluntuottajat	Omaisat, Villa Anemone	Omaisat, Kaikki julkiset ja yksityiset palveluntuottajat
Yksityisyys	3,9	3,4	3,5	3,4
Ruoka/ateriat	3,8	3,0	3,1	2,8
Turvallisuus	4,0	3,5	3,7	3,5
Mukavuus ja päivän kulku	3,8	3,0	2,9	2,9
Päivittäinen päätöksenteko (Autonomia)	3,7	3,0	2,8	2,8
Tarpeisiin vastaaminen	3,9	3,3	3,5	3,2
Mahdollisuudet aktiivisuuteen	3,7	2,9	2,8	2,6
Ihmissuhteet ja ystävyyys	3,8	2,8	2,4	2,5

Lähde: ASLA-tiedonkeruu, THL 2015.

Vapaa-ajan palvelut

Kaupunki tarjoaa ikäihmisille monipuolisesti toimintaa ja huomioi erityisryhmät toiminnassaan. Kirjastossa vuonna 2011 aloitetut suomen- ja ruotsinkieliset lukupiirit jatkoivat toimintaansa koko valtuustokauden ajan. Kirjastosta voi myös lainata kävelysauvoja tai kirjaston takana olevassa puistossa voi pelata puistoshakkia. Erityisesti ikääntyneelle väestölle on suunnattu seniorinetti-palvelu, jossa neuvotaan asiakkaita mm. tietokoneen, tabletin ja internetin käytössä. Kirjasto tekee yhteistyötä myös seurakunnan ja kolmannen sektorin kanssa, muun muassa Uudenmaan Martat ja Väestöliitto ovat järjestäneet ikäihmisille suunnattuja tapahtumia kirjastossa.

Myös esteettömyys on huomioitu kirjaston toiminnassa: esteettömyyskartoitusta tehtiin vuonna 2014 ja 2015 kirjaston pääoville asennettiin liuska pyörätuolilla kulkemisen helpottamiseksi. Vuonna 2014 Ikääntyvien palveluja kehitettiin aloittamalla yhteistyö erikoiskirjasto Celian kanssa. Celian äänikirjoja voivat käyttää

kaikki, joille tavallisen painetun kirjan lukeminen on vaikeaa esim. lukivaikeuden, sairauden, vamman tms. vuoksi.

Valtakunnallista SeniorSurf -päivää on vietetty aiemminkin, mutta vuonna 2015 päivää vietettiin lukiolaisten avustamana. Päivän aikana erityisesti seniori-ikäiset saivat neuvoja tietoteknisissä asioissa. Suunnitelmissa on kehittää toimintaa jossain muodossa säännöllisemmäksi.

Kirjasto palvelee myös kotipalveluasiakkaita. Kotipalvelu on tarkoitettu kauniaislaisille, jotka eivät vamman, sairauden tai korkean iän vuoksi voi asioida kirjastossa. Asiakkaalle viedään kerran kuukaudessa hänen varaamansa aineisto. Samalla palautetaan kirjastoon aineisto, jota asiakas ei enää tarvitse.

Ikääntyville tarjotaan myös laajasti ohjattua liikuntaa. Ikääntyville erityisesti suunnatut tunnit ovat olleet suosittuja ja osallistujia on ollut paljon.

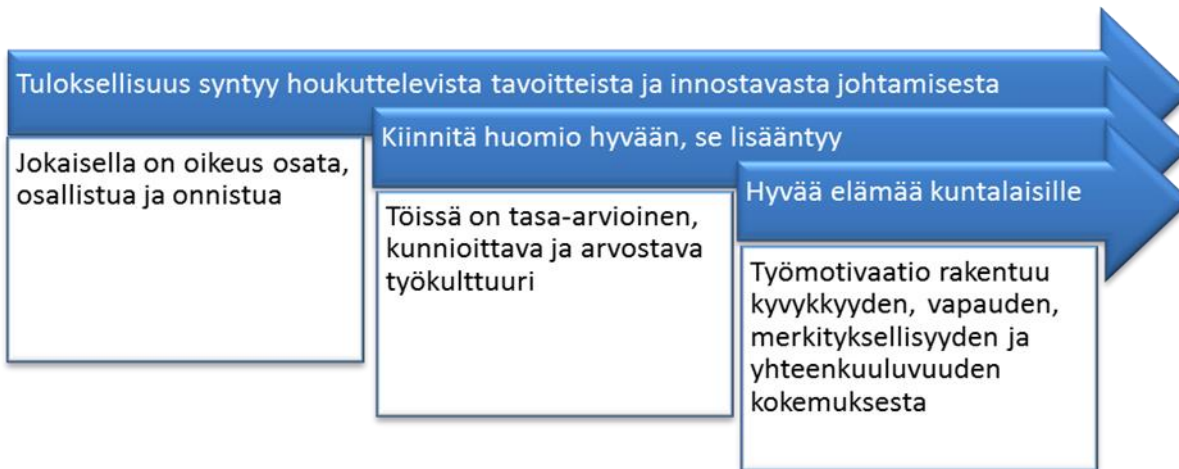
Kaupungin ikääntyneille suunnattu ohjattu liikunta

	2014	2015	2016
Ikääntyvien vesiliikunta	388	416	350
Ikääntyvien kuntovoimistelu	233	379	535
Ikääntyvien kuntosaliharjoittelu	314	504	500

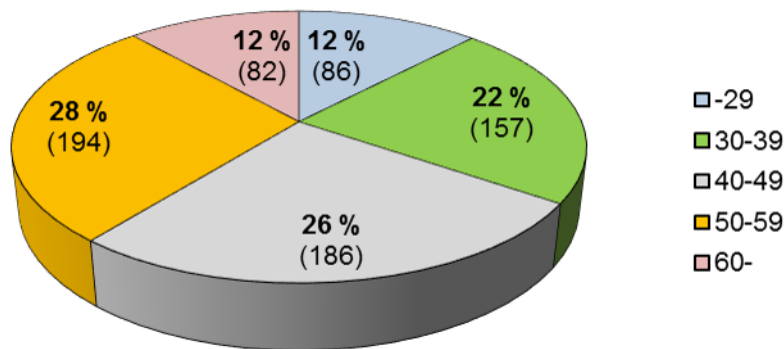
Lähde: Kaupungin omat tilastot

2 Kaupungin henkilöstö ja talous

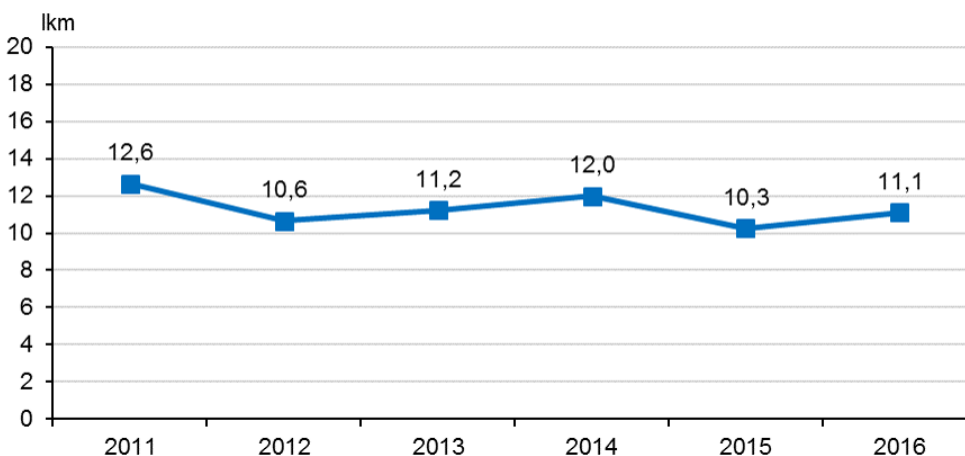
Kaupungin henkilöstöjohtamisen periaatteet

Henkilökunnan ikäjakauma vuonna 2016

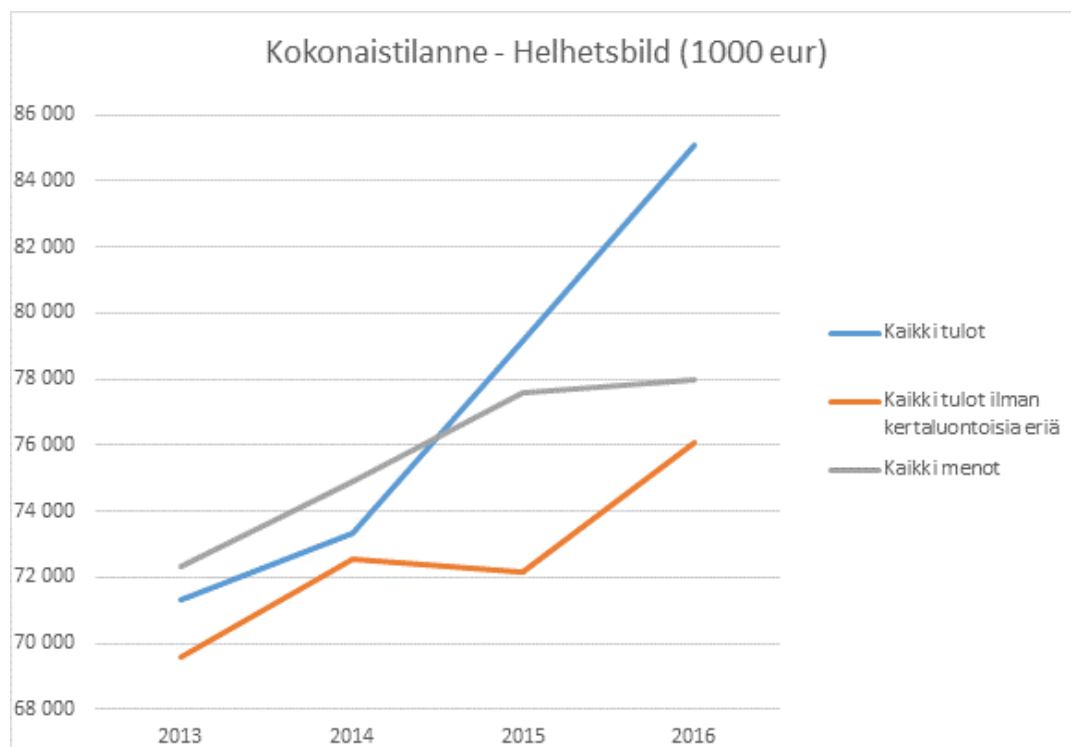

Sairauspoissaolot henkilöä kohden 2011-2016

Henkilökunnan sairauspoissaolosten suurimpina syinä ovat olleet hengitystietulehdukset ja tuki- ja liikuntaelinvaiat. Viime aikoina mielenterveyteen liittyvät psyykkiset syyt ovat olleet kasvussa. Henkilöstön käsityksiä ja kokemuksia työoloista ml. johtaminen tutkitaan sekä kyselyin että työpaikkaselvityksien avulla. Merkityksellisyyden kokemusta vahvistaa avoin ja osallistava johtaminen, jossa yhdessä arvioidaan ja määritellään työyhteisön toimintaa suhteessa sille asetettuihin tavoitteisiin.

Talous

Lähde: Kaupungin omat tilastot.

Kauniaisten kaupungin menot ovat kasvaneet voimakkaasti viimeiset vuodet. Vuonna 2016 menojen kasvu ei ollut enää niin voimakasta. Menojen kasvua on onnistuttu pienentämään mutta kehitystä tulisi vielä jatkaa. Olisi tärkeää, että kaupungin menot olisivat pienemmät kuin tulot ilman kertaluontoisia eriä kuten maanmyynnin tuloja. Tämä on ehdottoman tärkeä tavoite seuraaville vuosille, koska silloin maanmyynnin tulot pienenevät ja kaupungin kaikki tulot pienenevät.

3 Painopisteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden arviointi

1. Yhteenveto

Kauniaisissa asuu Suomen koulutetuin ja tervein väestö, joka osallistuu aktiivisesti päätöksentekoon. Kääntöpuolena hyvinvointiin ovat suuret tuloerot, jotka voivat heikentää sosiaalista koheesiota ja liikkuvuutta sekä vaikuttavat väestön hyvinvointiin. Kunnan keskeisenä tehtävänä on hyvinvoinnin edistämisen lisäksi kaventaa väestöryhmien välisiä terveyseroja. Erityisen huolestuttavaa on lapsiperheiden olosuhteiden heikkeneminen – lapsiperheissä toimeentulotuen käyttö on noussut ja yksinhuoltajaperheiden määrä on kasvussa. Tähän ollaan reagoitu kunnan järjestämällä matalan kynnyksen palveluilla, jotka vähentävät raskaampien palveluiden käyttöä ja ennaltaehkäisevät ongelmien kasautumista. Tämän toiminnan kehittämistä tulee jatkaa myös tulevaisuudessa ja vakiinnuttaa osaksi kunnan päivittäisiä toimintoja. Myös kasvava maahanmuuttajataustainen väestö tulee huomoida palveluiden suunnittelussa. Ennaltaehkäiseviä terveystarkastuksia tarjotaan pitkäaikaistyöttömille ja omaishoitajille sekä kohdennettuja tarkastuksia kuntaan muuttaville pakolaisille.

Suurin osa kauniaislaisista nuorista ja lapsista viihtyy hyvin koulussa. Sekä perusopetuksen oppilaiden että lukio-opiskelijoiden oppiminen ja hyvinvointi ovat hyvällä tasolla. Ongelmana on kuitenkin lasten ja nuorten kokemana koulustressi ja koulu-uupumus. Nuorisotakuumalli on uudistettu ja toimenpiteillä on onnistuttu vähentämään nuorisotyöttömyyttä.

Kauniaisissa on hyvät harrastusmahdollisuudet ja kauniaislaiset nuoret harrastavat aktiivisesti. Liikuntamahdollisuudet ovat moninaiset ja matalan kynnyksen liikuntapalveluja tarjotaan kaiken ikäisille kuntalaisille. Huolestuttavaa on nuorten lisääntynyt päihteiden käyttö. Yläkouluikäisten alkoholinkäyttö on kouluterveyskyselyn mukaan lisääntynyt ja lukioikäisistä yli puolet kokee huumeiden saatavuuden helppona. Tupakoiminen ja nuuskaaminen sen sijaan näyttävät vähentyneen huomattavasti. Ehkäisevän päihdetyön käytäntöjä tulee selkeyttää ja varmistaa, että kaikessa kunnan toiminnassa huomioidaan päihdeettömyyden merkitys.

Kauniaisten järjestökenttä on vilkas ja monipuolinen ja toimii tiiviissä yhteistyössä kaupungin toimialojen kanssa. Kauniaislaiset kokevat saavansa palvelua molemmilla kotimaisilla kielillä ja mittausten perusteella Kauniaisissa on koko maan paras kieli-ilmapiiri. Tällä hetkellä kauniaislaiset eivät ole tyytyväisiä keskustan palvelutarjontaan ja toivovat lisää vaihtoehtoja. Myös erilaisiin elämäntilanteisiin sopivia asuntoja ja vuokra-asuntoja kaivataan lisää. Ongelmana on erityisesti esteettömien asuntojen puute ja tällä hetkellä Kauniaisissa on noin 200-250 rappukäytävää ilman hissiä. Samoin ARA-tuotantotavoitteista ollaan rakentamisen suhteen jäljessä. Keskustan kehittäminen ja rakentaminen kuitenkin etenee, mikä tulee lisäämään palvelujen tarjontaa huomattavasti. Ylipäänsä kauniaislaiset pitävät elinympäristönsä viihtyisänä, rauhallisena ja turvallisena ja suurin osa lähtö- ja tulomuuttajista voisi suositella Kauniaista asuinpaikaksi.

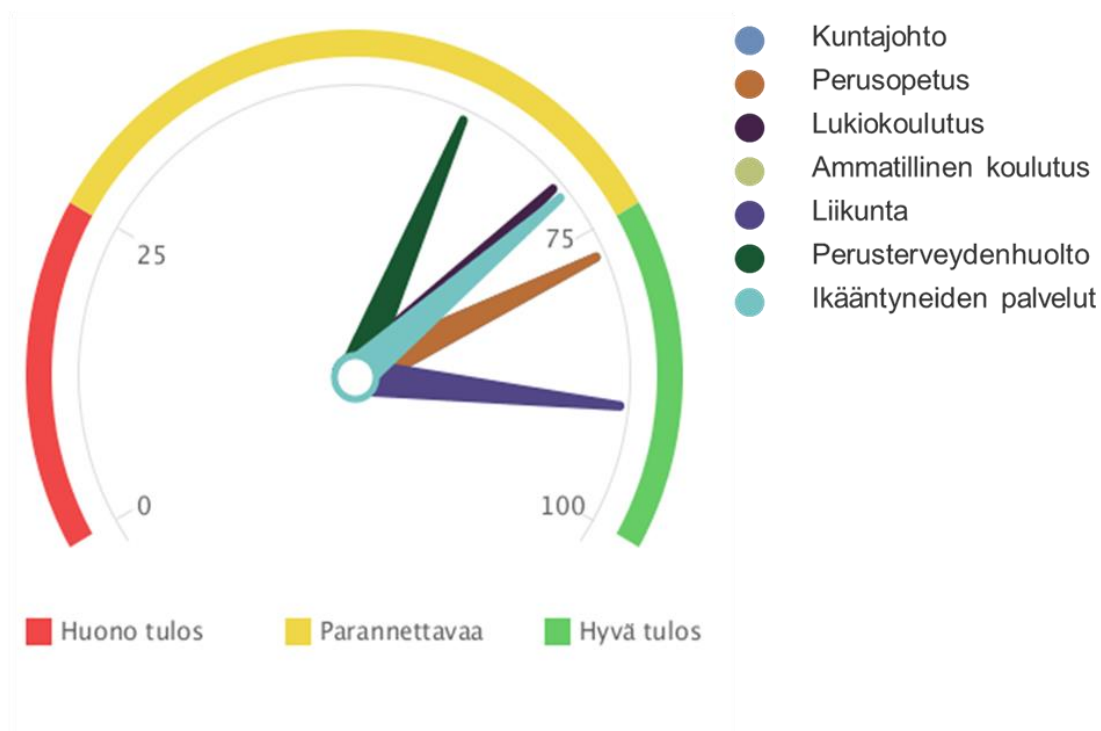
Kauniaisissa on erityisen korkea demografinen huoltosuhde, mikä johtuu pääosin suuresta ikääntyvästä väestönosasta. Kauniaislaiset ikäihmiset kuitenkin harrastavat aktiivisesti ja heillä on hyvä toimintakyky. Vuonna 2018 valmistuva Villa Bredan alue tukee ikäihmisten hyvinvointia ja vahvistaa yhteisöllistä. Monipuolisten liikunta- ja kulttuuripalveluiden tarjoaminen ja järjestötoiminnan tukeminen on tärkeää tulevaisuudessakin.

2. Terveystiedon edistäminen aktiivisuutta toimialoilla

TEAvisari on THL:n tarjoama kunnan toimintaa kuntalaisten terveyden edistämiseksi kuvaava verkkopalvelu. Palvelu tukee kuntien, alueiden ja koulujen terveydenedistämistoiminnan suunnittelua ja johtamista. Terveystiedon edistämistä mitataan TEAvisarissa seuraavilla toimialueilla:

- perusterveydenhuolto
- perusopetus
- lukiokoulutus
- ammatillinen koulutus
- liikunta
- kuntajohto
- Ikääntyneiden palvelut

Terveystedistämistäsiivisyys : Kauniainen 2016

Terveystedistämistäsiivisyys : Kauniainen 2016

	Kauniainen	Espoo	Vantaa	Sipoo	Koko maa
Terveystedistämistäsiivisyys	74	73	80	66	70
Kuntajohto	77	94	93	69	74
Perusopetus	77	70	68	65	69
Lukiokoulutus	70	..	75	..	70
Ammatillinen koulutus	67
Liikunta	90	62	80	43	69
Perusterveydenhuolto	60	65	84	67	67
Ikääntyneiden palvelut	71	75	89	81	74

Terveystiedon edistäminen : Kauniainen 2008-2016

	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008
Terveystiedon edistäminen	74	72	70	63	67	69	63	60	47
Kuntajohto	..	77	..	81	..	90
Perusopetus	..	77	..	64	..	72	..	73	..
Lukiokoulutus	70	..	64	..	63
Ammatillinen koulutus
Liikunta	90	..	75	..	72	..	59
Perusterveydenhuolto	60	..	67	..	36	..	57	..	47
Ikäntyneiden palvelut	71

Kauniaisten kaupungin terveystiedon edistäminen indeksi (TEA) on noussut jatkuvasti ollen vuonna 2016 tasolla 74 (2015 taso 72, 2014 taso 70, 2013 taso 63). Hyvä tulos on kuntajohtolla (77), perusopetuksella (77) ja liikunnalla (90). Muilla toimialoilla on parannettavaa.

3. Terveys 2015 -hyvinvointi-indikaattorit

Terveys 2015 -ohjelman tavoitteet				
Indikaattori	2008	2010	2013	2015
Lastensuojelun avoimuuslastensuojelun tukitoimien piirissä 0-7-vuotiaita vuoden aikana, % vastaavan ikäisestä väestöstä	2,1	0,8	3,6	0,9
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä	6,2 %	7,2 %	6,3 %	6,2 %
Terveystila keskimääräinen tai huono, 8.- ja 9. luokkalaiset, % 8. ja 9. luokkien oppilaista	18 %	16,50 %	14,4,%	10,8 % (*2017)
Tupakointi päivittäin, lukio 1. ja 2. luokka-aste, % 1. ja 2. luokka-asteen oppilaista	12 %	13 %	4 %	7 %
Erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeutettuja, % väestöstä	17,6 %	17,6 %	18,6 %	18,6 %
Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä väestöstä	91,20 %	91,30 %	92,50 %	92,90 %

4 Johtopäätökset ja toimenpide-ehdotukset

Vahvuudet

- Turvallinen, rauhallinen ja lapsiystävällinen elinympäristö
- Keskustan rakentaminen ja kehittäminen etenee
- 99 % tulo- ja 94 % lähtömuuttajista voisi suositella Kauniaista asuinpaikaksi
- Koulutettu väestö, joka on Suomen tervein
- Kasvava kansainvälisyys: vuonna 2016 asukkaat edustivat yhteensä 73 eri kansalaisuutta ja puhuivat äidinkielenään 59 eri kieltä
- Elävä kaksikielisyys
- Liikunta- ja kulttuuritarjonta on monipuolista
- Aktiivinen järjestötoiminta ja vakiintuneet yhteistyön muodot tukevat kaiken ikäisten hyvinvointia ja terveyttä sekä yhteisöllisyyttä
- Lapsiperheiden matalan kynnyksen palvelut toimivat ennaltaehkäisevästi ja vähentävät raskaampien palveluiden käyttöä
- Peruskoululaisten ja lukiolaisten oppiminen ja osaaminen on hyvällä tasolla
- Nuoret harrastavat aktiivisesti ja varsinkin liikuntaa harrastetaan paljon
- Nuorisotakuun toimenpiteillä on onnistuttu vähentämään nuorisotyöttömyyttä
- Villa Bredan alue tarjoaa mahdollisuuden kehittää vanhushpalveluja monipuoliseksi hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä vahvistavaksi palvelukokonaisuudeksi

Kehitettävää

- Keskustan palvelutarjonta tällä hetkellä niukkaa
- Asuntotarjonta ei tarpeeksi monipuolista ja esteettömistä asunnoista on pulaa
- Huoli lapsiperheistä ja vanhemmuudesta: lapsiperheiden osuus perheistä laskee; yksinhuoltajaperheiden osuus kasvaa; lapsiperheet toimeentulotuen käyttäjinä nousee
- Yläkouluikäisten päihteiden käyttö on lisääntynyt ja myös lukioikäiset käyttävät päihteitä kansallisesti verrattuna paljon
- Lapset ja nuoret pitävät koulunkäynnistä, mutta kokevat koulu-uupumusta ja stressiä
- Vanhuspainoitteinen ikärakenne ja korkea huoltosuhde, mutta toisaalta ikääntyneet aktiivisia harrastajia ja heillä on hyvä toimintakyky

OSA II HYVINVOINTISUUNNITELMA VALTUUSTOKAUDELLE 2017 - 2020

- 1 Kuntastrategian painopisteet ja linjaukset
- 2 Hyvinvoinnin edistämisen erillisohjelmat ja -suunnitelmat
- 3 Hyvinvointisuunnitelma

OSA III VALTUUSTOKÄSITTELY

- 5 Suunnitelman laatijat

- 6 Suunnitelman hyväksyminen